અર્ઘ્યાંજલિ

અદ્ભુત સમતાવારિધિ, કરુણાના સાગર, ક્ષમાના ભંડાર,
અનુપમ વાત્સલ્યનિધિ, ઉદાર ચિત્ત, અડગ વૈરાગી,
આદર્શ ગુણગ્રાહી, નિડર પ્રરૂપક, અજાત શત્રુ, પ્રાતઃ
સ્મરણીય પ્રશાન્તમૂર્તિ પરમગુરુદેવશ્રી આચાર્ય ભગવંત
શ્રીમદ્ વિજયલબ્ધિસૂરીશ્વરજી મહારાજની
અસીમ કૃપાથી પ્રાપ્ત થયેલ શક્તિ ચિંતનોના
ફલસ્વરૂપ આ પુસ્તક તેઓશ્રીના કરકમલમાં
સાદર સમર્પણ કરી અલ્પાંશે કૃતાર્થતા
અનુભવતો કૃપાકાંક્ષી આપનો ચરણ
કિંકર **પ્રવીણની** કોટિશઃ વંદના.

આભારદર્શન

સાંબરીનિવાસી (હાલ મુંબઈ) શેઠ છોટાલાલ મણીલાલ ઝવેરી (લલીતાધર્મ) જિનેશ્વરદેવની ભક્તિ અને ગુરુમહારાજની સેવામાં અપૂર્વ રસ ધરાવતા હોઈ અનેક ગામોમાં જિનેશ્વરદેવોની પૂજા તથા મહોત્સવ આદિ કરાવી આજ સુધી પોતાની લક્ષ્મીનો સદ્વ્યય કરતા આવ્યા છે. એટલું જ નહિ પણ તેમના તરફથી જૈન ધર્મ વિષયક વિવિધ સાહિત્ય વિશાળ પ્રમાણમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે. વળી મહિમા સંપન્ન પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી **મહિમાવિજયજી** મ૦ ના પચ્ચીસ વર્ષના દીક્ષા પર્યાયની ઉજવણી પ્રસંગે તેમના તરફથી ચતુર્વિધસંઘને ઉપયોગી બને એવું આવશ્યક મુક્તાવલી નામના દળદાર પુસ્તકની ત્રણ હજાર નકલ પ્રગટ કરવામાં આવી હતી. એ તેઓનો સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રત્યેનો અપૂર્વ પ્રેમ જણાવી આપે છે.

તેમની દેવ, ગુરુ અને જ્ઞાન પ્રત્યેની ભક્તિ અને પ્રેમ હોઈને તેમના સુપુત્રો-પુત્રી **લક્ષ્મીકાન્ત, લલીતકુમાર** અને **નરેશકુમાર, સુમનબેન, વસુમતી** તથા **જ્યોત્સ્નામાં** પણ ધર્મકાર્યના સુંદર સંસ્કારોની છાપ પડી છે.

તેમના કુટુંબમાં પૂજા-સેવા, નવકારમંત્રનો જાપ અને દેવગુરુ પ્રત્યેનો અપૂર્વ રાગ આદિ સુસંસ્કારોની સુવાસ મહેકાવનાર પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી **મહિમાવિજયજી** મ૦ ની શુભ પ્રેરણા તથા તેમના ધર્માનુરાગી સદ્ગુણી **કાન્તાલક્ષ્મીની** સુસંગતને આભારી ઉત્પન્ન

અનુક્રમણિકા

ખંડ ૧ લો.

ખંડ ૩ જો

ખંડ ૪ થો

મહારાષ્ટ્ર તથા ગુજરાતમાં

ચોમાસા તથા શેષકાળ દરમ્યાન

થયેલ ધર્મપ્રભાવનાની

ટૂંક નોંધ

ટૂંક નોંધ

પરમ શાસનપ્રભાવક, જૈનરત્ન, વ્યાખ્યાનવાચસ્પતિ પરમ પવિત્ર નામધેય, પૂજ્ય આચાર્યદેવેશ શ્રીમદ્ વિજયલબ્ધિસૂરીશ્વરજી મહારાજના દેશનાદક્ષ પૂ. પંન્યાસજી મહારાજ શ્રી **પ્રવીણવિજયજી** ગણિવર, મહિમાસંપન્ન પૂ મુનિરાજ શ્રી **મહિમાવિજયજી** મહારાજ તથા મુનિશ્રી **સુશીલવિજયજી** મહારાજ ઠાણા ત્રણના મહારાષ્ટ્રમાં સાંગલી, તળેગામ, દાભાડા સંગમનેર, અહમદનગર તથા પુનામાં થયેલ ચાતુર્માસ તથા શેષકાળ દરમ્યાન થયેલ વિવિધ ધર્મપ્રભાવનાનો નિર્દેશ અનંતાને અનુમોદના લાભ એ ઉદ્દેશથી "અંતરના અજવાળા" નામક પુસ્તકમાં સામાન્યતયા કરવામાં આવ્યો છે. "અંતરના અજવાળા" (આત્મના અજવાળા)ની બીજી આવૃત્તિ પ્રગટ થતાં બાકી રહેલ ધર્મપ્રભાવનાનો હેવાલ અત્ર પ્રસિદ્ધ કરવો ઉચિત ધાર્યો છે. જે ગુણગ્રાહી આત્માઓ માટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ અનુમોદનાનું કારણ બને એવું ઈચ્છીએ છીએ.

ચાતુર્માસના અંતે

પુના શહેરમાં વિ. સં. ૨૦૦૬ માં થયેલ ચાતુર્માસ અભૂતપૂર્વ અને અવર્ણનીય ધર્મપ્રભાવના સાથ નિર્વિઘ્ન પૂર્ણ થવા આવ્યું હતું.

પણ તેજ દિને થઈ હતી. પ્રભુજીના પ્રવેશના શુભ સમાચારથી સંઘમાં અપૂર્વ આનંદ દૃષ્ટિગોચર થતો હતો. દરરોજ ભિન્ન ભિન્ન સદ્‌ગૃહસ્થો તરફથી વિવિધ પૂજાઓ ભણાતી હતી તેમ હંમેશાં વિવિધ અંગરચનાઓ પણ થતી. છેલ્લે દિવસે શાન્તિ સ્નાત્ર ખૂબ ઠાઠથી ભણાવવામાં આવ્યું હતું. [illegible] માંગરોળવાળા શેઠ ફકીરચંદ [illegible] ઉત્સાહથી ખૂબ ઉલ્લાસપૂર્વક કરાવી હતી.

આ પ્રસંગે દેવદ્રવ્યાદિની આવક તેમ ઉપજવાની ટીપ ખૂબ પ્રમાણમાં થવા પામી હતી. રથયાત્રાનો ભવ્ય વરઘોડો નીકળ્યો તેમાં સોનાનો રથ, ગાડીઓ, બેન્ડ, નગારખાના આદિ અનેકવિધ સામગ્રીઓ હોઈ વરઘોડાની શોભા અપૂર્વ થવા પામી હતી. આ પ્રસંગે પૂ. આ. મ. **વિજયલાવણ્ય-સૂરીશ્વરજી** મહારાજ તથા પૂ. પં. શ્રી **સુશીલવિજય** મ૦ તેમ સાધ્વીજી શ્રી **ચંપકશ્રીજી** ઠાણા ત્રણ, કેમ્પથી **ગૌતમશ્રીજી** આદિ ઠાણા પધાર્યા હતા. શાસનની શોભા ખૂબ જ થવા પામી હતી.

મહોત્સવના છેલ્લા બે દિવસ માટે **શાંતિલાલ** [illegible] આવેલ હોઈ ભાવનામાં અપૂર્વ રંગ જામ્યો હતો. આ પ્રસંગે લલિત ધર્મવાળા શેઠ **છોટાલાલ મણીલાલ** તેમ ભાવિક ગૃહસ્થોએ હાજરી આપી હતી. દરરોજ જુદા જુદા ગૃહસ્થો તરફથી સ્વામિવાત્સલ્ય પણ થતા હતા.

<u>પુના કેમ્પમાં પધાર્યા</u>

ત્યાંથી પુના કેમ્પના અત્યંત આગ્રહથી ત્યાં પધારતાં શ્રી

આજુબાજુના ગામોથી ૭૫ લગભગની સંખ્યામાં જનતા વંદનાર્થે આવી પહોંચી હતી. ત્યાંથી ઉમરાજ થઈ ઓતુર પધારતાં સંઘે સુંદર સામૈયું કર્યું, તે દિવસે દેવચંદ પાનાચંદ તરફથી ઠાઠપૂર્વક પૂજા ભણાવવામાં આવી, ત્યાં પણ આજુબાજુના ગામોથી તેમ જુન્નર, સંગમનેર આદિ સ્થળોએથી સવાસોની સંખ્યામાં જનતા વંદનાર્થે આવી પહોંચી હતી.

ત્યાંથી બ્રાહ્મણવાડા થઈ કોતુલ પધારતા સંઘે સુંદર સત્કાર કર્યો હતો. વ્યાખ્યાન આદિથી સારો લાભ થયો હતો.

રાજુર પધાર્યા

પૂ૦ મહારાજશ્રી રાજુર કે જ્યાં માત્ર વીશ-પચ્ચીશ ઘર જૈનોના ઘરો છે. લગભગ ૬૧ વર્ષ બાદ ત્યાંના જિનાલયના જીર્ણોદ્ધારની પૂર્ણાહુતિ બાદ શ્રી શાન્તિસ્નાત્ર મહોત્સવ નિમિત્ત સસત્કાર પધારતાં સંઘમાં અનેરો ઉત્સાહ વ્યાપ્યો હતો.

મહોત્સવનો પ્રારંભ

સંવત ૨૦૧૦ના મહા વદ ૧૨ ના દિનથી મહોત્સવનો પ્રારંભ થયો, આઠે દિન જુદા જુદા બાઈઓ તરફથી વિવિધ પૂજનો, અંગરચના કરવામાં આવી હતી. પાટણના ધર્મપ્રેમી સંગીતકાર બાબુ લક્ષ્મીચંદભાઈ તથા નાસીકથી બાદરવં બાબુભાઈ મોતીચંદ આવેલ હોઈ પૂજન-ભાવનામાં અપૂર્વ રમઝટ આવી હતી. શાન્તિસ્નાત્ર આદિ ક્રિયા માટે ઠાણાના શા. છગનભાઈ, મોહનલાલ, હીરાલાલ આદિ આવેલ હોઈ તેમાં પણ અપૂર્વ આનંદ આવ્યો હતો. શાન્તિસ્નાત્ર મહોત્સવ અંગે ૬૧ વર્ષના લાંબા ગાળા બાદ ઉજવવામાં આવેલ

કાર્યો હાથી થયા હતા. ત્યાંથી નંદુર આદિ થઈ નાસિક પધારતા શ્રી સંઘે એન્ડથી સુંદર સત્કાર કર્યો હતો. અત્રેના સંઘના અત્યાગ્રહથી આઠેક દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન વ્યાખ્યાન તરફ દર માસે બાર તિથિ, આયંબીલ, આધ્યાત્મ ખાતાની ખોટ પૂરવા માટે ઘર દીઠ એક આનો ત્રણ વર્ષ સુધી આપવાનો નિશ્ચય, પૂજાઓ તેમ ચંદનબાળાના નવ અઠમ આદિ ધારેલ કાર્યો થતા સંઘમાં આનંદ પ્રવર્ત્યો હતો.

ત્યાંથી નાસિક

અત્રેથી નાસિકના શેઠ મોતીચંદ લાલચંદવાળાને ત્યાં પોતાની પુત્રીના લગ્ન પ્રસંગે શ્રી શાન્તિસ્નાત્ર મહોત્સવ કરવાના હોઈ તેમની આગ્રહભરી વિનંતિથી ત્યાં પધારતા શ્રી સંઘે એન્ડથી સુંદર સત્કાર કર્યો હતો. આઠ દિવસ વ્યાખ્યાનનો જનતાએ સુંદર લાભ લીધો અને મહોત્સવ પણ ઠાઠથી ઉજવાયો હતો. ત્યાંથી મહારાજશ્રી ઘોટી પધારતા ત્યાંના તેમની તબીયત નાદુરસ્ત હોઈ ગુંદરલાલ વાડીલાલ, ચીનુભાઈ તથા ડૉક્ટર આદિએ સુંદર સેવા બજાવી હતી. ઘોટી પધારતાં શ્રી સંઘે સુંદર સત્કાર કર્યો હતો. ત્રણ દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન વ્યાખ્યાન વિગેરે થતા, આયંબીલ કરાવવાનું નક્કી થયું. યુવાન વર્ગ પણ ધર્મમાં સારો જોડાયો હતો.

પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજશ્રીનો મેળાપ

ઘોટીથી કસારા ઘાટ ઉતરતા વઢીપુરના પૂ૦ સિદ્ધાંત મહોદધિ ત્યાગમૂર્તિ પૂ૦ આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ વિશાલ મુનિમંડળનું

કોનોલીથી આવેલ સકળ સંઘનું સ્વામીવાત્સલ્ય શાહ ચંદુલાલ સ્વરૂપચંદ તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું તથા ત્યાં ભગવાન સાથે લગ્ન ધામધૂમપૂર્વક પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી. એમ જ શ્રી નેમ મરચાડથી કેટલાક ભાઈઓ આવતા પૂજામાં અનેરો રંગ જામ્યો હતો. મરચાડ સંઘના અત્યંત આગ્રહથી મહારાજશ્રી ચૈ. સુ. ૧ ના ત્યાં પધારતા ભવ્ય સુંદર સત્કાર કર્યો હતો

વંદનાર્થે

ત્યાં મુંબઈથી શા છોટાલાલ મણીલાલ મહારાજશ્રીને વંદનાર્થે આવતાં તેમના તરફથી પ્યાલા તથા નાળીયેરની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી

મુંબઈ તરફ

ત્યાંથી કલ્યાણ પધારતા શ્રી સંઘે બેન્ડથી સુંદર સત્કાર કર્યો હતો. બે દિવસ વ્યાખ્યાન આદિ થયા હતા. ત્યાંથી ભીવંડી થાણા થઈ મુંબઈ પધારતા પૂ૦ પન્યાસજી મહારાજ શ્રી ભદ્રંકરવિજયજી આદિ મુનિવરોનો મેળાપ થયો. અન્યોન્ય વંદન અને વાર્તાલાપથી ખૂબ ખુશી ઉત્પન્ન થઈ. ચૈત્ર સુદ ૧૩ નો દિન હોઈ પૂ૦ બન્ને પંન્યાસજી મહારાજ તથા મુનિરાજ શ્રી મોહિતવિજયજીએ પ્રભુ મહાવીરસ્વામીના જીવન ઉપર સુંદર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. ત્યાંથી ભાંડુપ પધારતા શ્રી સંઘના આગ્રહથી બે દિન રોકાતાં જનતાએ વ્યાખ્યાન આદિનો સારો લાભ લીધો હતો. ચૈત્ર પૂર્ણિમાના દિને ચંદુલાલના મકાનમાં પોતાના ગોવિંદજી જૈનશાળાએ બનાવેલ શ્રી શત્રુંજયનો પટ બંધાવેલ હોય તે જુહારવા સાથે આવેલ ચતુર્વિધ સંઘ સાથે ગયા હતા.

દિવસ રોકાયા હતા. શેઠ શાંતિલાલ જીવણજીભાઈએ નવાનો લાભ સુંદર ઉઠાવ્યો હતો. અહીંના સંઘની ચોમાસા માટે ખૂબ વિનતી થઈ હતી પરંતુ શાહપુરના ચોમાસા માટે લગભગ નક્કી થયું હોઈ તેનો અસ્વીકાર થયો હતો.

અહીંની થોડી પણ સ્થિરતા દરમ્યાન પૂ. પંન્યાસજી મહારાજની વ્યાખ્યાન વાણીનો લાભ જનતા વિશાળ સંખ્યામાં લેતી હતી. ધર્મપ્રેમી શ્રીયુત્ **હરિભાઈ, દેવચંદભાઈ** આદિ ટ્રસ્ટીઓ પણ નિયમીત લાભ લેતા હતા.

નરેન્દ્રકુમારના જન્મ દિન નિમિત્તે

શેઠ **છોટાલાલ મણીલાલ** (નવીન ક્ષપક) ના લઘુ પુત્ર ભાઈ **નરેન્દ્રકુમારનો** ચૈત્ર વદ ૫ નો જન્મ દિન હોઈ તેમના તરફથી આંગી, પૂજા, ભાવનાદિ સુંદર કાર્યો થયા હતા. ભાવનામાં **શાંતિલાલ** શાહ આવેલા હોઈ ભક્તિરસમાં અપૂર્વ રંગ જામ્યો હતો.

વૈ. શુ. ૩ ના પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજની દીક્ષા તિથિ હોઈ શેઠ **નાનચંદ ખુશાલભાઈ** તરફથી ભવ્ય અંગરચના તેમ વ્યાખ્યાન સમયે પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

ચોપાટી પધાર્યા

ત્યાંથી **ઝવેરી બાબુભાઈ પ્રેમચંદના** અતિ આગ્રહથી તેમના નિવાસ સ્થાને પધારવાનું હોઈ પહેલા ઝવેરી **કસ્તુરચંદ ભાઈચંદ ગુલાબચંદ** ને ત્યાં પધાર્યા હતા. ત્યાં વ્યાખ્યાન બાદ પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. અહીં સુરતી આદિ અનેક મહાનુભાવો આવી પહોંચતા ત્યાંથી ઠાઠપૂર્વક જૈન મંદિર

નીકાર થતાં ગયેલ વ્યાખ્યાન હોલમાં પૂ. મુનિરાજ શ્રી મહિમા-વિજયજીએ શ્રાવકોના છ કર્તવ્ય ઉપર ટુંકમાં વિવેચન કર્યા બાદ પૂ. પંન્યાસજી મહારાજે ચમા મંગલ સૂત્રો ઉપર સુંદર વિવેચન કર્યું હતું. જનતાના અમાપ હર્ષ વચ્ચે માં-ગલની સુંદર ધ્વનિ ઉચ્ચારી બાદ લાડુની પ્રભાવના ના-ણાં વિખરાયા હતા. બીજે દિને શ્રી નેમિનાથના દહેરાસરના વિશાળ હોલમાં '**દાનની મહત્તા**' એ વિષય ઉપર મનનીય વ્યાખ્યાન રાખવામાં આવ્યું હતું. જેનો લાભ જનતાએ વિશાળ સંખ્યામાં લીધો હતો. પૂજા, આંગી ભાવના વગેરે ઠાઠથી થયા હતા.

<u>કોટમાં પધાર્યા</u>

અત્રેથી મુંબઈ શ્રી કોટના સંઘના તેમ '**લલીતપ્રધર્મ**' વાળાના આગ્રહથી તે તરફ વિહાર કરતાં વચમાં શાહ **હીરા-ભાઈ ચુનીભાઈના** આગ્રહથી તેમનાં ગૃહાંગણે મંગલાચરણ કરી પૂ૦ મહારાજશ્રી બેન્ડ આદિના સુંદર સત્કાર સાથે ઉપાશ્રયે પધારી મંગલીક પ્રવચન કર્યા બાદ શ્રીયુત્ **છોટાલાલ મણીલાલ** (લલીત પ્રધર્મ) તરફથી પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

ઉપાશ્રયેથી બીજે દિને શેઠ **છોટાલાલ મણીલાલના** અત્યંત આગ્રહથી તેમનાં નિવાસસ્થાને પધારતાં બેન્ડથી સુંદર સત્કાર કર્યો હતો. ત્યાં બે દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન વ્યાખ્યાન પૂજા ભાવના આદિ અનેક કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવતાં અપૂર્વ ઉલ્લાસ આવ્યો હતો. પૂજામાં સંગીતકાર બાબુ શાંતિ-લાલ ન. મ. આદિ અનેક કલાકારો આવેલ હતાં પૂજામાં

આગ્રહ થતા માટુંગા, દાદર, કુર્લા, વ્યારા આદિ ગામોના વિનંતિ હોવા છતાં લાભાલાભને લક્ષમાં લઈ પૂ૦ આચાર્ય-દેવેશની આજ્ઞાથી શાહપુરમાં ચોમાસા માટે નક્કી થતાં, તે તરફ પ્રયાણ કરતાં માટુંગા થઈ શીવ (સાયન) પધારવાનું થયું. અત્રે મુનિરાજ શ્રી કુન્દકુન્દવિજયજી આદિનો મેળાપ થયો હતો. ત્યાંથી ઘાટકોપર, ભાંડુપ, મુલુંડ થઈ થાણા પધારતા અત્રે મુનિરાજ શ્રી પદ્મવિજયજી મહારાજ આદિ મુનિવરો મળ્યા હતા. મુનિવરોનો સમાગમ અને ભવ્ય તીર્થની યાત્રાની સુંદર તક પ્રાપ્ત થતા અપૂર્વ આનંદ અનુભવ્યો હતો. ત્યાંથી ભીવંડી આદિ થઈ શાહપુર ગામ બહાર બગલામાં પધાર્યા હતા.

ચાતુર્માસાર્થે ભવ્ય પ્રવેશ

પૂ૦ પન્યાસજી મહારાજ આદિ ઠાણા ૪, વિ. સં. ૨૦૧૦ના જેઠ સુદ ૪ની મંગલમય પ્રભાતે ચાતુર્માસાર્થે પધારનાર હોઈ અનેક સ્ત્રી-પુરુષો વહેલી સવારે ગામ બહાર આવી પહોંચ્યા હતા. કલ્યાણથી મંગાવેલ ખાસ બેન્ડ દ્વારા તેઓશ્રીનો સુંદર સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. ગામના ભવ્ય રસ્તાઓમાં થઈ સામૈયું જિનમંદિરે આવતા રસ્તામાં અનેક સ્થળે ગહૂંલીઓથી તેમને વધાવવામાં આવ્યા હતા. આ પ્રસંગે ગામને ધજા, તોરણ વિગેરેથી શણગારવામાં આવ્યું હતું.

ઉપાશ્રયે પધારતાં મહારાજશ્રીએ ઉપસ્થિત જનતા સમક્ષ માંગલિક પ્રવચન સંભળાવ્યું હતું. આ પ્રસંગે મુંબઈથી શેઠ ડાયાલાલ મણીલાલ, શા. નાનચંદ ખુશાલભાઈ, ઝોબી

અષાઢ વદ બીજ

અષાઢ વદ બીજના દિને ધર્મપ્રેમી શેઠ છોટાલાલ મણીલાલ (સંગીતપ્રેમી) પોતાના પિતાશ્રીની સ્વર્ગારોહણ તિથિ હોઇ જાણીતા સંગીતકાર શ્રીયુત દેવેન્દ્રવિજયજી આદિને તેમ અનુપમ આંગીકાર મુંબઈના રતીલાલ તથા મુક્તિલાલને ખાસ અત્રે આવ્યા હતા. તેમના તરફથી પૂજા, આંગી તથા ભાવના કરવામાં આવ્યા હતા તથા મહાજનનું વાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું. ઝવેરાતની ખૂબ આકર્ષક અને અપૂર્વ આંગી અત્રે પ્રથમ જ કરવામાં આવેલ હોઇ જૈન-જૈનેતરો દર્શનાર્થે વિશાળ સંખ્યામાં આવ્યા હતા. તેમના આ ધાર્મિક કાર્યોની અનુમોદનાના પ્રતીકરૂપે સંગમનેરના ધર્મપ્રેમી વકીલ શા હીંમતલાલ મગનલાલ તથા શા હીરાભાઈ બુલાભાઈ આદિના વક્તવ્યો બાદ તેમને તથા તેમના ધર્મપત્ની સુશ્રાવિકા કાન્તાલક્ષ્મીબેનને ફુલહારો અર્પણ કરવામાં આવ્યા હતા.

આ પ્રસંગે સંગમનેર, તલેગામ-દાભાડા, ખરડી, કાનોલી ઘોટી, કવાજુ આદિ ગામોના અગ્રગણ્ય ગૃહસ્થોએ પણ હાજરી આપી હતી. અત્રેના સંઘે પણ સૌના ઉત્સાહભેર અપૂર્વ ભક્તિ બજાવી હતી.

વર્ધમાન તપનો પાયો

અ. વ. ૧ ના રોજ વર્ધમાન તપનો પાયો નાખવામાં આવતાં પચાસેક સ્ત્રી-પુરુષો જોડાયા હતા. વર્ધમાનતપમાં થતો બધો ખર્ચ સ્વ. નગીનદાસ હેમચંદના ધર્મપત્ની ચંદનબાઈ તરફથી આપવામાં આવ્યો હતો. પોરીસી આવેલ

પ્રવેશ કર્યો હતો. કુંભ પધરાવવાનો લાભ શા **ગુમાનલાલ ગણપતલાલે** લીધો હતો.

નવકારમંત્ર આદિ તપો નિમિત્તે એક ભવ્ય વરઘોડો નીકળ્યો હતો. શાહ **મણીલાલ દીપચંદે** નાના ઉપધાનની કરેલ તપશ્ચર્યા નિમિત્તે પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી. પૂજા માટે મુંબઈથી **મહાવીર જૈન સંગીત મંડળી** આવી હતી. પૂજામાં અપૂર્વ રંગ જામ્યો હતો.

વિવિધ ધર્મ પ્રભાવનાઓ

તેઓશ્રીની પવિત્ર નિશ્રામાં શાહપુરના આંગણે અનેકવિધ તપો, વ્રતો પચ્ચક્ખાણ થવા ઉપરાંત અષ્ટમહાસિદ્ધિ તપ, નવનિધાન તપ આદિ તપો થતાં અનેક પુણ્યવાન જીવોએ લાભ લીધો હતો. જુદા જુદા ગૃહસ્થોએ નિમંત્રણ કરી તપસ્વીઓની ભક્તિનો લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

પર્યુષણ પર્વની અપૂર્વ આરાધના

શાહપુરના આંગણે અનેકવિધ ધર્મ પ્રભાવના થવા સાથે પર્વાધિરાજ પર્યુષણ પર્વની આરાધના પણ ખૂબ સુંદર થવા પામી હતી. આઠે દિવસ વ્યાખ્યાન માટે શેઠ **ગોદીદાસ ચુનીલાલના** મકાનના હોલને શણગારવામાં આવ્યો હતો.

સૂત્ર વહોરાવ્યું

શાહ **અમૃતલાલ રવચંદે** કલ્પસૂત્ર વહોરાવવાનો, શાહ **ગોદીદાસ ચુનીલાલે** પારણું ઘેર લઈ જવાનો અને કુંવરજીના **ભાગચંદ લલ્લુભાઈએ** બારસાસૂત્ર વહોરાવવાનો અપૂર્વ લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

પ્રવેશ કર્યો હતો. કુંભ પધરાવવાનો લાભ ના **ગુમાનલાલ ગણપતલાલે** લીધો હતો.

નવકારમંત્ર આદિ તપો નિમિત્તે એક ભવ્ય વરઘોડો નીકળ્યો હતો. શાહ **મણીલાલ દીપચંદે** આવ ઉજમણું કરેલ તપશ્ચર્યા નિમિત્ત પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી. પૂજા માટે મુંબઈથી **મહાવીર જૈન સંગીત મંડળ** આવેલ જેણે પૂજામાં અપૂર્વ રંગ જમાવ્યો હતો.

વિવિધ ધર્મ પ્રભાવનાઓ

તેઓશ્રીની પવિત્ર નિશ્રામાં શાહપુરના આંગણે અનેકવિધ તપો, વ્રતો પચ્ચખ્ખાણું થવા ઉપરાંત અઠ્ઠમતાસિદ્ધિ તપ, નવનિધાન તપ આદિ તપો થતા અનેક પુણ્યવાન જીવોએ લાભ લીધો હતો. જુદાજુદા ગૃહસ્થોએ એકાસણા કરાવી તપસ્વીઓની ભક્તિનો લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

પર્યુષણ પર્વની અપૂર્વ આરાધના

શાહપુરના આંગણે અનેકવિધ ધર્મ પ્રભાવના થવા સાથે પર્વાધિરાજ પર્યુષણ પર્વની આરાધના પણ ખૂબ જ સુંદર થવા પામી હતી. આઠે દિવસ વ્યાખ્યાન માટે શેઠ મોતીદાસ ચુનીલાલના મોટા હોલને શણગારવામાં આવ્યો હતો.

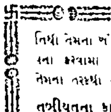
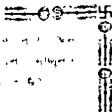
સૂત્ર વહોરાવવું

શાહ **અમૃતલાલ દેવચંદે** કલ્પસૂત્ર વહોરાવવાનો, શાહ **મોતીદાસ ચુનીલાલે** પારણું ઘેર લઈ જવાનો અને કુંભારીના **ભાગચંદ લલ્લુભાઈએ** બારસાસૂત્ર વહોરાવવાનો અપૂર્વ લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

ઉપરોક્ત પ્રસંગે તેમનાથી પ્રતિબોધને પામેલા તલેગામ, દાભાડા, પુના, સંગમનેર, અહમદનગર, મામવી, મંચર, શીરૂર, નાસીક, આદિ પચ્ચાસેક ગામોથી તેમનો અત્યાગ્રહ ગુરૂભક્તિથી આકર્ષાઈ વિના આમંત્રણે આવી પહોંચ્યા હતો. વ્યાખ્યાન સમયે અનેકોએ વિવિધ નિયમો ગ્રહણ કર્યા હતા. આ પ્રસંગે સુરતના ઝવેરી **શાંતિચંદ હીરાચંદે** ૩૫ વર્ષની ભરયુવાનવયમાં ચતુર્થવ્રત અંગીકાર કર્યું હતું. તેમ બીજા પણ બાર ભાવિક સજોડે ચતુર્થ વ્રત લીધું હતું. જે ઉપસ્થિત જનતાના ખૂબ જ અનુમોદનીય પ્રસંગ બન્યો હતો. તેમને પનાવાળા વા **કપુરચંદ શંકરલાલે** રૂા. ૪૧) નો ચાંલ્લો કર્યો હતો. પૂનાવાળા શેઠ ચંદુલાલ સ્વરૂપચંદ તરફથી શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. પૂજામાં શાંતિલાલ ગરેવા વિગેરે કલાકારો આવેલ હોઈ ભક્તિમાં ખૂબ જ રમઝટ આવી હતી. પૂનાના શ્રી પાર્શ્વનાથ સેવામંડળે તથા અંબર મંડળે તેમ અહમદનગરના મહિલા મંડળે પ્રભુભક્તિ કરી લોકોને ખૂબ જ આકર્ષિત કર્યા હતા. શેઠ **જયન્તિલાલ ઉમેદાકર** તથા જ્યોતિષાચાર્ય શ્રી **બાલકૃષ્ણાચાર્યે** સુંદર વિવેચન કરી પ્રભુભક્તિ તથા ગુરુભક્તિની મહત્તા બતાવી હતી. આ પ્રસંગે બહારગામથી આવેલ ભાઈઓને જુદીજુદી સંસ્થામાં આપવા માટે લગભગ એક હજાર રૂપિયાનો ફાળો પણ કર્યો હતો. બહાર ગામથી આવેલ મહેમાનોનું સાધર્મિકવાત્સલ્ય જુદાજુદા ગૃહસ્થો તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું.

નવપદજીની આરાધના

આસો માસની શ્રી **સિદ્ધચક્ર** મહારાજની ઓળીનું આરા-

તેથી તેમના આગમન પ્રસંગે [illegible] ના [illegible] સ્વાગત [illegible] ના કરવામાં આવી હતી [illegible] તેમના તરફથી સાધર્મિક વાત્સલ્ય [illegible]

તીર્થયાત્રાના કારણે

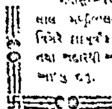
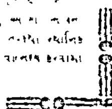
ત્યાંથી માર્ગમાં, [illegible] તીર્થ પ્રવાસ [illegible] મહિમાવિજયજી મહારાજની નિશ્રામાં [illegible] માસ સુધી [illegible]

આદ્ય મેરૂ-

[illegible] શિવલાલ મણીલાલ [illegible] સિદ્ધાચલજી [illegible] શાંતિલાલ [illegible] પૂજા [illegible] હતા.

પ્રભુજીની સાલગીરી

[illegible]-૧૦ ના [illegible] સાલ [illegible] તરફથી પૂજા, [illegible] વિગેરે ઠાઠપૂર્વક કરવામાં આવ્યા હતા [illegible] તથા બહારથી આવેલ ભાઈઓનું સાધર્મિક વાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું.

રામચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ. ના શિષ્ય મુનિરાજશ્રી રોહિતવિજયજી મ. પૂ. પં. શ્રી ભદ્રંકર વિ. ગણીવરના શિષ્ય, પૂ. મુનિરાજશ્રી હર્ષવિજયજી મ. આદિ ઠાણા તેરે લાલબાગ (ભૂલેશ્વર) જૈન ઉપાશ્રયમાં પ્રવેશ કર્યો હતો. પૂ. પન્યાસજી મ. ના માંગલીક પ્રવચન બાદ પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. આ નિમિત્તે લાલબાગમાં શ્રી મહાવીર સ્વામીના જિનાલયમાં પંચ કલ્યાણી મહોત્સવ ભવ્ય રીતે ઉજવવામાં આવ્યો હતો. દરરોજ પ્રભુજીને ભવ્ય આંગી, ભાવના, તથા ઠાઠપૂર્વક ભણાતી પૂજાએ અપૂર્વ રંગ જમાવ્યો હતો.

વૈ. શુ. ૬ ના માંગલીક પ્રભાતે લાલબાગનો ઉપાશ્રય ભાવિક જનોથી ચિક્કાર ભરાઈ ગયો હતો. તેમાં સુરતી ઓસવાલોની હાજરી વધુ ધ્યાન ખેંચતી હતી. પૂ. પન્યાસજી મ. નું મંગલાચરણ થયા બાદ કાર્યક્રમની શરૂઆત થઈ હતી. પ્રારંભમાં શ્રીયુત શાંતિલાલ શાહે મંગલીક ગીત સુંદર સ્વરથી ગાયું હતું.

ત્યાર બાદ આ સમારંભની સફળતા ઇચ્છનારાઓ તરફથી આવેલ અનેક તાર-ટપાલ આદિ શા. હીરાલાલ ભુદરભાઈએ વાંચી સંભળાવ્યા હતા. પ્રસંગોચિત પ્રવચનની શરૂઆતમાં ઝવેરી બાબુભાઈ પ્રેમચંદે તેમના જીવન સાથે અત્યંત સુપરિચિત હોઈ પૂ. મહારાજશ્રીનો દીક્ષાથી લઈ આજ સુધીનો સુંદર ઇતિહાસ વૈરાગ્યમય રોચક શૈલીથી રજુ કરતા જણાવ્યું હતું કે, સુરતમાં વિશા ઓસવાલની જ્ઞાતિમાં તેમના સ્વયંમેવ જ માતપિતાની સંમતિથી ધામધૂમ પૂર્વક અને ખુબજ ઉલ્લાસભર્યા વાતાવરણ વચ્ચે વંશ વિશાની જ્ઞાતિમાં, તેમની દીક્ષા પ્રથમ જ થઈ હોય તે મહત્વનો બનાવ

ધર્મસેવા કરવાનું અપૂર્વ બળ સમર્પે એવી અભિલાષા વ્યક્ત કરી હતી.

ત્યાર બાદ ધર્માનુરાગી શેઠ **છોટાલાલ મણીલાલ** (વકીલ બ્રધર્સ) તરફથી આ પ્રસંગે ખાસ તૈયાર કરવામાં આવેલ **‘આવશ્યક મુક્તાવલી’** નામનું એક બૃહદ્ પુસ્તક તેમને અર્પણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પુસ્તકની વિશેષતા એ છે કે તેને સુંદર ફોટોગ્રાફીક બ્લોકથી સુશોભિત કરવામાં આવેલ છે. બ્લોક ઉપર તીર્થરાજ શ્રી શત્રુંજયગિરિનો આબેહૂબ ફોટો અને તેના ઉપર શાસનપ્રભાવક પૂ૦ આ૦ દેવેશ શ્રીમદ્ વિજય **લબ્ધિસૂરીશ્વરજી** મહારાજ, પૂ૦ પન્યાસજી શ્રી **પ્રવીણવિજયજી** ગણિવર્ય તથા પૂ૦ મુનિવર્ય શ્રી **મહિમાવિજયજી** મ૦ શ્રીના ફોટાઓના દર્શન થાય છે. આ ગ્રંથમાં સાધુ સાધ્વી, શ્રાવક શ્રાવિકાને ઉપયોગી અનેક વિષયોની ગુંથણી કરવામાં આવી છે. પુસ્તકના પાનાની સંખ્યા લગભગ સાડાઆઠસો જેટલી છે. પ્રસ્તુત પુસ્તક છપાવવા માટે ઉદાર ચિત્ત શેઠ **છોટાલાલ મણીલાલે** ઉદાર રકમ ખર્ચી જ્ઞાનની અપૂર્વ ભક્તિનો લાભ લીધો છે. એ માટે તેઓશ્રી ધન્યવાદને પાત્ર છે. આ પ્રસંગે **દેવચંદ લાલભાઈ** ફંડ તરફથી ઝવેરી કેસરીચંદ હીરાચંદે દશ વૈકાલીક સૂત્ર વહોરાવ્યું હતું. તપસ્વી મુનિરાજશ્રી **હર્ષવિજયજી** મહારાજ પૂ. મુનિરાજશ્રી **કીર્તિવિજયજી** મહારાજ આદિ ઠાણા પણ પધાર્યા હતા. તેઓશ્રીએ પણ પ્રવચન કરતા જણાવ્યું હતું કે, ત્યાગીઓના ગુણાનુવાદ કરવા અને કરાવવા માટે જૈન સમાજે આવા ધાર્મિક જલસા ઉજવી પોતાની લક્ષ્મીનો સદ્વ્યય કરવો અતિ આવશ્યક ગણાય.

ચંદ હીરાચંદે એક હજાર રૂપિયા ઓસવાળ જ્ઞાતિના સાધર્મિક ભાઈઓને સહાય કરવા માટે અર્પણ કરી પોતાની ઉદારતા બતાવી હતી.

આ મહોત્સવમાં **શાંતિલાલ** શાહ, મલાડ **પાર્શ્વદીપક** મંડળ **સંગીતમંડળ,** ગવૈયા **દેવેન્દ્રવિજય, કનૈયાલાલ** ઘોઘાવાળા શા. **રમણીકલાલ બાબુલાલ** વિગેરે આવેલ હોઈ પૂજા ભાવનામાં અપૂર્વ રમઝટ જમાવી ખૂબ ઉલ્લાસ પ્રગટાવ્યો હતો.

અત્રેથી મહારાજશ્રી ભાયખળા, દાદર, અંધેરી થઈ ગોરેગામ પધારતા મુનિશ્રી **ચિદાનંદમુનિજી** આદિ સાધુનો મેળાપ થયો. ત્યાંથી મહારાજશ્રી મલાડ તરફ પધાર્યા.

૩૩મો વર્ષગાંઠ દિન

મલાડમાં જગવલ્લભ **પાર્શ્વનાથની** ૩૩મી વર્ષગાંઠ હોઈ શ્રી સંઘના આગ્રહથી મહોત્સવ ઉપર સમયસર પધાર્યા હતા. આઠે દિન પૂજા, પ્રભાવના, આંગી ભાવના વિગેરેમાં શ્રી પાર્શ્વદીપક મંડળે અદ્ભુત રંગ જમાવ્યો હતો. છેલ્લે દિવસે શ્રી સંઘનું સ્વામીવાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું. પુરુષોએ સારી સેવા અર્પી હતી.

દેવચંદ શેઠની વાડીમાં

દેવચંદ શેઠ આદિ ત્યાંના સંઘની વિનંતિથી મહારાજશ્રી ત્યાં સમયસર પધાર્યા હતા. સ્થિરતા દરમ્યાન ત્યાંની જનતાએ વ્યાખ્યાનવાણીનો લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

વર્ધમાનતપનો પાયો

આ. સુ. ૧૦ના રોજ [illegible] વર્ધમાન તપનો પાયો નાખ્યો હતો. [illegible] શા. નાનચંદ મુલચંદ [illegible]

[illegible]

સિદ્ધચક્રનું બૃહતપૂજન

પૂ. પંન્યાસજી મ. આદિ [illegible] નિશ્રામાં અનેકવિધ તપોની ઉજવણી નિમિત્તે શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું બૃહતપૂજન ભણાવવાનો [illegible] પૂર્વક થયું હતું. આ પૂજનમાં ભાગ લેનારી અનેકવિધ [illegible] શાહ શાન્તિલાલ મગનભાઈની [illegible] શાન્તિકળશ [illegible] હતા. [illegible] શાન્તિસ્નાત્ર [illegible] ભક્તિપૂર્વક [illegible] હતું. આ પૂજનનો લાભ લેવા માટે સ્થાનિક અને મુંબઈ [illegible] હજાર માનવીઓ આવ્યા હતા. [illegible] કરાવવાનો લાભ [illegible] શાહ અમૃતલાલ પદમશીભાઈએ લીધો હતો. ભાવનામાં [illegible] શાન્તિલાલ [illegible] રમઝટ જમાવી હતી. શા. કાન્તિલાલ મણીલાલ તરફથી નોકારશી આયંબિલ કરાવવામાં આવ્યા હતા. [illegible] સાધુની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

આ પ્રસંગે [illegible]

જનરલ ટીપ

સાધારણખાતુ, પાઠશાળા, વર્ધમાનખાતુ, [illegible] આદિ ખાતાઓમાં ઉદાર ગૃહસ્થોએ સારી મદદ આપી ચંચળ લક્ષ્મીનો સુંદર લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

સુંદર તપશ્ચર્યા

સોળ-દશ-નવ-આઠ મળી ૭૫) અને ચારથી માસ ખમણ ૫૦) એમ કુલ તપસ્વીઓની સંખ્યા ૧૨૫) થઈ હતી. આ તપસ્વીઓમાં કેટલાએ એક ઉપવાસ ઉપરાંત વધુ તપશ્ચર્યા કદી પણ ન કરી હોય એવા અનેક સ્ત્રી-પુરુષોએ ઝંપલાવવાની હીંમત કરી હતી. ગરમીના સખત મોસમમાં પણ તપસ્વીઓની ધીરજ અને સહનશીલતા ખૂબજ પ્રશંસનીય હતી.

ચોસઠ પહોરી પૌષધ પણ ૪૦) ની સંખ્યામાં થયા હતા.

પારણા તથા પ્રભાવના

તપસ્વીઓના પારણા શેઠ **અમૃતલાલ પદમશી** જામનગરવાળા તરફથી તેમના રહેણાંકે કરાવવામાં આવ્યા હતા. ચોસઠ પહોરી પૌષધવાળાને એકાસણા શેઠ **ભુરાલાલ છગનલાલ** તરફથી કરાવવામાં આવ્યા હતા. તે સમયે તપસ્વીઓને શેઠ **છોટાલાલ મણીલાલ** (સ્વીનપર્સ) તરફથી ચાંદીની વાટકી, **ઝવેરી બાબુભાઈ પ્રેમચંદ** તરફથી પિત્તળની થાળી, તથા શેઠ **અમૃતલાલ પદમશી** તરફથી શ્રીફળ અને રૂપિયાની પ્રભાવના આપવામાં આવી હતી. સકળસંઘનું સ્વામીવાત્સલ્ય પણ શેઠ **અમૃતલાલ પદમશીભાઈ** તરફથી કરવામાં આવ્યું

સાવત્થામાં આવેલ ત્રેવીશ હજાર પુ [illegible] [illegible] વર્ષના તીર્થંકર શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુની [illegible] ભવ્ય પ્રતિમા [illegible] શ્રી પાર્શ્વદીપક આત્મ કળાના હાથ [illegible] સુંદર ગાદી. ગોઠીજી જિનાલયથી આવેલ [illegible] દેદીપ્યમાન રથ, પ્રભુજીનું [illegible] નિધિ તપના ઘડા આદિને [illegible] પ્રભુજી [illegible] વિશાળ આનંદપૂર્વક આદિ અનેક [illegible] મેળામાં અપૂર્વ થયા પામી હતી. [illegible] ભવ્ય [illegible] વરઘોડો પ્રથમ જ [illegible] [illegible] જનતાની આવનજાવન [illegible] [illegible] હતી

પ્રભુજીના [illegible] **નાનચંદ હુલાસભાઈ** [illegible] હતા ત્યારે પ્રભુજીને લઈને [illegible] **શાન્તિલાલ અમરચંદ** લીધા હતા. શા. **કેશવલાલ મગનલાલે** [illegible] લાભ લીધો હતો.

આખા વરઘોડામાં [illegible] **પાર્શ્વનાથ** ભગવાનની [illegible] હતી. પાર્શ્વનાથ ભગવાનના [illegible] શા. **કાન્તિલાલ છગનલાલે** [illegible] હતો

રસ્તાઓનો આ ભવ્ય વરઘોડો [illegible] સત્તાઓમાં લગભગ બે કલાક સુધી ફરી [illegible] ઉતર્યો હતો

પૂ૦ પન્યાસજી મહારાજ શ્રી **કંચનવિજયજી** [illegible] શિષ્ય મુનિશ્રી **મંગળવિજયજી** તથા મુનિશ્રી **દિવ્યવિજયજી** પણ વરઘોડામાં પધાર્યા હતા.

વિવેચનો થયા હતા. ૮૧ આયંબીલ શા હીરાલાલ મણીલાલ તરફથી કરવામાં આવ્યા હતા. [illegible] પૂજાને અંગરચના કાણીસાના શા. અમૃતલાલ લાલચંદ તરફથી કરવામાં આવી હતી. સંઘ તરફથી પૂજા [illegible]પૂર્વક ભણાવવામાં આવી હતી.

જન્મદિનની ખુશાલી

ભા. વ. ૧૨નો દિન પૂ૦ મુનિરાજશ્રી **મહિમાવિજયજી** મહારાજનો જન્મદિન હોઈ મહાવીર, ગુજરાત, [illegible], તથા આજુબાજુના પરગામોમાંથી લગભગ [illegible] માણસ આવી પહોંચ્યા હતા.

તે દિવસની ખુશાલી નિમિત્તે [illegible] સમય શ્રીયુત **શાન્તિલાલ** શાહે ગુરુભક્તિ [illegible] મહારાજે એ પ્રસંગની મહત્તા સમજાવતી હતી. ત્યારબાદ પૂ૦ મુનિરાજ શ્રી **મહિમાવિજયજી** મહારાજ [illegible] આવી ખુશાલી તો ત્યારે જ [illegible] જીવનને મહાત્માની જેમ [illegible] જીવનને અલંકૃત બનાવો. ત્યારબાદ ઉત્તેજન આપતાં ઉપ[illegible] અનેક [illegible] થયા હતા [illegible] **શાન્તિલાલ રૂપચંદ** તરફથી [illegible] કરવામાં આવી હતી. [illegible] **પાર્શ્વનાથના** દેરાસરે **નંદીશ્વર દ્વીપની** પૂજા [illegible]પૂર્વક ભણાવવામાં આવી હતી. પૂજામાં શ્રીયુત **શાન્તિલાલ** શાહ [illegible] અપૂર્વ [illegible] હતી. [illegible] આજુબાજુ [illegible] **હીરાલાલ મણીલાલ** તરફથી [illegible] કરવામાં આવી હતી.

લાક્ષણિક શૈલીથી નૂતન [illegible] કર્યું હતું [illegible] ગાને આનામણુ ખુશ થયા હતા.

મનોવિનોદ

અત્રના (મહાડના) ચાતુર્માસ [illegible] પ્રતિ ઉપરાંત શાન્તિસ્નાત્ર મહોત્સવ [illegible] ઉજવાયા હતા તેમજ [illegible] મનોવિનોદ કર્યું હતું [illegible] કર્યું હતું જેમાં [illegible] લાના ભાઈશ્રી **અમૃતલાલ નાનચંદ મોદી** [illegible] હતા [illegible] વનાવિના કરવામાં આવી હતી.

[illegible]

ચાતુર્માસ પરિવર્તન

ચાતુર્માસ પરિવર્તન [illegible] **અમેરાજની** [illegible] નીકળેલ [illegible] સદ્ગુરુ મહારાજને [illegible] હતા. [illegible] પૂ૦ મુનિ [illegible] **મહિમાવિજયજી** મહારાજે "[illegible]" [illegible]

કા. વ. ૫ ની વહેલી સવારે શા. હાથીભાઈ ધલાભાઈની વિનંતિથી તેમના મનોરંજીવમમાં પધારતા વ્યાખ્યાન વિગેરે થયા હતા. ત્યાંથી શાન્તાક્રુઝ શા. મનુભાઈ પોપટલાલ પરશોતમદાસના બંગલે તેઓશ્રીની આગ્રહભરી વિનંતિથી સસ્વાગત પધાર્યા હતા. તેમના ગૃહાંગણે આલેશ વિશાળ મંડપમાં વ્યાખ્યાન, પુજા, ભાવના વિગેરે ખુબ ઠાઠમાઠપૂર્વક થયા હતા. ઝવેરી બાબુભાઈ નગીનચંદની મંડળીએ ખુબ ભક્તિરસની રેલમછેલ કરી હતી બાદમાં આવેલ ભાગ્યવાન તેમના તરફથી સાધર્મિકવાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું આ પ્રસંગે પૂ. પંન્યાસજી મ. શ્રી પ્રેમવિજયજી ગણિવર આદિ પણ પધાર્યા હતા.

અત્રથી દાદર પધારતા સંઘે ભવ્ય સત્કાર કર્યો હતો. મહારાજશ્રી અત્ર મૌન એકાદશી સુધી રોકાયા હતા. અત્ર તેઓશ્રીના ગુરૂભ્રાતા પૂ. મુનિરાજશ્રી પદ્મવિજયજી મ. આદિ સાધુનો મેળાપ થતા ખુબ આનંદ અનુભવ્યો હતો. ત્યાં મૌન એકાદશીની આરાધના સારી થઈ હતી. વ્યાખ્યાન પ્રસંગે શેઠ હીરાલાલ મણીલાલ (દર્શનવચન) તરફથી સાકરના પડીકાની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

હીરાલાલભાઈના બંગલે

દાદરથી ધર્મપ્રેમી શેઠ હીરાલાલ મણીલાલના સુપુત્ર લલીતકુમારનો જન્મદિન હોઈ તેમની અત્યંત આગ્રહભરી વિનંતિથી માટુંગામાં આવેલ તેમના બંગલે બેન્ડ આદિ સામગ્રીથી ધામધૂમપૂર્વક પધાર્યા હતા. બંગલાની બાજુ જગ્યામાં વિશાળ મંડપ ઊભો કરવામાં આવ્યો હતો. મંડપને ધજા, પતાકા, વિગેરેથી સુશોભિત અને આકર્ષક બનાવવામાં આવ્યો

જનતા આવી પહોંચતા પૂજા, અષ્ટમહોત્સવ તથા સાધર્મિક ભક્તિ વિગેરે સુંદર કાર્યો થયા હતા. અંતે પૂ૦ પં૦ શ્રી હર્ષવિજયજી ગણિવર આદિ સાધુનો મેળાપ થયો હતો બન્નેના વ્યાખ્યાનો સાથે થતા વગર ગામના ઉપાશ્રય માટે ટીપ પણ સારી થવા પામી હતી

મોરબી પધાર્યા

અગાશીથી પોષ સુદ ૮ ના દિને વિહાર કરી પૂ૦ મહારાજશ્રી હડાળું, મોરવાડ વગેરે જનતાને પ્રતિબોધતા મોરબી મુકામે શેઠ રાયચંદ ગુલાબચંદ અજમેરીવાળાના બોર્ડીંગમાં પધારતા બોર્ડીંગના સુપરવાઇઝર ઇન્દુલાલ તથા ધાર્મિક શિક્ષક વાડીલાલ વગેરે સામે આવ્યા હતા અને આ દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન બોર્ડીંગના વિદ્યાર્થી સમક્ષ જાહેર પ્રવચન આપવામાં આવતા અનેકવિધ નિયમો થયા હતા

વાપી પધાર્યા

મોરબીથી વિહાર કરી અનેક સ્થળોએ જનતાને પ્રવચન સુધાનું પાન કરાવતા ક્રમસર વાપી પધાર્યા હતા ત્યાં મહારાજશ્રીની પખવાડીયાની સ્થિરતા થઇ હતી.

જન્મદિન નિમિત્તે

મહા સુદ ૭ ના તેમના સુપુત્ર ભાઇશ્રી લક્ષ્મીકાન્તનો જન્મદિન હોઇ વંદનાર્થે આવતા મુંબઇ નિવાસી શેઠ છોટાલાલ મણીલાલ (હરીશચંદ્ર) તરફથી પૂજા, આંગી ભાવનાદિ કાર્યો ખૂબ જ ઠાઠપૂર્વક થયા હતા. આ પ્રસંગે શાન્તિલાલ ઠા. ગરેથ આવેલ હોઇ જનતાની ઠઠ જામી હતી. "હરીશ-

કરમેલીયા પધાર્યા

અહિંથી કરમેલીયા પધારતા ગાંભોઈ, અડગામ, માતમ નોગામા, ગજુરેલા ટાકલ આદિ ગામોમાં જૈન-જૈનેતર પ્રજાને પ્રતિબોધતા કરમેલીયા મારિયા સાથ પધાર્યા હતા. પાંચ દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન બન્ને વખત વ્યાખ્યાન થતા અનેકવિધ નિયમો થયા હતા. ૮૧ આયંબિલનો ઉપદેશ આપતા શાહ **માણેકચંદ નાનચંદ** તથા **બાબુભાઈ હરખચંદભાઈ** તરફથી કરાવવામાં આવ્યા હતા. અને પૂજા **ચીમનાજીભાઈ** તરફથી ભણાવવામાં આવી હતી. અંતે શેઠ **ઉપયલાલ મણીલાલ** મુંબઈથી આવતા તેમના તરફથી આયંબિલ કરનારાઓને શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. અંતે શ્રી સંઘના ખુબ જ આગ્રહથી સંભવનાથજીના જીનાલયમાં વૈ. સુ ૩ ના શુભ દિને શ્રી **શાન્તિનાથ** ભગવાનને પ્રતિષ્ઠિત કરવાનું નક્કી કરી તેઓશ્રી ઓળી પ્રસંગે ગાંભોઈ પધાર્યા હતા.

સિનોડામાં ઓળીની ભવ્ય ઉજવણી

શ્રી ગાંભોઈ સંઘની આગ્રહભરી વિનંતિથી પૂ. મહારાજશ્રી અનુસાર ઓળી પ્રસંગે પધાર્યા હતા. ઓળી તથા પારણા કરમેલીયાવાળા શાહ **ચુનીલાલ પુનમચંદ** તરફથી કરાવવામાં આવ્યા હતા. નવે દિવસ જુદા જુદા ગૃહસ્થો તરફથી આંગી, પૂજા, ભાવના ગોઠવાયાં આવ્યા હતા. ગવૈયા આવેલા તરફથી વિશેષ પ્રભુ ભક્તિ કરી હતી. કોઠારીયાથી આમંત્રણ આપેલ દેરુ ભરાવા પણ વેપારી આદિ આવ્યા હતા.

શ્રી મહાવીરસ્વામીનો જન્મદિન ઉત્સવપૂર્વક ઉજવાયો હતો

સુરતમાં ભવ્ય સ્વાગત

સુરતપુર પૂ૦ મુનિરાજ શ્રી મહિમાવિજયજી મહારાજની જન્મભૂમિ વળી તેઓ ત્યાંના સંઘના ગચ્છના અનુયાયીને સન્માન્ય, તેમાં વળી તેઓશ્રી નવ વર્ષના લાંબા ગાળા બાદ ત્યાં પધારતા હોઈ ત્યાંની જનતાનો ઉલ્લાસ અપૂર્વ જણાતો હતો. સુરતથી ત્યાંના કેટલાક આગેવાન ગૃહસ્થો વિનંતિ માટે આવતા તેમની વિનંતિનો સ્વીકાર થયો હતો. કરંબડીવાના પ્રસ્થાનો ભવ્ય મહોત્સવ ઉજવી પૂ૦ મહારાજશ્રી આદિ સુરત પધારતા સગરામપુરાના કેટલાક આગેવાન ગૃહસ્થો દરવાજા બહાર સામે આવ્યા હતા. ઉપાશ્રયે આવ્યા બાદ ટૂંકમાં માંગલિક પ્રવચન સંભળાવ્યું હતું. અત્રેથી લગભગ નવ વાગે એક ભવ્ય સામૈયું ચઢાવવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ગાજતે વાજતે ડ્રેસમાં સજ્જ થયેલા સાજનીઓની પુષ્પાંજલિ ૭ બાળાગાળીઓ સુંદર સારી રાગી સંગીતની લહેરો લહેરાવતા વિવિધ ડ્રેસમાં સજ્જ થયેલા ચાર પાંચ મોટા બેન્ડ, તથા સુરતનું પ્રખ્યાત રેઝાક બેન્ડ, સૌના વદનને ઝીલી ધર્મલાભનો આશીર્વાદ આપતો મુનિ સમુદાય, વિશાળ શ્રાવક મહાજન, શ્રાવીકા મહાજન, તથા મંગળગીતોને ગાતો સ્ત્રી સમુદાય આદિ હોઈ સામૈયાની શોભા ખૂબ આકર્ષક બનવા પામી હતી.

આ પ્રસંગે ત્યાં ભૂતકાળના તપસ્વીજી મુનિરાજ શ્રી હિમાંશુવિજયજી મહારાજ, મુંબઈથી આવેલ શેઠ હીરાલાલ મણીલાલ તેમ નવસારી વગેરેથી આવેલ અન્ય સદ્ગૃહસ્થોની હાજરી તરી આવતી હતી. સામૈયું નવસારી બજાર, ગોપીપુરા, માનસેર, ખપાટિયા ચકલા, કેશુકીડી, નાણાવટ, વડચૌટા

વાતાવરણ જામ્યું હતું. સુરતના ઝવેરી **બાબુભાઇ પ્રેમચંદ** તરફથી લગભગ ચારસોની સંખ્યામાં આદેય ૭૦૦ આનું સ્વામી-વાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું. પૂ૦ મુનિરાજશ્રી **પદ્મવિજયજી** મહારાજે સુંદર પ્રવચન કર્યું હતું. આ પ્રસંગે અનેક જણાએ નાના મોટા નિયમો ગ્રહણ કર્યા હતા. ભાવનગરવાળાઓની અંતરની આગ્રહભરી વિનંતિથી એક દિવસ વધારે ત્યાં રોકાયા હતા. ત્યાં પણ વ્યાખ્યાન, પ્રભાવના, પૂજા, વિગેરે ધાર્મિક કાર્યો ખૂબજ ઠાઠપૂર્વક થયા હતા. ત્યાંથી ગોપીપુરાના ઝવેરી **શાંતિચંદ નાનુભાઇની** વિનંતિથી તેમને ઘેર પધાર્યા હતા. ત્યાં વ્યાખ્યાન બાદ તેમના તરફથી પ્રભાવના વિગેરે થયા હતા. ત્યારબાદ **હુકમમુનિજીના** ઉપાશ્રયમાં એક દિવસ વ્યાખ્યાન રાખવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ મહારાજશ્રીને વાપીના ચાતુર્માસ માટે જવાની ઉતાવળ હોવા છતાં પૂ૦ સાધ્વીજીશ્રી **તારાશ્રીજી** મ.ના કાળધર્મ નિમિત્ત શાન્તિસ્નાત્ર મહોત્સવ પ્રસંગ રોકાવા માટે પોરવાડ સંઘના આગેવાનો સુખડીયા **સુરચંદ હીરાચંદ** આદિની વિનંતિ થતા રોકાયા હતા. શાન્તિસ્નાત્ર બાદ મહારાજશ્રીને ત્યાંથી તરત જ આગળના વિહાર કરી સચીન તરફ વિહાર લંબાવ્યો હતો. આ પ્રસંગે જનતાની વિશાળ સંખ્યા તેમને વિદાય આપવા માટે સગરામપરા સુધી આવી હતી. જ્યાં મહારાજશ્રીએ ટૂંકમાં દેશના સંભળાવી હતી તો કોઇ પૂ૦ મુનિરાજશ્રી **મહિમાવિજયજીની** સરળતા, સૌને ધર્મ પમાડવાની સુંદર ધગશ, યુવાનોને પ્રતિબોધ કરવાની કુશળતા, આદિ ગુણોને યાદ કરતા અશ્રુભીના નેત્રે પાછા ફર્યા હતા.

ઓળી આ ચાતુર્માસમાં કરી હતી. મુનિ શ્રી **વિનયવિજયજી** મ. એ **દોઢમાસની** તપશ્ચર્યા શરૂ કરવાના ઇરાદાથી આ વ ૭ના દિને આજ ઉપવાસનું પચ્ચખ્ખાણ કર્યું હતું. મુંબઈથી ધર્મપ્રેમી શેઠ **હીરાલાલ મણીલાલ** (લલીતપાર્શ્વ) વંદનાર્થે આવતા તેમના તરફથી વર્ધમાન તપનો પાયો નાખનારને એક રૂપિયાની અને છુટી ઓળી કરનારને આઠ આનાની તેમ નવકારમંત્રનો તપ કરનારને શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. શા. **અમરચંદ મોતીચંદ** તરફથી પંચરંગી તપવાળાને પારણાં કરાવવામાં આવ્યા હતા.

સાધ્વીજી શ્રી સુવ્રતાશ્રીજી આદિ ઠાણા ચાર આ ચાતુર્માસ હોઈ બાઈઓમાં પણ જાગૃતિ સારી થવા પામી હતી. સાધ્વીજી શ્રી સુભદ્રાશ્રીજીએ ૬૪મી ઓળી કરી હતી. તથા સાધ્વીજી શ્રી ગાભંકરાશ્રીજીએ પાંચ ઉપવાસ આદિ ચતુર્વિધ સંઘમાં અનેકવિધ તપશ્ચર્યાઓ થવા પામી હતી. વર્ધમાનતપના તપસ્વીઓને શા. **પુનમચંદ જગરૂપજી** તરફથી પારણાં કરાવવામાં આવ્યા હતા તથા તપસ્વીઓના તરફથી પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી. મુંબઈના ઝવેરી **બાબુભાઈ પ્રેમચંદ** વંદનાર્થે આવતા તેમના તરફથી વર્ધમાનતપના પાયા નાખનારને શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી તથા મુંબઈના શેઠ **પન્નાલાલ** તરફથી વ્યાખ્યાનમાં શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. શ્રાવણ સુદ ૧ના લલીતપાર્શ્વવાળા શેઠ **હીરાલાલ મણીલાલ** સહકુટુંબ આવતા પંચરંગી તપવાળાને અનુક્રમે ૩-૨-૧ રૂપિયાની પ્રભાવના તેમના તરફથી કરવામાં આવી હતી.

હતા. બપોરના પટ સમક્ષ નવ્વાણું પ્રકારની પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી. લોનાવલાથી શા. રમણીકલાલ આવેલ હોઈ પૂજામાં અપૂર્વ રંગ જામ્યો હતો. મુંબઈથી આ પ્રસંગે શેઠ હીરાલાલ મણીલાલ, શા. જયંતિલાલ ઉમેદાકર વિગેરે આવ્યા હતા. શા. કાન્તિલાલ ઝવેરચંદ તરફથી યોજાએલ સાધર્મિક વાત્સલ્યનો લાભ સૌએ લીધો હતો. ચાતુર્માસમાં કરેલ ઉપકાર બદલ પૂ૦ મુનિરાજશ્રીનો શા. ગુલાબચંદ ગંગારામે તથા શા. ગુલાબચંદ મુળચંદે સંઘ તરફથી આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો.

અમાપ ઉત્સાહ વચ્ચે ઉજવાયેલ માલારોપણ મહોત્સવ

પૂજ્ય મહારાજશ્રીની નિશ્રામાં ઉપધાનતપની નિર્વિઘ્ને પૂર્ણાહૂતિ થતાં દહેરાસર આગળ બાંધવામાં આવેલ વિશાળ મંડપમાં માગશર સુદ-૫ના રોજ ૬૩ સ્ત્રી-પુરુષોને જનતાના અમાપ ઉત્સાહ અને ઉમંગ વચ્ચે માળારોપણનો વિધિ પૂજ્યશ્રી હાથે કરાવવામાં આવ્યો હતો. તે નિમિત્તે અઠ્ઠાઈ મહોત્સવની શરૂઆત થતાં દરરોજ વિવિધ પૂજાઓ તથા રોજ ભવ્ય અંગરચનાઓ કરવામાં આવી હતી. માગ. સુ. ૪ના રથયાત્રાનો ભવ્ય વરઘોડો કાઢવામાં આવ્યો હતો. જેમાં નવીન બગ્ગીઓ, ૨૫ ઘોડાગાડી તથા મોટરો, વિશાળ સાજન મહાજન, ઉદ પાઈપબેન્ડ રંગબેરંગી માણસો સાથે સંઘ ચાલતો નારી સમુદાય જનતાના નમસ્કારને ઝીલતો વિશાળ સાધુ સાધ્વી સમુદાય આદિ હોઈ વરઘોડાની શોભા અપૂર્વ થવા પામી હતી.

બપોરના શાન્તિસ્નાત્ર ઠાઠથી ભણાવવામાં આવ્યું હતું. તે દિવસે સ્વ. શેઠ ખીમચંદ કેશુરજી તરફથી સંઘ જમણ કરવામાં

મહારાજ તથા આ[illegible] આચાર્ય મહારાજ[illegible] વિજય **જંબુસૂરીશ્વરજી** મહારાજ [illegible] સાથે સમતાર પધાર્યા હતા.

વાપીથી વિહાર

મૌન[illegible] [illegible] દામ્જા વિહાર કરી [illegible] **છગનલાલ પ્રમનદની** [illegible] વિનંતિથી [illegible]

[illegible] કર્યાથી [illegible] મહારાજ શ્રી વિજય **પ્રેમસૂરીશ્વરજી** [illegible] આચાર્ય [illegible] **જંબુસૂરીશ્વરજી** [illegible] પણ તેમની વિનંતિથી [illegible] પ્રતિમા પણ [illegible] મહોત્સવ કરવામાં આવ્યો હતો [illegible] પૂ૦ આ૦ મ૦ શ્રી વિજય **જંબુસૂરીશ્વરજી** મહારાજ [illegible] પૂ૦ મ૦ શ્રી **પ્રવીણવિજયજી** મહારાજ [illegible] ઉપર [illegible] વિવેચન કર્યું [illegible] વિહાર કરી [illegible] **તારાચંદ ખીમચંદ** [illegible] આચાર્ય મહારાજે પૂ૦ [illegible] ભાગ્યશાળી શ્રી [illegible] સ્વાગત કર્યું હતું [illegible] શ્રી શાહ **તારાચંદ ખીમચંદ** [illegible] આપ્યા હતા.

પદ્મવિજયજી મ૦ના વ્યાખ્યાનો થતા હતા અને ધર્મ જાગૃતિ સારી થવા પામી હતી.

વટાદરાથી વિહાર કરી મહા સુદ ૫ ના પુજ્યપાદ **આચાર્યદેવેશના** [illegible] ખંભાત પધાર્યા હતા. આમ પૂ૦ પં૦ શ્રી **વિક્રમવિજયજી** ગણિવર આદિ ઠાણાના આવવાથી અપૂર્વ આનંદ પ્રગટ્યો હતો. પૂ૦ **આચાર્યદેવેશના** દર્શન-વંદનને માટે ઘણા વર્ષે [illegible] થયા હતા.

લક્ષ્મીકાન્તનો જન્મદિન

મહાસુદ [illegible] ના દિને શા૦ **છોટાલાલ મણીલાલ** [illegible] સુપુત્ર **લક્ષ્મીકાન્તના** જન્મદિન નિમિત્તે [illegible] દેવદ્રવ્ય આદિ વિશાળ [illegible] તરફથી સ્થંભણ **પાર્શ્વનાથ** [illegible] ભાવના, ભવ્ય અંગરચના આદિ [illegible] થયા હતા. [illegible] **શાન્તિલાલ** શાહ તથા માસ્તર **વસંત** આદિ [illegible] અપૂર્વ રમઝટ જમાવી હતી. [illegible] પાવલીની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

ખંભાતથી વિહાર

પૂ૦ પંન્યાસજી મહારાજ આદિ [illegible] ગુરુદેવની સાથે વિહાર કરી [illegible], રાળજ [illegible] પધાર્યા હતા. દરેક સ્થળે [illegible] પૂ૦ **પન્યાસજી મહારાજના** તથા પૂ૦ પં૦ શ્રી **વિક્રમવિજયજી** ગણિવરના વ્યાખ્યાનો થતા જનતામાં ધર્મ જાગૃતિ સારી થવા પામી હતી. [illegible] એકેક દિવસની [illegible]

વિનંતિ કરવા આવી પહોંચ્યો હતો. ડભોઈ એટલે પૂ૦ ઉપાધ્યાયજી શ્રી **જયંત** વિ. ગણીવરની જન્મભૂમિ. વળી દીક્ષિત થયા પછી તેમનું પણ પ્રથમ જ આગમન, એટલે તેમના સંસારી ભ્રાતા **હીંમતલાલ ફુલચંદ** આદિ જનતા પધારવા માટે તેરશીરથી વિનંતિ કરવા આવ્યા હતા. પૂ૦ આચાર્ય દેવેશનું પણ ઘણા વર્ષે ડભોઈ પધારવું અને તેઓશ્રીના નવાના અખંડ ઉપાસક પૂ૦ ઉપાધ્યાયજી મહારાજનું પણ પોતાની જન્મભૂમિમાં પધારવું આમ સોનામાં સુગંધના જેમ, સુંદર સંયોગ મળ્યો હોઈ ત્યાંના શ્રીસંઘે અપૂર્વ અને અદ્ભુત સામૈયું કરી જૈન શાસનની અપૂર્વ શોભા વધારી હતી. પૂ૦ ગુરુદેવેશની સેવામાં પૂ૦ આચાર્ય મહારાજશ્રી **ભુવનતિલક-સૂરિજી** મ૦ પૂ૦ ઉપાધ્યાયજી શ્રી **જયંતવિજયજી** મ૦ પૂ૦ પં૦ શ્રી **પ્રવીણવિજયજી** મ૦ પૂ૦ પં૦ શ્રી **વિક્રમ-વિજયજી** મ૦ પૂ૦ મુનિરાજ શ્રી **પદ્મવિજયજી** મ૦ તથા પૂ૦ મુનિરાજ શ્રી **મહિમાવિજયજી** મ૦ આદિ બહોળા શિષ્યપરિવાર હોઈ જનતામાં અપૂર્વ ઉલ્લાસ પ્રગટ્યો હતો

છાણીના ચાતુર્માસનો સ્વીકાર

છાણીમાં ચાતુર્માસ પધારવાની વિનંતિ અર્થે ત્યાંથી શ્રી સંઘના આગેવાનો શા. **નગીનદાસ મોતીલાલ**, શાહ **સોભાગચંદ નગીનદાસ** તેમ અન્ય આગેવાન સદ્ગૃહસ્થો ડભોઈ આવ્યા હતા. તેમની અત્યંત આગ્રહભરી વિનંતિથી તથા લાભાલાભને ધ્યાનમાં લઈ પૂ૦ શ્રીએ ત્યાં પધારવા માટે નરમાશ દશ હા ભણી હતી. પૂ૦ પંન્યાસજી મહારાજશ્રી **પ્રવીણવિજયજી** મહારાજે પણ, પૂ૦ મુનિરાજશ્રી **મહિમા-**

રાજપીપલા

રાજપીપલાના મેજીસ્ટ્રેટ ફકીરભાઇ આદિ વિનંતિ અર્થે મોતીર આવ્યા હતા. તેમની વિનંતિનો સ્વીકાર કરી પૂજ્યશ્રી સાથે પૂ૦ પંન્યાસજી મ. આદિ રાજપીપલા સમત્કાર પધાર્યા હતા. અત્રે પૂજા પ્રભાવના, નવકારશી, જમણ, જાહેરભાષણ વગેરે થયા હતા. ત્યાની જનતામા ધર્મ પ્રત્યે લાગણીમા અપૂર્વ વધારો થયો હતો. આયંબિલની ઓલી પ્રસંગે મુનિ મહારાજને રોકવા માટે આગ્રહ થતા પૂ૦ ગુરૂદેવેશ્રી પૂ૦ મુનિરાજશ્રી પદ્મવિજય મ.ને તથા પૂ૦ અમરેન્દ્ર વિ૦ મ.ને રહેવા માટ આજ્ઞા ફરમાવી હતી.

કાવીઆ તીર્થમાં

પૂજ્યશ્રી આચાર્યદેવેશ વિશાળ પરીવાર સાથે મનત્કાર કાવીઆ તીર્થમાં પધાર્યા હતા. ચરમ તીર્થાધિપતિ શ્રી મહાવીરપ્રભુનું જન્મ કલ્યાણક અત્રે ધામધૂમથી ઉજવવામા આવ્યુ હતું. તેઓશ્રીના જીવન પ્રસંગોને પૂ૦ પં. શ્રી પ્રવીણવિજયજી મહારાજ, પૂ૦ પં. શ્રી વિક્રમવિજયજી ગણીવર તથા પૂ૦ પં. શ્રી મેરૂવિજયજી ગણીવરે, તથા રાજપાલ મગનલાલ વોરા આદિએ સારી રીતે વર્ણવ્યા હતા ત દિવસે વાપીવાના શા. છગનલાલ પ્રેમચંદ તરફથી આંગી, પૂજા, પ્રભાવના રાખવામા આવ્યા હતા.

નરેશકુમારનો જન્મદિન

ચૈત્ર વદી-૫ના બાબુશ્રી નરેશકુમારનો જન્મદિન હોઈ મુંબઈથી શેઠ ઉત્તમલાલ મણીલાલ આદિ કાવીઆ મહારા-

પર્યુષણ પર્વની આરાધના

પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવેશની પવિત્ર નિશ્રામાં પર્યુષણ પર્વની આરાધના ખૂબ જ સુંદર થવા પામી હતી. આરાધના માટે બહારગામથી પણ ભાવિકો આવ્યા હતા શ્રા વ. ૧૪ના શા. **ચંમનલાલ નગીનદાસ**, કલ્પસૂત્રને પોતાના ગૃહાંગણે લઈ જઈ રાત્રિજાગરણ કર્યું હતું. વરઘોડો પણ ઠાઠથી કાઢવામાં આવ્યો હતો. પારણું તથા સુપનની આવક પણ સારી થવા પામી હતી. જન્મ વાચન બાદ શા. **ચુનીલાલ માણેકલાલ** તરફથી ઠાઠપૂર્વક પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી. ભા. સુ. ૪ના ચૈત્યપરિપાટીનો વરઘોડો ચઢેલ. ભા. સુ. ૬ ના શા. **હંસરાજ કાન્તિલાલ** તરફથી પર્યુષણપર્વની પૂર્ણાહુતિ તથા અક્ષયનિધિ તપ નિમિત્તે ભવ્ય વરઘોડો ચઢાવવામાં આવ્યો હતો. સાંજના શેઠ **હીરાલાલ મણીલાલ** (સ્વીનાબધર્સ) તરફથી સ્વામી-વાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું. તપસ્યા પણ ૧૧ દશ, ૭ દશ ૨૦ આઠ આદિ સારી સંખ્યામાં થઈ હતી. તેમાં ખાસ યુવાન તથા નાના બાલબાલિકાઓની તપશ્ચર્યા ધ્યાન ખેંચનારી હતી.

પૂ૦ મુનિ શ્રી કલ્યાણવિજયજી મહારાજે નવ ઉપવાસ પૂ૦ મુનિશ્રી ભદ્રંકરવિજયજીએ અઠ્ઠાઈ તથા સાધ્વીજી સમુદાયમાં પણ તપશ્ચર્યા સારા પ્રમાણમાં થવા પામી હતી

ભા. વ. ૧૨

ભા. વ. ૧૨ ના પૂ૦ શ્રુતિમાં સંયમ મુનિરાજ શ્રી મહિમા વિ. મહારાજ સંયમ અને ત્યાગની વધુ નિર્મળ આરાધના કરે તેવી શુભ ભાવનાથી જેઠમાં મંગળ વર્ષમાં પ્રવેશ કરતાં

જણાવ્યું હતું કે, આજનો આ જલસો મહિમાવિજયજીને આભારી ગણાય. જેમણે વૈભવ વિલાસોનો ત્યાગ કરી, ભર યુવાન વયે ચારિત્રગ્રહણ કરી, સુરતની સહેલને છોડી ત્યાગ મહેલમાં વસવાનું પસંદ કરી મહારાષ્ટ્ર-ગુજરાત આદિ દેશોમાં વિચરી અનેકોને ધર્મનો મર્મ સમજાવી, સદ્દગતિના ભાગી બનાવવા અથાગ પ્રયત્ન કર્યો છે. તેમના ઉપદેશથી ઉપકૃત થયેલો ભક્તગણ તે ઉપકારની સ્મૃતિના પ્રતીક તરીકે, તેમના જન્મદિને આવો ધાર્મિક જલસો કરે તો એમાં મને કંઇ અનુચિત લાગતું નથી. ઉલટું આવા પ્રસંગોથી ગુરૂઓનું ગૌરવ વધતું રહે છે. વિગેરે જણાવતાં જનતામાં ખુબ આનંદની ઉર્મીઓ ઉલટી હતી.

ત્યારબાદ પૂ૦ પન્યાસજી મહારાજે પુસ્તના પ્રકારની સમજ આપી હતી. અંતે પૂ૦ પં૦ શ્રી વિક્રમવિજયજી ગણીવરે આ પ્રભાવકની વ્યાખ્યા સમજાવી મુનિરાજશ્રી મહિમાવિજયજી જ્યું જગતને ધર્મ પમાડવાની કળાને ધારણ કરનાર હોય તેઓને પણ પ્રભાવક ગણી શકાય. વગેરે પ્રસંગને અનુરૂપ સુંદર વ્યાખ્યાન રજુ કર્યું હતું.

વ્યાખ્યાન બાદ શેઠ છોટાલાલ મહુલાલ તરફથી પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

<u>નવપદ આરાધન</u>

આસો માસની શાશ્વતી ઓળીનું આરાધન મુંબઈ નિવાસી શેઠ છોટાલાલ મણીલાલના તરફથી કરાવવામાં

પન્યાસ પદાર્પણ નિમિત્તે ઉજવાયેલ અભૂતપૂર્વ મહોત્સવ

માગશર સુદ-૬ નો દિવસ એ ખરેખર છાણીમાં ઉજવાયેલ અનેક ધર્મ મહોત્સવોમાં અભૂતપૂર્વ હોઇ ચીરસ્મરણીય બન્યો છે. આજનો દિવસ એટલે પૂ૦ મુનિરાજશ્રી **પદ્મવિજયજી** મ. પૂ૦ મુનિરાજશ્રી **મહિમાવિજયજી** મ. તથા પૂ૦ મુનિરાજશ્રી ભદ્રંકર વિજયજી મ ને પન્યાસ પદથી વિભૂષિત કરવાનો શુભ દિન.

ઉદારદિલ શ્રી સોભાગભાઇ

પૂ૦ મુનિરાજશ્રી **મહિમાવિજયજી** મહારાજ પ્રત્યેના ભક્તિ-ભાવને સફલ કરવાના શુભ હેતુથી તેઓશ્રી દ્વારા ધર્મ માર્ગમાં સ્થિર થયેલા ભાઇશ્રી **સોભાગચંદભાઇ નગીનદાસે** આ મહોત્સવને ખુબજ આકર્ષક અને રોનકદાર બનાવવા માટે તેમણે અત્યંત કાળજી રાખી હતી. એટલુ જ નહિ પણ તેમણે તથા તેમના પિતાશ્રી **નગીનદાસ મોતીલાલ** આદિ સારાએ કુટુંબે તન, મન અને ધનનો ઉદાર દીલથી ઉપયોગ કર્યો હતો જે તો કોઇ માટે અતિ પ્રશંસનીય ગણી શકાય.

ભવ્ય મહોત્સવ

પદાર્પણના નિમત્ત થયેલા દિન પહેલા અગાઉથી શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનના ભવ્ય જિનાલયમાં અઠ્ઠાઇ મહોત્સવનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો હતો, આ પ્રસંગે આ મહોત્સવને વિશેષ વિભૂષિત કરનાર શ્રી નવપદજીનું ઉજમણું પણ તેમના તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું.

ઉપકરણો વિગેરે જોઈ આજે નહિ તો કાલે જરૂર સંયમ સ્વીકારવું જોઈએ એવા જનઉદ્ગારો ઉદ્ગમ થતા સંભળાતા હતા. બન્ને રચનાઓને જોવાને માટે જૈન-જૈનેતરની મોટી મેદની ઉમટી આવતી હતી.

આમંત્રણ પત્રિકા

બહારગામથી સાધર્મીભાઈઓને આ પ્રસંગે પોતાના આંગણે પધારવા માટે મોટી સંખ્યામાં આમંત્રણ પત્રિકાઓ મોકલવામાં આવી હતી. જેથી માગશર સુદ-૧થી બહાર ગામોના મહેમાનોનું આગમન શરૂ થઈ ગયું હતું. તે ઉત્તરોત્તર પાંચમ સુધીમાં લગભગ પાંચ હજારની મોટી સંખ્યાએ પહોંચ્યું હતું.

ગંદર વ્યવસ્થા

બહારગામથી પધારેલ ધર્મપ્રેમી મહાનુભાવોને ઉતરવા માટે અનેક સ્થળો તૈયાર રાખવામાં આવ્યા હતા. શ્રી સંઘના આગેવાનો તથા વોલીન્ટીયર ભાઈઓએ ખડેપગે વ્યવસ્થા સાચવી હતી.

જલયાત્રાનો ભવ્ય વરઘોડો

માગશર સુદ ૫ ના બપોરના જલયાત્રાનો તથા માળારો-પણનો એક ભવ્ય વરઘોડો ચડાવવામાં આવ્યો હતો. જેમાં બે હાથીઓ, બે રથો, બે બેન્ડો, પરાનેક ઉપરાંત સાબેલાઓ, ૫૦ આચાર્ય ભગવન્ત આદિ મુનિવરો, વિશાળ સાધ્વીસમુદાય, લગભગ સાત હજારની વિશાળ માનવ-મેદની, મસ્તક ઉપર કળશને સાથી શ્રાવિકાઓ આદિ અનેક વિધ સામગ્રી દેતા જૈન-જૈનેતરો વિશાળ સંખ્યામાં જોવા ઉમટ્યો હતો. આ

સકળ સંઘે અક્ષતથી વધાવી લીધા હતા. દિગ્બંધન સમયે તેમના નામ સ્થાપન કરતા પંન્યાસજી શ્રી પદ્મવિજયજી ગણિને પૂ૦ આચાર્ય મ. ના શિષ્ય તરીકે, પં. શ્રી મહિમાવિજયજીને પૂ૦ પં. મ. પ્રવીણવિજયજી ગણિના શિષ્ય તરીકે, અને પં. શ્રી ભદ્રંકરવિજયજી ગણિને આચાર્યશ્રી ભુવનતિલકસૂરિજી મ. ના શિષ્ય તરીકે જાહેર કર્યા હતા.

માળારોપણ ક્રિયા

પદાર્પણની ક્રિયા થયા બાદ તુરત જ ચુનીલાલ માણેકલાલના સુપુત્રો તરફથી કરાવવામાં આવેલ ઉપધાન તપ પૂર્ણ થતાં માળારોપણની ક્રિયા પણ તે જ દિવસે હોઈ પૂજ્ય આચાર્યદેવના વરદ હસ્તે તેની પણ ક્રિયા કરાવવામાં આવી હતી. અને માળારોપણ કરવામાં આવ્યું હતું.

પહેલી માળ રૂા. ૧૭૦૧) બોલી શાહ હંસરાજ કાન્તિલાલના ધર્મપત્ની દમયંતી બેને પહેરી હતી. જ્યારે બીજી માળ ૧૦૦૧) રૂા. બોલી શે. બાબુભાઈ ગીરધરલાલના ધર્મપત્ની ઈન્દુમતીએ અને ત્રીજી માળ ૬૦૧) રૂા. બોલી શાહ ભીખાભાઈ જેચંદના તેર વર્ષની ઉંમરના ભાઈ કુમુદચંદ્રે પહેરી હતી. ત્યારબાદ અનુક્રમે સૌને માળ પહેરાવવામાં આવી હતી. આ વખતે પણ જ હર્ષોલ્લાસ પ્રગટ થતા જાણ્યો હતો.

ઉપધાન તપમાં લગભગ પંદરેક બાલ-બાલિકાઓ પણ ઉમંગભેર તપની આરાધના કરતા હોઈ સૌ કોઈને આશ્ચર્ય મુગ્ધ બનાવી રહ્યા હતા.

શકયા ન હતા તેમના તારો તથા ટપાલ આવ્યા હતા. જે સભામાં વાંચી સંભળાવવામાં આવ્યા હતા

હિતશિક્ષા

પૂ૦ આચાર્ય દેવેશે નૂતન પન્યાસોને પોતાના પદની જોખમદારીનું ભાન કરાવી યોગ્ય હિતશિક્ષા પાળી પદવીને શોભાવો એવો આશીર્વાદ પાઠવ્યો હતો.

શાસનપ્રભાવનાના કાર્યોની નોંધ

આ પવિત્ર અને યાદગાર પ્રસંગે પૂ૦ મુનિરાજશ્રી મહિમા વિ. મ. દ્વારા પ્રતિબોધ પામેલા ભક્તો તરફથી કરવામાં આવેલા શાસનપ્રભાવનાના કાર્યોની ટૂંક નોંધ.

૧. શા૦ નાનચંદ જુઠાભાઈ તથા સુરતીઓ તરફથી જુદી જુદી ભવ્ય ચાર રચનાઓ.

૨. ઝવેરી મોતીચંદ હીરાચંદ તરફથી પન્યાસપદવી બાદ શ્રીફળની પ્રભાવના.

૩. આખા ગામમાં તમામ જૈન-જૈનેતરોને ઘર દીઠ શેર શેર સાકરના પડીકાની પ્રભાવના.

૪. દર વર્ષે આ. સુ. ૬ ના દિને સુરતમાં જીવો છોડાવવા માટે ૧૦૦૦) રૂપીયા સુરતવાલા તેમના સંબંધીઓ તરફથી વ્યાજે મૂકવામાં આવ્યા.

૫. આબાલ ગોપાળ સૌ કોઈને પ્રભુભક્તિમાં તલ્લીન બનાવવા માટે આ. સુ. ૫ તથા ૬ એમ બે દિવસ માટે માસ્તર વસંતલાલ તથા શ્રીયુત શાંતિલાલ શા૦ એમ બે

થતાં. પૂ૦ પં. શ્રી. વિક્રમવિજયજી ગણી તથા પૂ૦ પં. શ્રી પ્રવીણવિજયજી ગણિએ તથા પૂ૦ આચાર્યદેવે સુંદર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. જનતાએ વિશાળ સંખ્યામાં લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

યોગની પૂર્ણાહુતિ

પૂ૦ પં. શ્રી મહિમાવિજયજી મહારાજને ભગવતીજીના જોગની પૂર્ણાહુતિ નિમિત્તે પાન્સું દ્રાર્ફ મામાની પોળના સંઘનો ખુબ આગ્રહ હોઇ પૂ૦ આચાર્યદેવે તેનો સ્વીકાર કરી જતી ઝીરીના અગ્રેસરો મા. કેશરીમલજી આદિનો આગ્રહ થતાં પોષ સુદ ૧૫ ના પૂ૦ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજય લબ્ધિસૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા પૂ૦ આચાર્ય મ. શ્રી લાવણ્યસૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ વિશાળ સમુદાય સાથે પધાર્યા દરબાર બેન્ડ સાથે ભવ્ય પ્રવેશ કરાવ્યો હતો. મંગલાચરણ બાદ બન્ને આચાર્ય મહારાજના વ્યાખ્યાન થતા મંડપમાં ખુબ હર્ષની લાગણી પ્રસરી હતી

મામાની પોળમાં

પોષ વદ ૨ દિને મામાની પોળમાં પધારેલા પૂ૦ આચાર્યદેવના મંગલાચરણ બાદ આચાર્ય મ. શ્રી લાવણ્યસૂરીશ્વરજી મ. ના, પૂ૦ પં. શ્રી પ્રવીણવિજયજી ગણીના તથા પૂ૦ પં. શ્રી વિક્રમવિજયજી ગણીના, પૂ૦ પં. મ. શ્રી દક્ષવિજયજી ગણી તથા પૂ૦ પં. મ. શ્રી સુશીલવિજયજી ગણીના વ્યાખ્યાનો થયા હતા. પૂ૦ પં. શ્રી મહિમાવિજયજી મહારાજ શ્રીની પૂર્ણાહુતિ થતાં ૮ રજના દિને ગઢ ઉત્સાહ મહો-

બન્ને પન્યાસજી મહારાજોએ તેમના જીવન ઉપર સુંદર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. તે દિવસે તેમ બીજે દિવસે પૂ૦ પન્યાસજીશ્રી પદ્મવિજયજી મ૦ ની જોગની પૂર્ણાહુતિ થતાં હીરાબેન તરફથી પૂજા તથા પ્રભુજીને અંગરચના કરવામાં આવી હતી.

માતરે પધાર્યા

બોરસદથી પેટલાદ વિગેરે થઈ તેઓશ્રી માતરે પધાર્યા હતા. અત્રે શેઠ ડાહ્યાલાલ મણીલાલ (હસીનવધર્મ) મુબારક પધારતાં અત્રેના સંઘમાં ઘરદીઠ અર્ધોશેર સાકરના પડાની લ્હાણી કરવામાં આવી હતી. તથા પાઠશાળાના વિદ્યાર્થીઓને બે આનાની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. ત્યાંથી તેઓશ્રી ખેડા પધાર્યા હતા. અત્રે પૂ૦ પં. મ. નું તથા મુનિ શ્રી કીર્તિપ્રભ વિ. (જ્ઞાનપ્રીતી) મહારાજનું વ્યાખ્યાન થયું હતું. ત્યાંથી બારેજા પધારતાં પૂ૦ મુનિરાજશ્રી સુમિત્ર વિ. મ૦ આદિનો મેળાપ થયો હતો.

સાણંદ પધાર્યા

અત્રેથી વિહાર કરી પૂ૦ મહારાજશ્રી બારેજા, કાનુદરા થઈ ગોરિયા પધારતાં સાણંદથી મોટર-દ્વારા પરમાનંદ સહકુટુંબ દર્શને આવી પહોંચ્યા હતા. સાણંદ પધારતાં મહારાજશ્રી ઘણાં વર્ષે આવતા હોઈ સંઘના ઘણાંજ માણસો આવી પહોંચ્યા હતા. અને સુંદર સ્વાગત કર્યું હતું. શેઠ અમરચંદ સુખલાલ તરફથી પ્રભાવના થઈ હતી. અત્રે દોઢ દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન વ્યાખ્યાન વિગેરે થતા અને સંઘમાં સુંદર ધર્મની જાગૃતિ આવી હતી. વિશેષ રોકાવા માટે વિનંતિ થતાં પૂ૦ શ્રી જીની આજ્ઞા ઉપર રાખી અમદાવાદ વિહાર લંબાવ્યો હતો.

હતા. શ્રીયુત્ શાંતિલાલ શાહ આદિ કલાકારો આવેલ હોઇ ભક્તિરસમાં અતિ રમઝટ જામી હતી. શેઠ ચુનીલાલ પદમશી, શેઠ અમરચંદ સુખલાલ, મહેતા કાન્તિલાલ રાયચંદભાઇ, શા. ભોગીલાલ માણેકચંદે આવનારાઓની સ્વામીભક્તિ સુંદર બજાવી હતી. રાગજી ચોમાસીની પણ સુંદર આરાધના થઇ હતી.

માતરની પ્રતિષ્ઠા માટે વિનંતિ

અત્રે અમદાવાદથી માતરમાં વૈશાખ સુદ ૫ ની માંઆ સુમતિનાથ ભગવાનના જિનાલયમાં મેરુ ઉપર પ્રતિષ્ઠા હોઇ પૂ૦ આચાર્ય દેવેશનો પત્ર લઇ શેઠશ્રી નરેશભાઇ તથા શેઠ રમણલાલ તથા શા. અમૃતલાલ હાજી આદિ આગેવાનો આવતા ત્યાં પધારવાની વિનંતિ કરવામાં આવતા વિનંતિનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો.

માતર પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે પધાર્યા

આબુથી વિહાર કરી પૂજ્ય મહારાજશ્રી અમદાવાદ થઇ પૂજ્ય સંઘસ્થવિર તપસ્વીજી શ્રી વિજય સિદ્ધિસૂરીશ્વરજી મહારાજની તથા પોતાના ગુરુદેવશ્રી આચાર્ય મહારાજની આજ્ઞા મેળવી વૈ. સુ. ૧ના શુભદિવસે માતર પધારતા સંઘમાં અપૂર્વ ઉલ્લાસ પ્રગટ્યો હતો.

આઠ દિવસ પ્રભુજીને અંગરચના, પૂજા તથા ભાવના વિગેરેનો પ્રોગ્રામ રાખવામાં આવતાં શ્રી સંઘમાં ખૂબ ધર્મજાગૃતિ આવી હતી.

અત્રેથી ઇલોલ પધાર્યા હતા. અત્રે જાપરીથી મહેતા રમણલાલ પરશોતમદાસ વિગેરે વંદનાર્થે આવ્યા હતા. જાપરી પધારતાં શ્રી સંઘે ગહુંલીઓથી સત્કાર કર્યો હતો. વ્યાખ્યાન સમયે હીંમતનગરથી પણ જનતા વિશાળ સંખ્યામાં આવી હતી. વ્યાખ્યાન બાદ રમણલાલ તરફથી પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

અત્રેથી હીંમતનગર પધારતાં જનતા ઘણે દૂર આવી પહોંચી હતી. બેન્ડથી ભવ્ય સામૈયું કરવામાં આવ્યું હતું. સામૈયું હીંમતનગરના ભવ્ય રસ્તામાં થઈ મોટા દહેરાસરે આવ્યું હતું. રસ્તામાં અનેક સ્થળોએ ગહુંલીઓથી સુંદર સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. વ્યાખ્યાન સમયે ભંડારી અમૃતલાલ છવરાજ તરફથી પ્રભાવના કરવામા આવી હતી. અત્રે ત્રણેક દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન દરરોજ વ્યાખ્યાન થતાં જનતાની વિશાળ હાજરી લાભ લેતી હતી. જનતાનો ઉલ્લાસ અપૂર્વ જણાતો હતો.

પાઠશાળાની સ્થાપના

અત્રે પૂ૦ પન્યાસજી શ્રી મહિમાવિજયજી મ૦ના સચોટ ઉપદેશથી પાઠશાળાની સ્થાપના કરવામા આવી હતી. તેમ તરત જ તે માટે ફંડ ઉભું કરવામાં આવ્યું હતું. પાઠશાળા ચાલુ થઈ ગઈ છે. અત્રેથી વક્તાપુર થઈ જામલા પધારતાં શ્રીસંઘે સામૈયું કર્યું હતું. ત્યાંથી સાંજના વિહાર કરતા દરામલીગામે પૂ૦ પં૦ શ્રી પદ્મવિજયજી મ૦ આદિ ઠાણાં નો મેળાપ થયો હતો.

અત્રેથી દહેગામ પધાર્યા હતા. અત્રે જાખરીથી મહેતા રમણલાલ પરશોતમદાસ વિગેરે વંદનાર્થે આવ્યા હતા. જાખરી પધારતા શ્રી સંઘે ગહુંલીઓથી સત્કાર કર્યો હતો. વ્યાખ્યાન સમયે હીંમતનગરથી પણ જનતા વિશાળ સંખ્યામાં આવી હતી. વ્યાખ્યાન બાદ રમણલાલ તરફથી પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

અત્રેથી હીંમતનગર પધારતાં જનતા ઘણું દુર આવી પ્હોંચી હતી. જેનાથી ભવ્ય સામૈયું કરવામાં આવ્યું હતું. સામૈયું હીંમતનગરના ભવ્ય રસ્તામાં થઈ મોટા દહેરાસરે આવ્યું હતું. રસ્તામાં અનેક સ્થળોએ ગહુંલીઓથી સુંદર સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. વ્યાખ્યાન સમયે ભંડારી અમૃતલાલ જીવરાજ તરફથી પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. અત્રે કેટલાક દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન દરરોજ વ્યાખ્યાન થતાં જનતાની વિશાળ હાજરી લાભ લેતી હતી. જનતાનો ઉલ્લાસ અપૂર્વ જણાતો હતો.

<u>પાઠશાળાની સ્થાપના</u>

અત્રે પૂ૦ પન્યાસજી શ્રી મહિમાવિજયજી મ૦ના સચોટ ઉપદેશથી પાઠશાળાની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. તેમ તરત જ તે માટે ફંડ ઉભું કરવામાં આવ્યું હતું. પાઠશાળા શરૂ થઈ ગઈ છે. અત્રેથી વખતાપુર થઈ જામલા પધારતાં શ્રીસંઘે સામૈયું કર્યું હતું. ત્યાંથી સાંજના વિહાર કરતા હરામલીમાળે પૂ૦ પં૦ શ્રી પદ્મવિજયજી મ૦ આદિ ઠાણા ત્રણનો મેળાપ થયો હતો.

ચરણ કર્યા બાદ પૂ૦ પં૦ શ્રી મહિમા વિ. મ૦ એ પહેલા જ દિવસે ધર્મ પ્રેરણાનો પ્રકાશ પાથર્યો હતો. જેની જનતા ઉપર સારી અસર થવા પામી હતી. ત્યારબાદ પૂ૦ પં૦ મ૦ એ ટુંકમાં સુંદર ઉપદેશ આપ્યો હતો. વ્યાખ્યાન બાદ પ્રભાવના વડાલીવાલા મહેતા પોપટલાલ કાલીદાસ તરફથી કરવામાં આવી હતી.

<u>આનંદદાયક મિલન</u>

આ પ્રસંગે પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી પદ્મવિજયજી મ ઠા-૩ પણ વડાલી ચાતુર્માસ માટે પધારતા અહીં પધાર્યા હતા. બન્ને ગુરુભાઈઓનું મિલન થતાં આનંદ પ્રગટ્યો હતો.

આ પ્રસંગે મુખ્યજી શેઠ નાનચંદ જુઠાભાઈ વદનાર્થે આવતા પાઠશાળાની બાલિકાઓને પારણીની પ્રભાવના તેમ પ્રભુજીને અંગરચના કરવામાં આવી હતી.

<u>આયંબીલ ખાતું</u>

ચાર માસ આયંબીલ ખાતું ચાલુ રહે તે માટે પૂ૦ પં૦ શ્રી મહિમાવિજયજી મ૦ એ સચોટ ઉપદેશ આપતાંની સાથે જૈનના બાળકોએ ટપોટપ બારેમાસ તિથિ ઉપરાંતની ટીપ કરી હતી. જેમાં વેણીચંદ હેમચંદ મહેતાના સુપુત્રો બાપાલાલ તથા પોપટલાલ, હરીલાલ કુબેરદાસ બાલચંદ મુનીલાલ છગનલાલ દોશી, પરસોતમદાસ પ્રેમાભાઈ, ઉજમલાલ પરમચંદ નિયમે (ટા. ૧૦૧) થી ૧૨૫) સુધી આપવા ઉદારતા દાખવી હતી.

ન ચાલી રહ્યું હોય ! એવી ઝાંખી થઇ રહી હતી. પૂ૦ મ. શ્રીએ અત્રે ત્રણ ચાતુર્માસ કર્યા બાદ પંદર વર્ષે ફ્લાફુગે નગરીમાં પધારતા હોય આ ચોથું ચાતુર્માસ 'ચોથે ચોક પુરાય' એ કહેવત મુજબ ધર્મનો પાય જાણે ન વગ્યા રહ્યો હોય એવી અદ્ભુત શાસન પ્રભાવનાના પગરણ મંડાયા હતા.

વર્ધમાનતપ આદિ

પૂ૦ પં. મ. ની અદ્ભુત દેશનાના પ્રભાવે તથા પૂ૦ પ. મા મહિમાવિજયજી મ. સા. ની સચોટ પ્રેરણાના પ્રતાપે શ્રી વર્ધમાન તપના પાયા ૭૦ જણે નાખ્યા હતા. તેમજ અગ્નિહાર અંગના તપમાં નેવુ જણાએ પ્રવેશ કર્યો હતો. જનતાનો ઉત્સાહ અમાપ હતો. દાનની સુંદર રચના ઉલ્લાસે કરવામાં આવી હતી. દરરોજ પૂ૦ પં. શ્રી મહિમા વિ. મ. ઉલ્લાસપૂર્વક ક્રિયા કરાવતા હતા. દાન પધરાવવાના તેમ દરરોજ દાનની પાંચ પૂજાનું શ્રી ભોગાના જુદાજુદા સદ-અર્થો નગરમાં દાન પૂજા થઇ હતી.

વંદનાર્થે

આ. વદી ૫ ના દિને મુંબઇ કોટ નિવાસી શેઠ હીરાલાલ મણીલાલ કુંદન શેઠ વંદનાર્થે આવતા તેમના તરફથી વર્ધમાન તપસ્વીઓને મિઠાઈની લ્હાણી તેમ અગ્નિહાર અંગ વાળાઓને આઠ આઠ આનાની તેમ પાઠશાળાના તમામ બાળબાળીકાઓને પાવલીની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. આખ્યાન મંડપે પણ પતાસાની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

બાદ તપસ્વીઓને વહોરાવવાનો લાભ લીધો હતો. તેમજ પ્રભાવના પણ કરવામાં આવી હતી.

વર્ધમાનતપ નિમિત્તે

વર્ધમાન તપવાળા તરફથી બાઈઓની પૂજા આ. સુ ૯ના શુભદિને ઠાઠપૂર્વક ભણાવવામા આવી હતી. પૂ૦ મારીજી મ૦ એ પૂજામા સારો રસ જમાવ્યો હતો પૂજામાં ખૂબ આનંદ રહ્યો હતો.

આ. સુ. ૧૦ના દિને વર્ધમાન તપવાળાને પારણા પેઢા-બલીવાળા શા. મુલચંદ રોસલભાઈ તરફથી ઠાઠપૂર્વક કરા-વવામાં આવ્યા હતા. વળી ચતુર્વિધ સંઘ સમસ્ત તપસ્વીઓને અક્ષત સાથ કુંકુમતિલક કરી તેમજ શ્રીફળ અર્પણ કરી પુષ્પોના હાર પહેરાવી, સવા રૂપીયાની પ્રભાવના મહેતા વેણીચંદ હેરાવણના સુપુત્રો બાપાલાલ તથા પોપટલાલ તરફથી આપતા સંઘમાં અનુપમ અનુમોદના સાથ હર્ષના આંસુ વહી રહ્યા હતા. યુવાનોમાં પણ ધર્મ જાગૃતિના અંકુરો નવપલ્લવિત બનતા જતા હતા. તેમજ તપસ્વી આદિ દરેક શુભ પ્રસંગે ગુરુનું લબ્ધિસુરીશ્વરે સેવા સમાજનું બેન્ડ સુંદર સેવા આપી રહ્યું હતું જેમાં શ્રી મણીલાલ ચુનીલાલ દોશી તથા પ્રવીણચંદ્ર ચંદુલાલ શાહની રોગચાળામાં અપાતી સેવા નોંધ પાત્ર હતી

દર્દીઓને ત્યાં પધાર્યા

પ્ર. આ. સુ. ૧૦ના શુભ દિને દર્દીઓ અમૃતલાલ છગન-લાલના પત્નીની બહેનને ત્યાં દવાખાન (કંપાઉન્ડ)

અમાપ હતો. વધારામાં સૂત્ર બોલવાની બોલી બોલતાં બે લાખ અને પાંસઠ હજાર નવકાર મંત્ર ગણવાનો લાભ ઇન્દીરા ચંદુલાલે લીધો હતો.

નવનિધાન તપ

શ્રી નવનિધાન તપ શરૂ થતાં તેમાં પણ લગભગ નેવું આ પુરુષોએ ભાગ લીધો હતો. ચતુર્વિધ સંઘ સમસ્ત ક્રિયા સાથે થતી હોઇ સંઘમાં અપૂર્વ ઉત્સાહ જણાતો હતો.

તપ નિમિત્તે પધરામણી

પ્ર. શ્રા. વ. ૯ ના રોજ ચુનીલાલ છગનલાલના ધર્મપત્ની મણીબહેનને ક્ષીરસમુદ્ર તપ હોઇ તેમને ત્યાં ચતુર્વિધ સંઘ સહ પધારતા પાવલીઓની ગહુંલી કરી પૂ૦ ગુરૂદેવને વધાવવામાં આવ્યા હતા. તેમ મંગલાચરણ પૂ૦ મહારાજશ્રીએ કર્યું હતું. ત્યારબાદ પ્રભાવના લઇ સૌ હર્ષથી વિખેરાયા હતા.

પ્રથમ શ્રા. વદ ૧૨ ના ૪૫ આગમતપ વાળાઓને શ્રી ભગવતી સૂત્રની આરાધનાનો દિન હોઇ અનેરો ઉત્સાહ સંઘમાં પ્રસર્યો હતો. કેટલાક તપસ્વીઓ શ્રી ભગવતીજીની સોના-રૂપાના સાથીઆ આદિ કરી પૂજન કર્યું હતું. વધાવવાનું તેમજ પૂજનનું ઘી શાહ સાંકલચંદ ડુંગરશીએ બોલી લાભ લીધો હતો. તેમ બીજી ચાર પૂજાઓનું ઘી પણ ઠીક સારું થવા પામ્યું હતું. દિ. શ્રા. સુદી ૮ ના દિને નગરશી આંગી-પૂજા આદિ કાર્યો ઠાઠપૂર્વક થયા હતા.

ખાનથી લગાવી હતી. મંડળના ભાઈઓનો ઉત્સાહ અનેરો જણાતો હતો. આ દિવસે લગભગ ૫૫૫ આયંબીલ થતા સૌ કોઈ આશ્ચર્યમુગ્ધ બન્યા હતા. આયંબીલ શાહ તલકચંદ બહેચરદાસ તરફથી કરાવવામાં આવ્યા હતા. શાહ ડાહ્યાલાલ કુબેરદાસ મારફતીયા તરફથી આયંબીલ વાળાઓને સાકરના પડા તેમ વ્યાખ્યાન સમયે લક્ષ્મીતત્ત્વધર્મ તરફથી સાકરના પડાની પ્રભાવના થઈ હતી.

<u>તપો નિમિત્તે ભવ્ય વરઘોડો</u>

દ્વિ. શ્રા. સુદ—૧૩ ના દિને ૪૫ આગમ આદિ વિવિધ તપો તેમ નિર્વિઘ્ને સવા ક્રોડનો જાપ વિ૦ થતા એક ભવ્ય અને આકર્ષક વરઘોડો કાઢવામાં આવ્યો હતો. જેમાં મોટરો, ઘોડાગાડીઓ, બે શાનદાર ઘોડા, મોટરલોરીમાં પ્રભુગુણ ગાતી ટોળીવાળામ બેની બાળકુમારીકા પૂ૦ મુનિરાજો, વિશાળ સાજન મહાજન, પૂ૦ સાધ્વીજી મહારાજો, વિશાળ શ્રી સમુદાય તેમ ૪૫ આગમો, ચૌદ સ્વપ્નો તેમ ફળ નૈવેદ્યની વિવિધ છાબડીઓ, હિંમતનગરનું 'જનતા બેન્ડ' પ્રભુજીનો ભવ્ય રથ માં લબ્ધિસૂરીશ્વરજી જૈન સેવા સમાજ બેન્ડ, નિશાન ડંકો, ઇન્દ્રધ્વજો આદિ વિવિધ સામગ્રીઓ હોઈ વરઘોડાની શોભા અવર્ણનીય લાગતી હતી. અત્રે પહેલવહેલો આવો વરઘોડો નીકળ્યો હોઈ લોકો હર્ષઘેલા બન્યા હતા. પ્રભુજીના રથના સારથી તરીકે બેસવાનો લાભ મહેતા વેણીચંદ કેશવજીના સુપુત્રોએ તેમ પ્રભુજીને લઈને બેસવાનો લાભ ડાહ્યાલાલ કુબેરદાસ મારફતીયાએ લીધો હતો. આવો વરઘોડો દરેકના

ટીપમાં રૂ. ૫૦૦ થયા હતા. દરરોજ પ્રભુને ભવ્ય અંગરચનાઓ તથા વિવિધ પ્રભાવનાઓ થતી હતી. શ્રી બારસાસૂત્ર ૨૦ મણ ઘી બોલી ચેખલાના મોહનલાલ ડુંગરશીએ લાભ લઈ વહોરાવ્યું હતું. ચિત્ર દર્શનનું ૭ મણ ઘી બોલી શાહ ચંદુલાલ કસ્તુરચંદ મોદીએ કરાવ્યા હતા.

સ્વપ્નાદિ તેમજ જ્ઞાનદ્રવ્યની આવક સારી થવા પામી હતી. તપમાં યુવાનીઆઓની સંખ્યા વધારે હતી જે આ યુગમાં આશ્ચર્યજનક કહી શકાય. પૂ. શ્રી જયકીર્તિશ્રીજી મ. એ ૧૦ ઉપવાસ તેમ પૂ. શ્રી સરસ્વતીશ્રીજી મ. એ આઠ ઉપવાસ કર્યા હતા. શ્રી સંઘમાં અઠ્ઠાઇઓ આઠ ૭, સાતવાળા ૪, છવાળા ૧, ચાર પાંચ વાળા ૩૭, અઠ્ઠમ ૧૧ તેમ છઠ્ઠ વગેરે ઉપવાસની તપશ્ચર્યા સારી થવા પામી હતી.

શ્રી સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ સમયે ઘણી જ શાન્તિ રહેવા પામી હતી. સદ્દીનગ્રંથર્ષ તરફથી ખાસ પને શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. ગુરૂપૂજનનું ઘી બોલી ગુરૂ પૂજા પણ કરી હતી. સૌ. ૫૦ પોષધ વાળાઓને દિ. ભા. વ. ૧૦, ૧૩, ૦)) ને ભા સુ. ૨ ના રમણલાલ પરશોત્તમદાસ, વેણીચંદ કેશવજી તેમજ મોહનભાઇ ચુનીભાઈ અને દાધાલાલ ભારતીયા તરફથી એકાસણા કરાવવામાં આવ્યા હતા. ભા. સુ. ૫ ના શ્રી સંઘપ્રભાતે ચતુર્વિધ સંઘ વાજતે ગાજતે શ્રી મોટીક પાર્શ્વનાથજીના દેરાસરે દર્શન કરી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથજીના દેરાસરે ચૈત્યવંદન વગેરે ક્રિયા કરી પુનમલાલ લાડુભાઇના ધર્મપત્નીને આઠ ઉપવાસ કર્યા હેઉ ત્યાં પધાર્યા હતા. ત્યાં સંઘસ્મરણ બાદ પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

ભાદરવા સુદ ૧૧

પૂ૦ જગદ્‌ગુરુ હીરસૂરીશ્વરજી મ૦ નો સ્વર્ગારોહણ દિન હોવાથી સંઘમાં મોટી સંખ્યામાં આયંબીલ થતાં તેનો લાભ શ્રી મગનલાલ સુરચંદે ઉઠાવ્યો હતો. પૂ૦ બન્ને પંન્યાસપ્રવરોએ તેઓના જીવન પર સારો પ્રકાશ પાડ્યો હતો. વ્યાખ્યાનમાં સુ. ૭. તરફથી પ્રભાવના તેમ સહીત વ્યાધર્મ તરફથી ગોડીજી પાર્શ્વનાથના જીનાલયે પ્રભુજીને આકર્ષક અંગરચના તેમ ખરતરગચ્છના જીનાલયે ફુલની આંગી બનાવી હતી. રાત્રે મુખ્યથી હીમોતકર જયંતિલાલ સાવર ભાવના સંઘે કેટલોક બોધ મહત્વ કરી હતો.

ભા. વ. ૪ના શુભ દિને શ્રી બાપાલાલ વેણીચંદનો જન્મદિન હોઈ પ્રભુજીને ભવ્ય અંગરચના કરવામાં આવી હતી. વળી ૮ ના દિવસે નીર્દ્રંકરનપ થતાં ૩૦૦ એકાસણા થતાં ઉપરાંત ૧૬ બાલીકાઓએ પૌષધ કરતા ધર્મપ્રભાવના સારી થવા પામી હતી. તે દિવસે શાહ ગાંડાલાલ ઉંગરશી તરફથી પાવલીની પ્રભાવના થઇ હતી.

જન્મદિન પ્રસંગે ભવ્ય મહોત્સવ

પૂ૦ પંન્યાસજી મહિમાવિજયજી મહારાજના ભા. વ. ૧૨ ના રોજ આરંભાતા પચાસમા વર્ષમાં સંયમ અને ત્યાગની વધુ નિર્મલ આરાધના અને અપૂર્વ વિદ્વત્તા પ્રાપ્ત કરે, તેવી શુભ અભિલાષાથી કામનાથી કરેલા આંગણે એક ભવ્ય પર્વ મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

શેઠશ્રી હીરાલાલ મણીલાલ (સહીતબંધ) ના તર

બાઈઓનું સાધર્મિકવાત્સલ્ય શેઠશ્રી નાનચંદ જુઠાભાઈ તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું. બીજે દિવસે સવારે પ્રભુભક્તિનો પ્રોગ્રામ રાખવામાં આવ્યો હતો. તે પ્રસંગે ભાણજી તરફથી ખરડો કરવામાં આવેલો તેમાંથી અત્રેની વિવિધ સંસ્થામાં સારી રકમની ભેટ જાહેર કરવામાં આવી હતી. શેઠ નાનચંદ જુઠાભાઈ તરફથી અહીંની શ્રી લબ્ધિસૂરીશ્વરજી જૈન સેવાસમાજને સેવાની કદરના પ્રતિક તરીકે પ્રમુખશ્રીને ગોલ્ડમેડલ તથા અન્ય સભ્યોને પણ સીલ્વર મેડલ અર્પણ કરવામાં આવ્યા હતા.

આ. વ. ૧૪ ના રોજ શ્રી કડર શ્વેતામ્બર સંઘ તરફથી સ્થાનીક તેમજ બહારગામથી આવેલ મહેમાનોનું સાધર્મિક વાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું.

બે દેરાસરે શેઠશ્રી છોટાલાલ તરફથી પ્રવેશની આંગી રચવામાં આવી હતી. આંગી રચવા માટે મુંબઈથી ભાઈશ્રી રમણલાલ આવ્યા હતા. આ ઠર્ષ મહોત્સવમાં મહારાષ્ટ્ર, ગુજરાત, મુંબઈ, ભાવડી આદિ પચાસેક ગામોમાંથી ભક્તિથી પ્રેરાઈ હજારો માણસો આવી પહોંચ્યા હતા. જેઓ હાજર નહિ રહી શક્યા હતા તેના તરફથી શુભેચ્છા દર્શાવતા તારના કરિયાઓ આવ્યા હતા. જેમાં અમેરીકા, મુંબઈ, પુના, ભાવડી આદિ મુખ્ય હતા.

અહીંની બાલિકાઓએ ગરબાનો સુંદર પ્રોગ્રામ આપ્યો હતો. તેમને પણ સુશ્રાવકો નાનચંદભાઈ, છોટાલાલ, બાબુલાલ, હીરાભાઈ તરફથી એક એક રૂ. ની ભેટ આપવામાં આવી હતી. તેમજ પાઠશાળાના બાળક બાલિકાઓને બાબુલાલ મણીલાલ તરફથી પેંડા વહેંચવામાં આવ્યા હતા.

થઈ હતી. વકીલ **અમૃતલાલ નેમચંદ** તરફથી ત્રણ પૂજા નક્કી થઈ હતી. અને છેલ્લી ત્રણ પૂજા ઉપરોક્ત ગ્રહસ્થો તરફથી નક્કી થતાં મહોત્સવ આનંદપૂર્વક ઉજવાયો હતો. વર્ધમાન તપના પાયા પણ લગભગ બત્રીસ જણે નાખ્યા હતા. તેમાં ૧૦ થી ૧૨ વર્ષની ઉંમરની બાલિકાઓએ ભાગ લઈ જનતાને આશ્ચર્ય મુગ્ધ બનાવી હતી તેના વગી **મનુભાઈ સાંકલચંદની** સાત વરસની નાની પુત્રી **નયનાએ** આયંબીલ, ઓળી કરી હતી. ઓળી વર્ધમાન તપ કરનારની સંખ્યા લગભગ ૧૦૦ જેટલી હતી. સુદ ૧૪ ને દિને વર્ધમાન તપના પાયાવાળાને શાહ **સોમાલાલ ભોગીલાલ** તરફથી તેમજ **પ્રવીણચંદ્ર ચંદુલાલ** શાહ તરફથી શ્રીફળ, કુલદાર, એક રૂપિયો અર્પણ કરવામાં આવ્યા હતા, પાટણવાળા **નંદલાલ લહેરચંદ** તરફથી તથા **સાંકલચંદ** છગનલાલ દોશી તરફથી અનુક્રમે આઠ આના અને સાકરના પડીકાની ભેટ આપી તપની બારે અનુમોદના કરી હતી. શ્રી નંદલાલ લહેરચંદ તરફથી વ્યાખ્યાન સમયે શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. આંબીલખાતું આગળ વધારવા માટે મંડળના બહેનોએ ટીપ કરી હતી.

ઓળીના નવે દિવસોમાં દરરોજ પૂજા ભાવનાદિમાં સારો લાભ આવતો. તેમાં પ્રભુજીને વિવિધ પ્રકારે અંગરચના કરવામાં આવતી હતી. છેલ્લા ત્રણ દિવસ પૂજા ભણાવવા માટે અમદાવાદ થી **રમણીકભાઈ બાપુલાલ** આવતાં પ્રભુભક્તિ અને ભાવનાદિમાં સારો રસ જામતો હતો. આ નિમિત્તે મહોત્સવનું આયોજન બનાવવા માટે ઝીંઝુવાડાથી રમણીકલાલ આવ્યા હતા.

પધાર્યા હતા. તેઓશ્રીના તરફથી અમદાવાદથી જૈન આરાધક મંડળના સભ્યો સાથે આવતા શ્રી શત્રુંજય ઉપર શ્રી શાન્તિનાથ ભગવાનની છાયામાં મંગળપ્રભાતે કાઉસગ્ગ પણ કર્યું હતી. આરાધક મંડળે પ્રભુભક્તિમાં અપૂર્વ રંગ જમાવ્યો હતો.

નૂતનવર્ષ

દિપાવલીનું પર્વ પણ ઠીક ઉજવાયું હતું. પ્રભુજીને ત્રણ દિવસ આંગી કરવામાં આવી હતી. નૂતન વર્ષે બાપાલાલ વેણીચંદ તરફથી પ્રભુજીને ભવ્ય અંગરચના કરવામાં આવી હતી. નૂતનવર્ષના મંગળપ્રભાતે મંગલાચરણ વખતે સારી ઠઠ જામી હતી. સંઘના ભાઈઓ પૂ૦ શ્રીના આશીર્વાદ લેવા માટે વહેલી સવારે આવી પહોંચ્યા હતા. લગભગ ઘણા ભાઈઓએ અનેક વિધ નિયમો ગ્રહણ કર્યા હતા.

જ્ઞાનપંચમીનો પવિત્ર દિન

આ દિવસે ધર્મની આરાધના પણ જ સારી થવા પામી હતી. લગભગ પંચોતેર (૭૫) ઉપર પૌષધ થયા હતા. શુદ્ધ વિધિ સર્વે જ્ઞાનની ભવ્ય રચના સમક્ષ દેવવંદન ક્રિયા કરાવી હતી. આ દિને શાહ સોમાભાઈ ભોગીલાલ તરફથી પ્રભુજીને ભવ્ય અંગરચના પણ હતી. પૈસાઠીને પોપટલાલ કાલીદાસ તરફથી પ્રભુની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

ચાતુર્માસ પરિવર્તન

પૂ૦ આ. શ્રીના ચાતુર્માસ પરિવર્તન માટે શા. દલપતભાઈ ફુલેરદાસ પાટણીવાલા તથા અમીચંદ મોહનલાલ આદિની વિનંતી હતી અને બહુરૂપીઓ તરફથી થાવો ચાલતો અમીચંદ

<u>માલારોપણનો ઉજવાયેલ ભવ્ય મહોત્સવ</u>

પૂજ્ય મહારાજશ્રી જ્યારથી ચાતુર્માસ માટે પધાર્યા છે ત્યારથી તેઓશ્રીની નિશ્રામાં અનેકવિધ ધર્મ પ્રભાવનાઓ થતા સાથ પૂ૦ પં૦ શ્રી **મહિમાવિજયજી** મ૦ના સદુપદેશથી કા. વ. ૫ના શુભ દિને ઉપધાન તપ શરૂ થતા ૧૬૭ સ્ત્રી પુરુષોએ ઉલ્લાસ પૂર્વક પ્રવેશ કર્યો હતો. જેમા નવ વર્ષની ઉંમરથી લઇ લગભગ પંદર વર્ષની બાલ કુમારીકાઓએ પણ આ તપમાં પ્રવેશ કરવાની હિંમત દાખવી હતી. તેમા પણ સહજ આનંદ પૂર્વક શુદ્ધ ક્રિયાઓ કરતી આ બાલિકાઓને જોઇ સૌ કોઇ આશ્ચર્ય મુગ્ધ બનવા સાથ આજના કેળવાયેલા યુવાન વર્ગ માટે પણ અપૂર્વ અનુમોદનાનું કારણ બન્યું હતું. ઉપધાન તપની ક્રિયાઓ પૂ૦ પં૦ શ્રી **પદ્મવિજયજી** ગણી, તથા પૂ૦ પં૦ શ્રી **મહિમાવિજયજી** ગણી ઉલ્લાસપૂર્વક કરાવતા હોઇ તપસ્વીઓને ઉમંગ સારો રહેતો હતો.

આ તપની નિર્વિઘ્ને પૂર્ણાહૂતિ થતા પોષ સુદ ૫ થી શાંતિ સ્નાત્ર મહોત્સવ શરૂ કરવામા આવ્યો હતો. વિવિધ ચીજોથી શણગારેલ ઉપાશ્રયના વિશાળ હોલમા પ્રભુજીની સુંદર મેરૂ બનાવી ત્રણ પ્રભુજીને પધરાવવામા આવ્યા હતાં. દરરોજ પ્રભુજીને વિવિધ અંગરચના-પૂજાઓ તથા રાત્રે ભાવનાઓ રાખવામાં આવ્યા હતા. પૂજા ભણાવવા માટે ખાસ મહેતા ગજાનન તથા **હીરાલાલ** આવેલ હોઇ ભક્તિમાં અપૂર્વ રમઝટ જામતી હતી.

પોષ સુદ ૧૦ના રોજ એક ભવ્ય વરઘોડો કઢાવવામાં આવ્યો હતો. જેમાં પ્રભુજીનો રથ, બે બેન્ડો, ઇન્દ્રધ્વજ, મોટરો

જાળવવા માટે શા. સાંકળચંદ ડુંગરશી તથા દોશી ચુનીલાલ છગનલાલ સાણંદના મહેતા કાન્તિલાલ રાયચંદભાઈએ તથા શા. દલીભાઈ ભાઈચંદે ખડે પગે સેવા અર્પી હતી. તેમજ મહોત્સવને સાંગોપાંગ પાર ઉતારવા માટે અત્રેના સંઘના અન્ય ભાઈઓએ તથા વોલન્ટીઅરોએ પણ સારી સેવા અર્પી હતી. સાતમના દિને શ્રી આદીશ્વર ભગવાનના દહેરાસરે પ્રતિષ્ઠાના ચઢાવા બોલાવવામાં આવ્યા હતા.

ઉપધાન કરનાર તપસ્વીઓને ઉપધાન વાહક તરફથી યથેચ્છ રીપ્યમાંથી પૂજાના ડબ્બા તથા ચરવળા આપવામાં આવ્યા હતા. આ વસ્તુ કોણ આપે તેનો ચઢાવો બોલતા ડબ્બા આપવાનો લાભ શા. મગનલાલ ગુલચંદે તથા ચરવળા આપવાનો લાભ શાહ કાન્તિલાલ દલીભાઈએ લીધો હતો. શાહ મગનલાલ ગુલચંદ તરફથી સવારપીઓ તથા બેગ તથા ગૈ. ડાહ્યાલાલ મણીલાલ તરફથી રૂપીયાની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. તથા ઠક્કરના શાહ ચંદુભાઈ ભીખાભાઈ તરફથી પુસ્તકની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. આ પ્રસંગે બહારગામથી લગભગ થોડેક હજાર માણસો આવ્યા હતા.

ઉપધાનતપ, ઉદ્યાપન અને પ્રતિષ્ઠાપ વિધિઓના સમારંભે જનતાના હૃદયમાં અપૂર્વ આનંદ પ્રગટાવ્યો હતો. આ અભૂતપૂર્વ મહોત્સવની સૌ કોઈ મુક્ત કંઠે પ્રશંસા કરી રહ્યા હતા.

બાકી રહેલી ચાર બહેનોને પોષ સુદ ૧૫ના વહેલી સવારે માલારોપણ વિધિ કરવામાં આવી હતી. તે નિમિત્તે સોળના દિવસે એક વરઘોડો કાઢવામાં આવ્યો હતો. તે દિને

તરફથી આંગી પૂજા પ્રભાવના તથા ગરબા વિગેરેનો પ્રોગ્રામ રાખવામાં આવ્યો હતો.

સ્વર્ગારોહણ દિન

મહા વદ ૬ ના પરમ ગુરૂદેવ નિસ્પૃહ શિરોમણી પૂ૦ આચાર્ય મહારાજ શ્રી **કમળસૂરીશ્વરજી** મહારાજનો સ્વર્ગારોહણ દિન હોઈ વ્યાખ્યાન સમયે શ્રી **હેમચંદભાઈ**, શાહ **મોહનલાલ ચુનીલાલ** તથા શાહ **દાદાભાઈ મારફતીયાએ** તેમના જીવન ઉપર બોલતા તેમના તરફથી થયેલ ઉપકાર આદિ કાર્યોની નોંધ લેતા તેમના સંભારણા સૌને તાજા થયા હતા.

ત્યારબાદ પૂ૦ પં. શ્રી **મહિમાવિજયજી** મહારાજે ગુરૂગુણ ગીત સંભળાવી તેમના જીવન ઉપર ટુંકમાં સુંદર વિવેચન કર્યો બાદ પૂ૦ પં. શ્રી **પ્રવીણવિજયજી** મહારાજે ઉપસંહાર કરતાં તેમનામાં રહેલા નિઃસ્પૃહતા તથા નીડરતા આદિ ગુણો ઉપર સુંદર પ્રકાશ પાડ્યો હતો.

જ્ઞાનભંડારનો જીર્ણોદ્ધાર

વ્યાખ્યાન સમાપ્ત થયા બાદ પૂ૦ આચાર્યદેવેશ શ્રીમદ્ વિજય **લબ્ધિસૂરીશ્વરજી** મહારાજના જ્ઞાન ભંડારનો જીર્ણોદ્ધાર ખુબ ખંતપૂર્વક પૂ૦ પં. શ્રી પ્ર૦ વિ. મ. તથા પૂ૦ મુનિશ્રી **જયંતવિજયજીએ** કર્યો હતો, જેના દર્શન કરવા સકલસંઘ ગયો હતો.

તે દિવસે **લલિતઅપર્સવાળા** તરફથી પૂજા-પ્રભાવના પ્રભુજીને અંગરચના તથા રાત્રિ જાગરણ વિગેરે રાખવામાં આવ્યા હતા. જેથી જનતામાં ખુબ ઉલ્લાસ પ્રગટ્યો હતો.

હતું. અહીં આરાધીયાની સ્થિરતા દરમ્યાન વ્યાખ્યાનમાં જૈન જૈનેતરો સારી સંખ્યામાં લાભ લેતા હતા. દેશનાના પ્રભાવે અને પૂ૦ પં૦ શ્રી મહિમા વિ. મ૦ ની સચોટ પ્રેરણાથી નવીન ઉપાશ્રયની ખાસ જરૂર હોઇ તે માટે ઉપદેશ આપતા જૈનેતરમાં ન ધારેલી એવી નવેક હજાર રૂ. ની ટીપ થતાં સંઘમાં અપૂર્વ ઉત્સાહ પ્રગટવા સાથ અનેકવિધ નિયમો થયા હતા. અત્રેના સંઘનો પૂ૦ પ૦ શ્રીને રોકવાનો આગ્રહ હતો પરંતુ ક્ષેત્ર ઓળી નક્કી થયેલ હોઇ પૂ૦ મ૦ શ્રી આદિ ઠાણા વિહાર કરી વડાલી થઇ ઇડર પધાર્યાં હતા.

ઓળીની આરાધના

પૂ૦ પં૦ મ૦ આદિ ઠાણા ખેડબ્રહ્માથી વિહાર કરી વડાલી થઇ ઇડર આવી પહોંચતા ઠાઠમાઠથી સામૈયું કરવામાં આવ્યું હતું. ઓળીની આરાધના ખૂબ ઠાઠપૂર્વક થઇ હતી. પ્રભુ મહાવીર જન્મ કલ્યાણક ઉજવાયો. તે દિને પૂજા શ્રી. તલકચંદ બેચરદાસ તરફથી ઠાઠથી ભણાવાઇ હતી. તેમ નવે દિન આયંબીલ તથા પ્રભુજીને ભવ્ય અંગરચના તેમના તરફથી થઇ હતી. સૈનો પુણ્યોના દેવવંદન ઠાઠપૂર્વક શ્રી સંઘ તરફથી વંદાયા હતા. આણંદજી શ્રી મંજુલાબહેન, મહેન્દ્રભાઇ ઠા. ૪ દેરાસ ભાઇઓમાં પણ ઘણુ જાગૃતિ આવી છે. આ ખાત્રુ ઇડરનો પણ ચોમાસા માટે આગ્રહ હોઇ હયમાં પ્રતિક્રમણ ચોમાસી કરી શ્રી પર્વાધિરાજ આદિ પર્વોંકાળ આપવા માટે અનુકૂળતા મુજબ, આદર આપેલ હતી.

પુનઃ પ્રેરણા

ઇડરથી વૈ૦ વદ ૨ ના વિહાર કરતા અનેક ગામનુગામો

પૂ૦ પં. મ. શ્રીઓની ખેડબ્રહ્મામાં પંદર દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન અનેકવિધ ધર્મકાર્ય થતા પામ્યા. ત્યાંથી વિહાર કરી મરોડા થઈ ખેરોજ પધારતા શ્રી સંઘે સુંદર સત્કાર કર્યો હતો. તેમ બે દિવસ આંગી પૂજા રાખવામાં આવ્યા હતા. પૂ૦ પં. મ. શ્રી મહિમાવિજયજીનો દીક્ષા દિન હોઈ ખેડબ્રહ્માના શાહ પોપટલાલ મોહનલાલ તથા કાન્તિલાલ મોહનલાલ તથા શ્રીસંઘ તરફથી સ્વામીવાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યાંથી લાંબડીયા મસરકાર પધારતા ત્યાંના સંઘમાં કેટલાક મનભેદો હતા તે પૂ૦ પં. મ. શ્રી મહિમાવિજયજી મ.ના ઉપદેશથી દૂર થયા હતા. ત્યાંથી મોટા પોશીનાજી પધારતા સુંદર સ્વાગત કરવામાં આવ્યું. ત્યાં પૂ૦ પં. મ. શ્રી મહિમાવિજયજી મ.ની સચોટ પ્રેરણાથી માત્ર ત્રણ કલાકમાં નવીન ઉપાશ્રય માટે સુંદર ફાળો નોંધાઈ ગયો હતો. ત્યાંથી વિહાર કરી વદ ૧૨ ના કુંભારીયાજી થઈ તારંગાજી પધારતા યાત્રાનો અપૂર્વ લાભ મળ્યો. અત્રે મુંબઈના (હકીનગપધ*) ભાણીવાળા સૌભાગ્યચંદ નગીનદાસ વગેરેના મહેતા મણીલાલ કાળીદાસ, ખેડબ્રહ્મા, હીંમતનગર આદિ આજુબાજુના અનેક ગામોથી ભાવિકો યાત્રા સાથ વંદનાર્થે આવી પહોંચ્યા હતા. તે પ્રસંગે શેઠ છોટાલાલ મણીલાલ તરફથી આંગી પૂજા તથા યાત્રાળુઓનું સ્વામીવાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું. મહેતા ચંપાલાલ સદ્ગુણભાઈએ ભંડારમાં સાથે રહી સુંદર સેવા આપી હતી.

ાંતા પધાર્યા

પૂ૦ સ્વામીજી મહારાજ આદિ કુંભારીયાજી આદિ સ્થ

ચાતુર્માસાર્થે પ્રવેશ

પૂ૦ પન્યાસજી મહારાજને આદિ ઠાણા ૫ વડાલી ચોમાસા માટે ૨૦૧૫ના અસાડ સુદ ૫ના રોજ ઇડરથી વિહાર કરતા વિશાળ સંખ્યા વળાવવા આવી હતી. લગભગ પચ્ચીસેકની સંખ્યા જેતપુર સુધી સાથે આવી હતી. અને ત્યાં વડાલીના ભાઈઓ પણ ઉત્સાહભેર આવી પહોંચ્યા હતા. અને તે સ્થળે બન્ને ગામના ભાઈઓએ સુંદર ભક્તિ બજાવી હતી. **મણીલાલ કાલીદાસ મહેતા** તથા ગાંધી **જયંતિલાલ પુનમચંદની** વાડીમાં પધારવાનો ખૂબ આગ્રહ થતાં લાભાલાભ જોઈ **જયંતિલાલ પુનમચંદની** વિનંતિનો સ્વીકાર થતા ત્યાં પધારતાં તેમના તરફથી પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી. તેમ ભાતું આપવામાં આવ્યું હતું. ત્યાર પછી **મણીલાલ કાલીદાસની** વાડીમાં પધારી મંગલાચરણ બાદ વ્યાખ્યાન થતાં પ્રભાવના થઈ હતી.

સુદ ૬ ના શુભદિને મંગલ પ્રભાતે ઉપાશ્રયે પધારવાનું હોઈ ગામ ભક્તો તરફથી હિંમતનગરથી ખાસ બેન્ડ મંગાવવામાં આવ્યું હતું. અને સામૈયું મુખ્ય લત્તામાં ફરી ગણે જીનાલયના દર્શન કરી ઉપાશ્રયે પધારતાં ગહુંલીઓથી અનેક સ્થળે સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો.

પૂ૦ પન્યાસજીના મંગલાચરણ બાદ પૂ૦ પં૦ શ્રી પદ્મ-વિજયજી મ૦ તથા પૂ૦ પં૦ શ્રી **મહિમાવિજયજી** મહારાજે ટુંકમાં પ્રવચન કર્યું હતું. વ્યાખ્યાન બાદ વર્ધમાન અભેચંદ તરફથી પ્રભાવના રૂ૦ નો વિહેંચાયા હતા. તેમજ મણીલાલ કાલીદાસ તરફથી પ્રભુજીને ભવ્ય અંગરચના તથા ભાવના

અનેકવિધ ધર્મ પ્રભાવનાઓ

પૂ૦ પં. મ. મા. આદિની નિશ્રામાં અસાડ વદ ૫ ના નવનિધાન તપ શરૂ થતાં ભંડારી ચુનીલાલ લલ્લુભાઈ તરફથી રોજી થઈ. તેમ અગીયાર અંગ, સિંહાસન આદિ તપ થતાં જુદા જુદા સદ્‌ગૃહસ્થો તરફથી વિવિધ પ્રભાવનાઓ, નવદિન પ્રભુજીને અંગરચના થઈ હતી. શ્રાવણ સુદ ૫ ના "શ્રી અરિહંત" પદનો સવાલાખનો એક ધાનના આયંબીલ સાથે જાપ થયો. અને "શ્રી અરિહંત પદ" ના નામની ધૂન મચતાં અનેરો આનંદ પ્રગટ્યો હતો. ચંદુલાલ લક્ષ્મીચંદ શેઠી તરફથી આયંબીલ તેમજ પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. મહેતા મણીલાલ કાલીદાસ તરફથી માળા ગણનારાઓને રોકડ નાણાની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

શ્રાવણ વદી ૮ ના "શ્રીલક્ષ નવકાર મંત્રનો" જાપ થતાં મંડપમાં રોકડો આયંબીલ મહેતા વાડીલાલ ભાયચંદ તરફથી કરાવવામાં આવ્યા હતા. અને શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી. હતી. નાના બાળકો પણ ઉત્સાહ સાથે તપ જપ કરી રહ્યા હતા. તેમજ ભોગીલાલ માધવજીને ત્યાં કાન્તાબેનને (ક્ષીર-સમુદ્ર) તપ કરેલ હોઈ ચતુર્વિધ સંઘ સાથે ઠાઠમાઠથી જૈન માટે તેમને ત્યાં પધાર્યા હતા. ત્યાં ગુરુપૂજન થયું હતું. અને પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. પૂ૦ પં. મ. શ્રીને અનેક ગામોથી અનેક સદ્‌ગૃહસ્થો વંદનાર્થે આવતા હોઈ ભારે ઉત્સાહ અને આનંદ જણાતો હતો. વ્યાખ્યાન સમયે પ્રભાવનાઓ પણ થતી હતી. બેંડવાજાવાળા મહેતા પોપટલાલ મોહનલાલ તથા હરિલાલને ૧૫ ઉપવાસ કરવાની ભાવના થતાં અંતે

જુદા જુદા ગૃહસ્થો તરફથી પ્રભાવનાઓ કરવામાં આવી હતી. બારસા સૂત્ર બાદ મહેતા મણીલાલ કાલીદાસ તરફથી લાડુની. સાંજના સંવત્સરીક પ્રતિક્રમણ બાદ ભંડારી જયંતીલાલ ચુનીલાલ તરફથી બાખડુંમાં લાડુની તથા મુકેશભાઈ અમૃતલાલ તરફથી શ્રીફળની પ્રભાવનાઓ થઈ હતી. આઠે દિવસ જુદાજુદા ભક્તો તરફથી ત્રણે ભવ્ય જીનાલયોમાં આકર્ષક રચનાઓ કરવામાં આવી હતી. પાંચ દિવસ માટે તપસ્વીઓ તરફથી બેન્ડ વગડાવવામાં આવ્યું હતું. પ્રસંગે પ્રસંગે જેનો મુરીલો અવાજ પર્વાધિરાજ પર્વની પધરામણીનું સન્માન કરી રહ્યો હતો. તપસ્વીઓ તરફથી બીજ અને પાંચમના બે ભવ્ય વરઘોડા નીકળ્યા હતા. શણગારેલી મોટરોમાં બેઠેલા તપસ્વીઓ નો કોઈને તપના મહત્વનો સુંદર બોધ પાઠવી રહ્યા હતા વળી સુખી અને સુકુમાર યુવાનોની તપશ્ચર્યા સૌ કોઈના આંખમાં આનંદના અશ્રુઓ વહાવી રહી હતી. શેઠ પો. પોષધશાળાની ભક્તિ પોપટલાલ કાલીદાસ તરફથી કરવામાં આવી હતી.

સંવત્સરીના દિને કસાઈઓનું બંધ રખાવી અમારિ પ્રવર્તનનો અમલ કર્યો હતો. તેમ પ્રતિક્રમણ કરી સૌએ ક્ષમાપનાઓ કરી પર્વની ઉજવણીની સમાપ્તિ કરી હતી. ભા. સુ. ૫ ના રોજ શ્રીયુત મોહનલાલ નેમચંદ તરફથી તપસ્વીઓના પારણા ચતુર્વિધ સંઘ સહિત અપૂર્વ ઉત્સાહ વચ્ચે થયા હતા. સામાન્ય ૫૦ ઉપરાંત અઠ્ઠાઈઓ થઈ હતી. તપસ્વીઓને મોહનભાઈ તરફથી ... શ્રીફળ અને રૂપિયા તેમ તપસ્વીઓને જુદાજુદા ગૃહસ્થો તરફ.

ભા. સુ. ૧ ના વોરા પીપરલાલ કેશરલાલના માતુશ્રી મોતીબેને નવ ઉપવાસ કરેલ, તેમ ભા. સુ. ૭ ના મહેતા વર્ધમાન ભાઇચંદના ઘરે અઠ્ઠાઈ હોઈ ઠાણા મ. સ. સાથે તેમના ઘેર જ વ્યાખ્યાન આપેલ તેમ તેમના તરફથી મ. સ. ને ભાથુ આપવામાં આવ્યું હતું.

તેમજ સાંજના મહેતા વાડીલાલ ભાઇચંદ મહેતા **ભીખાલાલ ભાઇચંદ** તથા **ચંદુલાલ શીવલાલ** તરફથી તેમ આઠમના સાંજના ભંડારી **જયંતિલાલ ચુનીલાલ, પીપરલાલ લક્ષ્મીચંદ, અમૃતલાલ છવરાજ,** તથા **પીપરલાલ ચુનીલાલ** તરફથી સ્વામીવાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યા હતા.

__તપશ્ચર્યાઓ__

ચાર ઉપવાસથી લઇ પંદર ઉપવાસવાળાની સંખ્યા લગભગ પચાસની હતી. સ. પહોરી પૌષધવાળાની ભક્તિ પીપરલાલ કાલીદાસ તરફથી કરવામાં આવી હતી.

__ભવ્ય રચના__

ભા. સુ. ૮ ના ભંડારી **જયંતિલાલ ચુનીલાલ** તથા તેમના ધર્મપત્ની અ. સૌ. સવિતાબેને અઠ્ઠાઈ કરેલ હોઈ તે નિમિત્તે પાવાપુરીની રચના, અને આકર્ષક રચના શ્રી **શાંતિનાથ** ભગવાનના ભવ્ય દેરાસરમાં રંગોળી દોરી **[illegible]** [illegible] કરી હતી. જે જોવા માટે જૈન-જૈનેતરોની ભીડ જામી હતી. તેમના તરફથી પૂજા-ભાવના આદિ રાખવામાં આવતાં અમદાવાદથી મહેતા **ગજાનંદની** પાર્ટી આવતાં પૂજામાં ઉત્તમ રંગ જામ્યો હતો. પાંચે દિવસ ભવ્ય આંગી કરવામાં આવી હતી.

3
4

શરૂઆતમાં અમૃતલાલ મોહનલાલના પુત્રી વીણાબહેને "તારી અમર રહેજો કાયા" એ કાવ્યથી ગુણગાન કર્યાં બાદ જ્યોતીષાચાર્ય શ્રીબાલકૃષ્ણજી, જયંતીલાલ ગાપર, બીપીનચંદ, અમૃતલાલ ઠાકરશી, શામાલાલ મણીલાલ, જયંતીલાલ ભંડારી, વાડીલાલ ભાઈચંદ, હાથીલાલ મારફતીયા, શાંતીલાલ શાહ આદિ અનેક વક્તાઓએ પૂ૦ પં. મહિમાવિજયજીએ કરેલ ઉપકારનું દિગ્દર્શન કરી પોતાની જીહ્વાને પાવન કરી હતી.

ત્યારબાદ પૂ૦ પં. શ્રી પદ્મવિજયજી ગણીવરે આ મહોત્સવનું મહાત્મ્ય, સમજાવી અને પૂ૦ પંન્યાસજી મહારાજે પ્રસંગને અનુરૂપ પ્રકાશ નાખ્યો હતો.

આ પ્રસંગને પામી તુરત વૈયાવચ્ચ ફંડ તથા સાધર્મિક બાન્ધવોને સહાય કરવા માટે પૂ૦ પં. શ્રી મહિમાવિજયજી મ. સાહેબે ઉપદેશ આપતા શેઠ નાનચંદ હુકમાભાઈએ ૧૦૦૧) લલીતાબહેન તરફથી ૫૦૧) તેમ વડાલી સંઘ તથા બહાર ગામથી આવેલ સદ્‌ગૃહસ્થો તરફથી આ કાર્યમાં પોતાનો ઉદાર હાથ લંબાવતા લગભગ રૂા. ૩૫૦૦)નો ફાળો થતાં સંઘમાં ખુબ આનંદ પ્રગટ્યો હતો અને બપોરના શેઠ શોભાગચંદ નગીનદાસ તરફથી સ્વામીની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

અષ્ટાન્હિકા મહોત્સવની રચના મુજબ શ્રી અષ્ટાપદજીની પૂજા રાગપૂર્વક ભણાવવામાં આવી હતી. બારમના દિને શાહ નાનચંદ હુકમાભાઈ તરફથી આખા દિવસનું સ્વામીવાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યુ હતું.

પૂજા, વગેરે તેઓશ્રીના માનમાં કરાવ્યા હતા. બ કારી જયંતીલાલ ચુનીલાલે રૂા. ૫૧) ઈંદર પાંજરાપોળમાં મોકલ્યા હતા. ઈંદરમાં પણ આંગી, પૂજા, તથા સર્વે બજારો બંધ રાખવામાં આવ્યા હતા. બન્ને સંઘે સભા ભરી દીક્ષાગીરીનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો.

શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું પૂજન

પૂ૦ પં. મ. શ્રીજીની નિશ્રામાં ઓળીનું આરાધન તથા વર્ધમાનતપના પાયા દોશી મણીલાલ માધવજી તરફથી કરાવવામાં આવેલ. આઠેય દિવસ શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનના જિનાલયે આંગી પૂજા કરવામાં આવ્યા હતા. આસો સુદ ૧૫ના મહેતા પોપટલાલ કાલીદાસ તરફથી શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું સુંદર પૂજન ઠાઠપૂર્વક ભણાવવામાં આવ્યું હતું. વિધિવિધાન માટે ખંભાતથી મફતલાલ તથા રમણલાલ વિ. આવ્યા હતા. બાદ સાકરની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી આ પૂજન પ્રથમ જ હોઈ ઉત્સાહ અપૂર્વ હતો.

આસો વદ ૫ના મુંબઈથી શેઠ હીરાલાલ મણીલાલ પોતાના જન્મદિન નિમિત્તે વંદનાર્થે આવતા આંગી-પૂજા વિ. તેમના તરફથી કરવામાં આવ્યા હતા. ભાવનાની અંગરચના માટે રમણીકલાલ મુંબઈથી ખાસ આવ્યા હતા. પ્રભાવના વિ. કરવામાં આવી હતી.

ચાતુર્માસ પરિવર્તન

ચાતુર્માસ પરિવર્તન માટે મહેતા મણીલાલ કાલીદાસ તથા છગનલાલ મૂળચંદ આદિની વિનંતિ હતી તાત્કાલિકને

૧ના બીજા મુરતમાં પ્રથમ માળ પહેરવાનો લાભ રૂા. ૧૨૫) મોદી મહેતા અમૃતલાલ મગનલાલે ઉઠાવ્યો હતો. આ નિમિત્તેનો વરઘોડો તેઓના તથા શરદાવપુરવાળા ચીમનલાલ પરશોત્તમ તરફથી કાઢવામાં આવ્યો હતો.

પૂ૦ પં. મ. શ્રી પદ્મવિજયજી મહારાજ તથા પૂ૦ પં. મ. શ્રી મહિમાવિજયજી મહારાજે મહોત્સવને આકર્ષક બનાવવા માટે તથા ઉપધાન અંગે જરૂરી સૂચના આપી, અનેક વિધ તપ પચ્ચખ્ખાણ કરાવવા માટે ખૂબ જહેમત ઉઠાવી હતી.

તપના પ્રારંભથી તે પૂર્ણાહુતિ સુધી શ્રીસંઘના નાના-મોટા ભાઈઓએ તથા મહિમાપ્રભ મંડળના સભ્યોએ સેવા માટે ખૂબ જ ભોગ આપ્યો હતો. ઉપધાન તપના રસોડા વગેરેની મહેનત ભીખાભાઈ ભાઈચંદે તથા નાણાકીય વ્યવસ્થા શાહ જયંતી-લાલ પુનમચંદે ઉત્સાહભેર કરી હતી.

આરાધના માટે આજુબાજુના અનેક ગામોથી આવતા ભાઈ બ્હેનોના ઉત્સાહમાં વધુ ઉમેરો થયો હતો.

<u>થમલીથી વિહાર</u>

પૂ૦ પંન્યાસજી મહારાજનો આદિ મહા સુ. ૧૦ના વિહાર કરી મહેતા મણીલાલ કાલીદાસના અતિ આગ્રહથી તેમના સ્થાને મહિમાવિજયજી જૈન સેવાસમાજ બેન્ડ આદિના સત્કાર પધારતા મોહિત આદિથી ભક્તિની ગહૂંલીઓ વધાવ્યા હતા. ત્યાં આજ્ઞાએ રાત્રે ગરબા આદિનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. ને દિવસે ભગવાન દેરીના રવિચંદ મણીલાલ

વ્યાખ્યાનો તેમ પૂજા વિ કાર્યો થવા ત્યાંથી વણાપુર મસરકાર પધારી વ્યાખ્યાન આદિ કરી સુદ ૧૦ ના મહેતાપુરા પધારતા શ્રીસંઘે બેન્ડ આદિથી સુંદર સામૈયુ કર્યું હિંમતનગરથી પણ વિશાળ સંખ્યામાં જનતા આવતા સંઘમાં અનેરો ઉત્સાહ પ્રગટયો હતો. મહેતા રમણલાલ પરસોત્તમદાસ તરફથી જમણ આપવામા આવ્યુ હતુ. અત્ર નવ દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન જિનેશ્વરદેવની પ્રતિમા લાવવામા આવતા લોક પૂજા દર્શનનો લાભ પ્રાપ્ત થયા હતા. તેમ વ્યાખ્યાન પ્રસંગે રથાનીક જેમ નવસારી, કરી, મુળજી વિ ના શ્રદ્ધાળુ તરફથી પ્રભાવના કરેવામા આવી હતી. કા સુ ૧૫ના દિવસે શત્રુંજય પૂજા ભણાવવામા આવી હતી. ચૌમાસી ચૌદશની આરાધના પણ સારી થવા પામી હતી. નવે દિવસ જાણે પર્યુષણપર્વ ન ચાલતા હોય એવી ઝાંખી થઈ રહી હતી.

કા. વ. ૪-૫ ના હિંમતનગર શહેરના અતિ આગ્રહથી પધારતા બેન્ડ આદિથી સુંદર સત્કાર કરવામા આવ્યો હતો. શ્રી મહાવીર સ્વામીના ભવ્ય જિનાલયે દર્શન કરી ઉપાશ્રયે પધારતા માંગલીક પ્રવચન બાદ પ્રભાવના કરવામા આવી હતી. પૂ૦ પં. મ. શ્રી મહિમાવિજયજીના ઉપદેશથી પાઠશાળા માટે સંઘે ટીપ શરૂ કરી હતી.

અત્રે વ્યાખ્યાન રોજ ચાલુ હોવા જૈન સમાજ ઉપરાન્ત અધિકારી વર્ગ, ડોકટર, વકીલ વગેરે સજ્જનો સારો લાભ લઈ રહ્યા હતા. આ બાજુ પૂજ્ય આચાર્યદેવની આજ્ઞાથી પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી પદ્મવિજયજી મ. આદિ ઠાણાને કઠલાલ કપડવંજ તરફ અનુકૂળતા મુજબ આગ્રહથી ને તરફ વિહાર કરાવ્યો હતો.

જીવન-પ્રસંગો વર્ણવ્યા હતા. હાર્મોનિયમમાસ્તરે પણ હાજરી આપી હતી.

સિદ્ધચક્રજીનું બૃહદ્ પૂજન

ચૈત્ર સુદ ૧૩ ના દિને શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું બૃહદ્ પૂજન વિવિધ ગામોથી નગરથી આવતા જૈન-જૈનેતરોની વિરાટ સભા દર્શનાર્થે આવતા આ પ્રસંગ બહુજ અનુમોદનીય બન્યો હતો. ક્રિયા કરાવવા માટે ડભોઈથી ભા૦ મોહનલાલ તથા રમણીકલાલ આવેલા. શેઠ ગાંડુ પૂજા આકર્ષક અને બનાવ્યું હતું. આ પ્રસંગે ઉતરવાની ટીપ પણ સારી થઈ હતી.

અહિં એક નવીન ઉપાશ્રયની આવશ્યકતા જણાતા પ૦ પૂ૦ મ૦ શ્રી **મહિમાવિજયજી** મ૦ના અથાગ પ્રયાસથી ટુંક સમયમાં લગભગ પંદરેક હજારનો ફાળો થઈ ગયો હતો જે હીંમતનગર માટે અનુપમ કાર્ય ગણી શકાય.

અહિં પૂ૦ મહારાજશ્રીને વધુ રોકાવા માટે આગ્રહ થતા તેઓશ્રીને વૈ. વ. ૬ ની ટાકીપાળા પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે જવાનું હોવાથી રોકાવું અશક્ય છે એમ જણાવ્યું. ચૈત્ર વદ ૧ ના રોજ શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું પૂજન કરાવનાર સદ્ગૃહસ્થ તરફથી નવકારશી કરેલ અને સ્વામીવાત્સલ્ય હોવાથી તેઓશ્રી ત્યાંથી વિહાર કરતા વિદાય આપવા માટે ભાઈ-બહેનોની ઉપસ્થિતિ ઠીક હતી. ગોરલ ઉપર મંગલાચરણ કરી બાદ ટુંકમાં ઉપદેશ આપ્યો હતો.

ત્યાંથી આયંબિલ પધારેલા બાદ નવા મંદિર સામે વ્યાખ્યાન થયું હતું. ત્યાંથી ...

વૈ. વદ ૪ના નવગ્રહ પૂજન તથા અઢાર અભિષેક આદિની ક્રિયાઓ કરાવવામાં આવી હતી.

વૈ. વદ ૫ ના જલયાત્રાનો ભવ્ય વરઘોડો નીકળ્યો હતો.

વૈ. વદ ૬ ના વિજય મુહૂર્તે શુભ લગ્ને ખૂબ જ ઉલ્લાસિત વાતાવરણ વચ્ચે "ૐ પુણ્યાહં"ના મંગલ ધ્વનિના નાદની સાથે ત્રણે પ્રભુજીને ગાદી નશીન કરવામાં આવ્યા હતા. મૂળનાયક શ્રી **આદીશ્વરજી** ભગવાનને ગાદી નશીન કરવાનો લાભ રૂા. ૨૫૦૧) ભાભી શા. **વેલજીભાઈ પુનાભાઈએ**, શ્રી નેમીનાથ ભગવાનને ગાદીનશીન કરવાનો લાભ રૂા. ૧૮૦૧) ભાભી વોરા **ફતેચંદ લલ્લુભાઈએ** અને નમિનાથ ભગવાનને પધરાવવાનો લાભ રૂા. ૧૧૦૧) ભાભી શાહ **મોહનલાલ પ્રેમચંદે** લીધો હતો. મૂળનાયકજીના મુખ્ય શિખર ઉપર ધ્વજદંડ ચઢાવવાનો લાભ ૨૦૦૧) રૂા. ભાભી શાહ **રતીલાલ સુરાભાઈએ** લીધો હતો.

બપોરના શ્રી શાંતિસ્નાત્ર ઠાઠપૂર્વક ભણાવવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે જમવાની ટીપ પણ લગભગ હજારેક રૂા. થઈ હતી.

ત્યારબાદ બહેનો સવારે દેરાસરના દ્વાર ઉદ્ઘાટન કરવાનો લાભ રૂા. ૧૧૧૧) ભાભી હીરાચંદ હ. **આણંદભાઈ લીલા-ચંદે** લીધો હતો.

પૂ. પં. મ. શ્રી **મહિમાવિજયજી** મ.ની વારંવાર પ્રેરણા અને પાવન આશીર્વાદ વડે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ખૂબ જ ઠાઠથી ઉજવાયો હતો. આ પ્રસંગે ચાર સ્વામિવાત્સલ્ય થયા હતા.

સ્વામિવાત્સલ્ય તેમ પૂજા આદિ કાર્યો ઉત્સાહભેર થયા. તેમ અત્રેથી આગીઓલ સસત્કાર પધારતા ત્યાં પણ કુસંપ દૂર થતા સ્વામીવાત્સલ્ય, પૂજા તેમ નવીન ઉપાશ્રય માટે આઠેક હજારની ટીપ થઇ. અત્રે વડાલીથી મહેતા મણીલાલ કાલીદાસ તથા હીંમતનગરથી ચીનુભાઇ, રમણલાલ મહેતા કેશરીચંદ મોતીચંદ વંદનાર્થે આવતા તેમના તરફથી પણ ઠીક કરીને તથા શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી.

ત્યાંથી ચીનુભાઇ કોલસાવાળાની વિનંતીથી સ્ટેશન ઉપર તેમના બંગલે પધારતા બેન્ડથી સુંદર સામૈયુ તથા પૂજા વિગેરે થયા.

ત્યાંથી ગામમાં થઇ મહેતાપુરા બલાપુર થઈ નગરમાં પધારતા મધ્યે બેન્ડથી સુંદર સત્કાર કર્યો હતો.

અત્રે શાહ પોપટલાલ મગનલાલ તથા શાહ જયંતીલાલ મગનલાલ તરફથી ઠાઠપૂર્વક પૂજા ભાવના કરાવવામાં આવતા ગવૈયા મા. રસીકલાલ આવેલ હોઇ અપૂર્વ રમઝટ જામી હતી. વ્યાખ્યાન વગેરે દરમ્યાન આદિ જૈનેતરોએ ઠીક લાભ ઉઠાવ્યો હતો.

ત્યાંથી નાગરી થઇ પેથાપુરના તીર્થે પધારતા શાહ રમણલાલ ફુલચંદ તરફથી ઠાઠપૂર્વક પૂજા તથા મહેતા વેણીચંદ કેશવજી તરફથી પંચરંગી વિગેરે સાધર્મિક ભાઇઓનુ સ્વામીવાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું.

અત્રેથી મહેતા બાબાલાલ તથા પોપટલાલની વિનંતિથી વિજાપુર પધારતા બેન્ડથી સુંદર સત્કાર કર્યો હતો. અત્રે

નન્દશ્રીજી, બાલસેનાશ્રીજીનું ચાતુર્માસ હોઇ આ-સમાજમાં વધુ જાગૃતિ થવા પામી.

શ્રી સુશીલવિજયજી મ. વર્ધમાનતપની ૫૧ મી. તથા સાધ્વીઓમાં અનુક્રમે ૭૦મી ૫૧, ૨૮, .. ૫૦૦ આંબીલ, ૪૫મી ઓળી તેમ દશ ભાઇ માસ વિ. તપશ્ચર્યા થઇ હતી

પર્યુષણપર્વની ભવ્ય આરાધના

પૂ૦ પંન્યાસજી મહારાજની નિશ્રામાં પર્યુષણપર્વની ઉજવણી ખુબ જ ઉત્સાહો અને આનંદી વાતાવરણ વચ્ચે થવા પામી હતી. પં. પૂ૦ પં. શ્રી **મહિમાવિજયજી** મ. આપેલ પ્રેરણાના પરીણામે સુંદર આરાધના થવા પામી હતી. કલ્પસૂત્ર વહોરાવવાનો લાભ ૭૮ મણ ઘી બોલી દોશી **ચુનીલાલ છગનલાલ**, ગુરૂપૂજનનો લાભ ૦૦ મણ ઘી બોલી મહેતા **રમણલાલ પરશોતમદાસ**, બારસાસૂત્ર વહોરાવવાનો લાભ ૨૧ મણ ઘી બોલી મહેતા **પોપટલાલ હાથીદાસ**, તીર્થદર્શન કરાવવાનો લાભ ૭ મણ ઘી બોલી **સુખવંતરાય કોઠારી** તથા ગુરૂપૂજનનો લાભ ૫ મણ ઘી બોલી શાહ **સોમાભાઇ ભોગીલાલ** સેવા આપી હતી. થયા હતા. તપસ્વીઓની ગાડીઓ, મોટરો, વિદાય ... તથા ... સાથે કલ્પસૂત્રનો ભવ્ય વરઘોડો ચડાવવામાં આવ્યો હતો. પારણું **મણીલાલ સ્વરૂપચંદને** ત્યાં ઠાઠપૂર્વક લઇ જવામાં આવ્યું હતું. બારસાસૂત્ર વંચાવ્યા બાદ અનુકંપા સંઘ સાથે ભવ્ય ... કરવામાં આવી હતી.

પૂ૦ સાધ્વીજી મ૦, અઠ્ઠાવનિધિ તપના કુંભો શિર પર લઈ સુંદર ગીતો લલકારતો બ્હેનોનો સમુદાય, આદિ અનેકવિધ સામગ્રીઓથી વરઘોડાની શોભા અનુપમ થવા પામી હતી. જેની જૈનેતરો પણ મુક્તકંઠે પ્રશંસા કરી રહ્યા હતા. રાત્રે સુંદર ભાવના રાખવામાં આવી હતી. પર્યુષણ પછી પણ તપસ્વીઓને ઘેર વાજતેગાજતે ચતુર્વિધ સંઘના પગલાં થતાં હતાં. પણ પર્વાધિરાજ પર્વની ઝાંખી કરાવી રહ્યા હતા. આવી રીતે ટુંકમાં પણ સુંદર ધર્મ પ્રભાવનાઓના આબાદ-૧૯ પ્રસંગો ઉજવી રહ્યા હતા. દર વર્ષની માફક શ્રી હિંમતચંદભાઈ પોષધમાં હતા.

ભાદ્ર. ૧૧ ના રોજ પૂ૦ ગુરુદેવ શ્રીમદ્ વિજયસૂરીશ્વરજી મ૦ સા૦ નો સ્વર્ગારોહણ દિન હોઈ તે નિમિત્તે સભાનો આયોજન થયા હતા. ત્યારે પૂ૦ ગુરુદેવોએ તેઓશ્રીના જીવન પર સચોટ પ્રકાશ ફેંક્યો હતો. શ્રી શીતલનાથજીના દેરાસરે પૂજા ભણાવવામાં આવી હતી. અને રાત્રે લાઈટ અને લાઉડ સ્પીકર સહિત કવિ અર્ચના શ્રી લબ્ધિસૂરીશ્વરજી જૈન જ્ઞાનશાળામાં ઉત્તમ પ્રકારના સુંદર ભાવનાનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો.

જિનેન્દ્ર ભક્તિ મહોત્સવ

ભા૦ વ. ૧૨ ના પૂ૦ પૂ૦ મ૦ શ્રી મહિમાવિજયજી મ૦ આતંકમાં દર્શન પ્રવેશ કરતા હોય તે નિમિત્તે જિનેન્દ્ર ભક્તિ મહોત્સવ આનંદથી ઉજવાયો હતો. પ્રભાતકાળે પ્રભાતિયા ગાવામાં આવ્યા હતા. વ્યાખ્યાન સમય સુશોભિત મંડપોમાં, તેમની મહત્તા, આનંદી પ્રકૃતિ, ધર્મના સંસ્કારો અમલ કરવા આદિ મુખ્યત્વે તેમ હેમવાણી વિષે ઉપદેશ

તેમ પાપડશાલે આવનારાઓનું સ્વામીવાત્સલ્ય વદ ૧૧ના તેમ ૧૩ના સવારના નવકારશી તેમ શેઠ નાનચંદ વ્હોરા-ભાઈ તરફથી વદ ૧૦નું સવારે નાસ્તા ભટારગામના મેમાનોની ભક્તિ તેમ બપોરના નવકારશી કરવામાં આવી હતી.

(સતીનાધર્મ) તરફથી દર્શાવ ધોરણની તથા શ્રી પાનાચંદ સાકરચંદ તરફથી સાકરના પડીકાની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. વદ ૧૩ના સંઘ તરફથી નવકારશી જમણ કરવામાં આવ્યુ હતુ

નવપદજીની આરાધના

નવપદજીની ઓળી અદ્ભૂત ઠાઠપૂર્વક ઉજવાઈ હતી દરરોજ વ્યાખ્યાન ગુરૂશ્રી તરફથી પૂજા આંગી ભાવના તથા પ્રભાવનાઓ થતી હતી અને આસો સુદ ૧૫ના દિન શેઠ વેણીચંદ ઉગરચંદના સુપુત્ર તરફથી શ્રી સિદ્ધચક્રજી મહાપૂજન ઠાઠપૂર્વક ભણાવવામાં આવ્યું હતું.

આ પ્રસંગે તેમના તરફથી [illegible] કરવામાં આવી હતી. ક્રિયા કરવા માટે [illegible] હીરાલાલ, [illegible]લાલ વગેરે [illegible] પૂજન માટે પાલીતાણાથી [illegible] મંડળ આદિ [illegible] પૂજાદિમાં [illegible]

[illegible] રૈવતની [illegible] શુભનાથજીના [illegible] સવારી [illegible] [illegible] ધોરી વરસી [illegible] અને [illegible] પૂર્ણાહુતિ નિમિત્તે [illegible] તરફથી [illegible]

તરફથી બેન્ડ આદિથી સુંદર સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. સ્થળે સ્થળે ગહુંલીઓથી વધાવવામાં આવ્યા હતા.

પૂ૦ પં. મ. શ્રી **મોહનવિજયજી** ગણી તથા પૂ૦ મુનિરાજશ્રી **યશોભદ્રવિજય** મ. આદિ મુનિગણ સામે આવ્યો હતો. પંચાસરા પાર્શ્વનાથ ભગવાનની ભવ્ય મૂર્તિના દર્શન ચૈત્યવંદન કરી થ મણાજીની ધર્મશાળાના ભવ્ય હોલમાં પધારતાં જૈનશાસનની જયના પુકારો થયા હતા. ત્યાં પૂ૦ આ. મ. શ્રી **શાંતિચંદ્રસૂરિજી** મ. ને વંદન કરી વ્યાખ્યાન કર્યા બાદ **નંદલાલ** તરફથી પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

સંઘનો ખુબ આગ્રહ થતાં ચાર દિવસની સ્થિરતા દરમ્યાન જનતાએ વ્યાખ્યાન વાણીનો વિશાળ સંખ્યામાં લાભ લીધો. શ્રી **હેમચંદ્રાચાર્ય** જૈન પાઠશાળાના કાર્યવાહકની વિનંતિથી પૂ૦ આચાર્ય મ. શ્રી ની અધ્યક્ષતામાં સ્નાત્રના મેળાવડા પ્રસંગે મુનિશ્રી **યશોભદ્રવિજયજી** (ડહેલાવાળા) એ તથા પૂ૦ પંન્યાસજી મહારાજે સમ્યગ્જ્ઞાનની મહત્તા અને આવશ્યકતા ઉપર સુંદર વિવેચન કર્યું હતું.

પોષ સુદ ૮ ના પૂ૦ પં. મ. શ્રી ના ઉપદેશથી નવ લાખ નવકાર મંત્રનો જાપ થતાં સામુદાયિક ક્રિયા કરનારાઓને ગુલાબચંદ સુતરીયા તરફથી ખીરના એકાસણા કરાવવામાં આવ્યા હતા. તેમ આંગી પૂજા પણ ઠાઠથી થયા હતા.

<u>શંખેશ્વરજીની યાત્રાર્થે</u>

પાટણથી ફાગણ સુદ શંખેશ્વર તરફ પ્રયાણ કર્યું. ત્યાંથી કંબોઈ તીર્થની યાત્રા કરી હારીજ પધારતા પૂ૦ મુનિરાજશ્રી ભદ્ર-

વંદનાર્થે આપના સુરેન્દ્રનગર પધારવાનો ખુબ આગ્રહ થતા ત્યાંથી વિહાર કરી સુરેન્દ્રનગર પધારેલા ત્યાં બે દિવસ વ્યાખ્યાનો થતા તેમના તરફથી પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. તેમ પ્રભુજીને ભવ્ય અંગરચના કરાવવામાં આવી. અત્રે વયોવૃદ્ધ પૂ૦ મંગલવિજયજી મ. તથા પૂ૦ પં૦ મ. સુદર્શનવિજયજી મ. આદિનો મેળાપ થયો.

લીંબડીની વિનંતિ

લીંબડીથી શેઠ છોટાલાલ મણીલાલ તથા હસમુખભાઈ વગેરે આદિ આગેવાનો અત્રે વિનંતિ અર્થે આવતા તેમની વિનંતિનો સ્વીકાર કરી વઢવાણ વિ. ૨૦૧૪ મહા સુદ ૪ ની મંગલ પ્રભાતે છોટાલાલ મણીલાલના નિવાસસ્થાને પધારતા મંગલ આદિથી સત્કાર થયા હતા.

ભવ્ય સત્કાર

એક ભવ્ય સંઘના મંગલમય પ્રભાતે તેમના મકાનેથી સુરેન્દ્રનગરથી મંગાવેલ બેન્ડ આદિથી ભવ્ય સામૈયું કરવામાં આવ્યું હતું. અનેક સ્થળોએ ગહુંલીઓથી વધાવવામાં આવ્યા હતા. પૂ૦ મુનિરાજ શ્રી આનન્દવિ. મ. તથા પૂ૦ મુનિ શ્રી કમલ વિ. આદિ મુનિવરો સાથે આવ્યા હતા. સામૈયું ઉતરીને દેરાસરે દર્શન કરી પુરબાઈની ધર્મશાળામાં આવતા શેઠ છોટાલાલના ધર્મપત્ની કાન્તાલક્ષ્મીબેન આદિના સહકારે માર્ગમાં કરી ગંહુલીના ઝુમખી વધાવ્યા હતા.

ઉપાશ્રયે ૧૯ ગી માંગલીક વ્યાખ્યાન બાદ શેઠ છોટાલાલ તરફથી શ્રીફળની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી. ત્યાં પૂ૦

રાણપુરના મહોત્સવ પ્રસંગે

સુદ ૨ રોહાન વિ. ૯૯ પરમ શાસન પ્રભાવક પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવ શ્રી વિજય રામચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજની નિશ્રામાં ધર્મપ્રેમી બાઈશ્રી નરોત્તમદાસ તરફથી નૂતન દહેરાસરની પ્રતિષ્ઠા, તથા અંજન શલાકાના ભવ્ય મહોત્સવ પ્રસંગે પધાર્યા હતા.

અત્રે નેમિશ્રીના, પૂ૦ શ્રી વિજય મનોહરસૂરીશ્વરજી મ૦ના તેમ પૂ૦ અમૃતસૂરિજી મ૦ આદિ મુનિગણનો દર્શનનો લાભ થતા હર્ષ પ્રગટ્યો હતો.

સિદ્ધગિરિજી તરફ પ્રયાણ

અત્રેથી અણાલી, બોટાદ થઈ વળા પધારતા પૂ૦ આ૦ મ૦ શ્રી વિજય લાવણ્યસૂરીશ્વરજી મ૦ આદિ મુનિ પુંગવોનો મેળાપ થયો.

ત્યાંથી ઉમરાળા પધારતા બે દિવસ વ્યાખ્યાનમાં ડૉ. રમણીકલાલ જેઠાલાલ તરફથી પ્રભાવના તથા સંઘને આંબેલના કરાવવામાં આવી હતી

સંઘનો મેલાપ

ત્યાંથી મઢીઆરા, નૈપાગુડા થઈ પાલીતાણામાં પૂ૦ આચાર્યદેવ વિજયરામચંદ્રસૂરિ મ૦ની નિશ્રામાં રાણપુરથી [illegible] તારાબેન કાંકરીયાના [illegible] ના ૯૯ ૧ ના પ્રવેશ કરી પૂ૦ [illegible] આદિ આરાધનામાં [illegible] હતા.

<u>સૂત્ર-વાંચના</u>

સં. ૨૦૧૩ના અસાડ વદ પાંચમના ઉપદેશમાળા તથા જંબૂ ચરિત્ર વ્યાખ્યાનમાં શરૂ થતાં અનુક્રમે અમદાવાદના શા. **કાન્તિલાલ સકળચંદે** તથા ખંભાતના શા **હીરાચંદ** રાયચંદે વહોરાવ્યું હતું. તેમ જ્ઞાનની પાંચ પૂજાઓ થઈ હતી. ચાતુર્માસ દરમ્યાન લગાતાર વ્યાખ્યાન-વાણીનો સારો લાભ ઉઠાવ્યો હતો. જુદા જુદા ગૃહસ્થો તરફથી પ્રભુજીને અંગરચના તથા પર્વતિથિ આદિમાં પ્રભાવનાઓ થઈ હતી.

<u>દુ:ખદ સમાચાર</u>

પોતાના ગુરુદેવેશ તરણતારણહાર પરમારાધ્ય પરમજ્યોતિર્ધર પરમશાસન પ્રભાવક જૈનરત્ન વ્યાખ્યાન વાચસ્પતિ કવિકુલકીરિટ પૂજ્યપાદ આચાર્ય દેવેશના શ્રાવણ સુદ પાંચમની રાત્રે ચાર અને ચાલીસ મીનીટે કાળધર્મ પામ્યાના આઘાતજનક સમાચાર મળતાં પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ આદિ વિશાળ સાધુ-સાધ્વી સમુદાય શોકસાગરમાં ડુબી ગયો હતો.

<u>દેવવંદન</u>

આચાર્યશ્રીએ કરેલ અનેકવિધ ઉપકારોને યાદ કરી અશ્રુભીના નેત્રે પૂ૦ આ૦ મ૦ શ્રી **વિજયનંદનસૂરીશ્વરજી** મહારાજની અધ્યક્ષતામાં પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી **પ્રવીણવિજયજી** મ૦ આદિ ઠાણા પાંચ, પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી **અજિતવિજયજી** મ૦ ઠાણા ૭, પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી **મૃગાંકવિજયજી** મ૦ ઠાણા પાંચ, પૂ૦ મુનિરાજ શ્રી **સુબોધવિજયજી** મ૦ ઠા. ૨, પૂજ્ય

સભા રાખવામા આવતા કવીશ્રી ચીમનલાલ કેશવલાલે તથા ડોક્ટર બાવીશી આદિએ તેમના જીવન ઉપર સુંદર પ્રકાશ પાડી શોકનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો.

ભવ્ય મહોત્સવ

પૂ. આચાર્ય દેવેશના ઉપકારની સ્મૃતિના પ્રતિકરૂપે આરીસાભુવનના વિશાળ હોલમા ચાંદીના સુંદર ગભારામા પ્રભુજીને બિરાજમાન કરવામા આવ્યા હતા. તેમજ પટમાં મેરૂપર્વત અને અષ્ટાપદજીની સુંદર રચના કરવામા આવી હતી. યાત્રાળુઓ તેમ ગુરૂભક્તો તરફથી આમંત્રણ પત્રિકાઓ ગામોગામ મોકલવામા આવી હતી. આઠે દિવસ વિવિધ પૂજાઓ ઠાઠથી ભણાવવામા આવતી હતી.

પૂજામા હંમેશ નાની-મોટી ટોળીઓ તેમ ભાવનામા નમિસૂરિજી જૈન નવયુવકમાળની સંગીત મંડળી આવતી હોઈ પ્રભુભક્તિ રંગમા જનતા તરબોળ બની હતી. આઠે દિવસ ચોઘડિયા અને શરણાઈના નાદો ગાજી રહ્યા હતા. કુંભસ્થાપનાનો લાભ શા. સુરમલજીના પૌત્ર કુસદીલાલે તેમ નવગ્રહપૂજન આદિ નવ પાટલાનો લાભ અમદાવાદના શા. રતીલાલ નથાલાલ, શા. મોહનલાલ જમનાદાસ તથા કઠિવાળા કેશવલાલ લલ્લુભાઈએ લીધો. ભગવાનનો જન્મ વરઘોડો નીકળતા જેમાં વિજય ભાવનગરનું શ્રીફળ બેન્ડ ને પોતાની હજુરીઓ સાથે પૂ. આચાર્ય દેવેશના ફોટાને રથ મૂકી શોભા કરવામા આવેલ, વિહાર, ... પૂ. આ. મ. શ્રી નંદનસૂરીશ્વરજી મ. તથા પન્યાસજી મહારાજો, તથા વિમળ આદિ મહીમાએ અભિનંદન ... અનુદાન ...

મુબાબ્ના શેઠ છબલલાલ મણીલાલ, શા નાનચંદ જુઠાભાઇ, પાટડીના મહેતા મણીલાલ કાલીદાસ, ડારના મહેતા બાપાલાલ વેલજીચંદ, તથા મુબાબ્ના શેઠ અમીચંદ માણેકચંદ તરફથી એક ભવ્ય સમારોહ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે [illegible] ચિત્રકાર રમણીકલાલે અષ્ટાપદ નંદીશ્વર દ્વીપનું ભવ્ય મોડલ તથા રંગોળીથી પાવાપુરીની આકર્ષક રચના કરી હતી. જેને નીરખવા માટે જૈન જૈનેતરોની ભારે ઠઠ જામી હતી.

આ પ્રસંગે દર વર્ષની માફક અમદાવાદ, [illegible] આદિ અનેક ગામોમાંથી ભાવિક જનતા આવી પહોંચી હતી.

ભવ્ય વરઘોડો

વહેલી સવારે [illegible] શ્રી સિદ્ધચક્રજીના [illegible] ભવ્ય વરઘોડો કાઢવામાં આવ્યો હતો. જેમાં ભાવનગરનું મોટું બેન્ડ, [illegible] [illegible] વેશમાં [illegible] [illegible] [illegible] બાલિકાઓના [illegible] [illegible] માટે તેમ પ્રભુજીની [illegible] [illegible] પૂ. પંન્યાસજી [illegible] આદિ [illegible] [illegible] [illegible] તેમ પ્રભુજીને [illegible] [illegible] આદિ અનેક [illegible] હતી.

પ્રથમ રથમાં મહેતા મણીલાલ કાલીદાસ [illegible], બીજા રથમાં [illegible] [illegible] નગીનદાસ [illegible], અને ત્રીજા રથમાં [illegible] રતીલાલ ચુનીલાલ [illegible] ભગવાનને લઈ બેઠા હતા. પ્રભુજીના [illegible] [illegible]

વાત્સલ્ય કરવામાં આવ્યું હતું. ખરેખર આ પ્રસંગને નિહાળી જૈન-જૈનેતરો મ્હોમાં આંગળી નાખી જતા હતા કે પાલીતાણાના આંગણે આ મહોત્સવ ચિરસ્મરણીય બની રહેશે.

સ્મરણાર્થે

પૂ૦ આચાર્ય દેવેશના સ્વર્ગારોહણ નિમિત્તે આર્યાશ્રી મંજુલાશ્રીના ઉપદેશથી પંચકલ્યાણક મહોત્સવ કા. સુ. ૧૦ ઉજવવામાં આવ્યો હતો તેમ પૂનમથી તથા ... મ ન કા. સુ. ૫ની ... તિથિ ... ચતુર્વિધ સંઘ ... દર્શનાર્થે ગયો હતો તેમ ઉજવણી ... તે દિવસ આગમમંદિરમાં ...

પુદ્ગલ વોસિરાવવાની ક્રિયા

કા. સુ. ૧૦ના સમાધિ મરણના ... પુદ્ગલ વોસિરાવવાની ક્રિયા કરી હતી. આ પ્રસંગે ... આદિ અનેક ભક્તો ઉપસ્થિત હતા.

ઉપધાનતપની ભવ્ય આરાધના

પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી પ્રવીણવિજયજી ગણિ, પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી અભિજિતવિજયજી ગણિ, પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી ધર્મવિજયજી ગણિ તથા પૂ૦ પં૦ મ૦ શ્રી મહિમાવિજયજી ગણિ, પૂ૦ પં૦ મ૦ સુમતિવિજયજી આદિની નિશ્રામાં ... દેવચંદ રાયચંદના ... (કે ...) ... નિરમચંદ હીરાચંદ ...

બપોરના માલારોપણ મહોત્સવ નિમિત્તે એક ભવ્ય વરઘોડો નીકળ્યો હતો. જેમાં ભાવનગરનું મોટું બેન્ડ, નગરશેઠોની ગાડી, ઇન્દ્ર ધ્વજ આદિથી સુશોભિત હાથીઓ, મોટર-ગાડીઓ, વિશાળ સાધુ-સાધ્વી, આદિ ચતુર્વિધ સંઘથી વરઘોડાની શોભા અનુપમ થઈ પડી હતી.

પ્રભુ રથમાં સારથી બનવાનો તથા પ્રભુજીને લઈ બેસવાનો લાભ અનુક્રમે પંડરના **સાકળચંદ ડુંગરશી, કમળાબેન,** તથા હિંમતનગરના શા. **પોપટલાલ હેમચંદે** લીધો હતો.

<u>માલારોપણની ક્રિયા</u>

માગશર સુદ ૬ ની મંગલમય પ્રભાતે પૂ૦ પન્યાસજી મહારાજશ્રીઓની નિશ્રામાં, નાણ સમક્ષ ક્રિયાની પૂર્ણાહુતિ બાદ પહેલી માળ પાંચ હજાર અને એક રૂ. આપી મુંબઈવાળા શ્રીમતી **કાન્તાલક્ષ્મી હીરાલાલ** ઝવેરી, (લક્ષ્મીભવન) બીજી માળ પાંચસો એક રૂ. આપી શ્રીમતી **સાભકુંવર નાનચંદભાઈ લલ્લુભાઈ** ત્રીજી માળ બસો એકાવન રૂ. આપી ચોથીના શા **ઉમંગબેન કાન્તિલાલ** વકીલના ધર્મપત્નીએ પહેરી હતી. ત્યાર બાદ અનુક્રમે બધા મળીને ૧૮ સ્ત્રી-પુરુષોને પહેરાવવામાં આવી હતી.

વિજય મુહૂર્તે માળારોપણની ક્રિયા કરાવવામાં આવ્યું. દરેક પ્રભુજીને અંજનશલાકાની ક્રિયા કરી. ક્રિયા કરાવનાર હેમજુભાઈ તથા મનુભાઈ, પૂના શ્રાવક શ્રી નટવરલાલ વગેરે આદિ દેવું અભિષેક અપૂર્વ આનંદ આપેલ. દરેકના મનમાં ભાવ, અપૂર્વ ભક્તિભાવ પ્રગટાવ્યો આવ્યું.

આતમના અજવાળા

યાને

સંસાર-સાગરમાં અનાદિકાળથી ભટકી રહેલી
જીવન-નૌકાને કિનારો બતાવનાર

એક દિવ્ય દીવાદાંડી

ખંડ પહેલો

૧. માનવજન્મ એટલે !

૧ માનવ જન્મ એટલે—મુક્તિપુરીમાં (મોક્ષમાં) દાખલ થવા માટેનો અનન્ય દરવાજો.

૨ માનવ જન્મ એટલે—જન્મ મરણના દુઃસાધ્ય રોગને દૂર કરનારૂં એક દિવ્ય ઔષધાલય.

૩ માનવજન્મ એટલે—ધર્મનો ધમધોકાર વ્યાપાર કરવા માટેનું એક ભવ્ય બંદર.

૪ માનવજન્મ એટલે !—જીવ, અજીવ, પુણ્ય, પાપ, આદિનું તાત્વિક અને આધ્યાત્મિક શિક્ષણ આપનાર સર્વોચ્ચ કોલેજ.

૫ માનવજન્મ એટલે !—કર્મ સત્તાએ કબજે કરેલી આત્માની અઢળક સંપત્તિને હસ્તગત કરાવનાર એક બાહોશ અને કાયદેબાજ બેરીસ્ટર.

૬ માનવજન્મ એટલે !—ઈન્દ્ર વૈભવોના ભોક્તા દેવ દાનવોથી પણ પગે પગે ઇચ્છાતી એક અમૂલ્ય વસ્તુ.

૭ માનવજન્મ એટલે !—અપાર સંસારસમુદ્ર તરવા માટે એક મહાન્ અને મજબુત સ્ટીમર.

૧૬ માનવજન્મ એટલે ?—દર્શન (શ્રદ્ધા) જ્ઞાન અને ચારિત્ર રૂપ રત્નોને મૂકવા માટેનો સોનાનો સુંદર થાળ.

૧૭ માનવજન્મ એટલે ?—સઘળાએ મનોવાંછિતને પૂરનાર એક અપૂર્વ ચિન્તામણિરત્ન.

૧૮ માનવજન્મ એટલે ?—રાજપાટ, હાટ, હવેલી, હેમ, હીરા આદિ અઢળક સંપત્તિને ત્યાગી, ત્યાગપ્રધાન જીવને જીવવાની સોનેરી તક.

૧૯ માનવજન્મ એટલે ?—આત્માને અનાદિકાળથી સંસારમાં પરિભ્રમણ કરાવનાર આઠ કર્મ મલ્લનો ચૂરો કરનાર સાચો પહેલવાન.

૨૧. યાદ રાખો—તમો અન્યને ડાહી ડાહી શિખામણ આપવા માટે જેટલી કાળજી રાખો છો; તેટલી જ કાળજી તે શિખામણ પ્રમાણે વર્તન કરવા માટે તમો રાખો તો સદ્દગતિ હાથમાં જ છે.

૨૨. યાદ રાખો—જે વિષયમા તમો પોતે નિષ્ણાત (expert) ન હો તેમાં તમારી સલાહ, બીલ્કુલ નિરૂપયોગી હોય "ડુંભાર કરતા ગધેડા વધુ ડાહ્યા હોય છે." એ કહેવતને ચારિતાર્થ કરનારી છે.

૨૩. યાદ રાખો—તમારા પૂર્વકૃત પુણ્યનો પ્રભાવ છે ત્યાં સુધી તમોને હજારો ગુન્હાઓની માફી મળશે પણ પુણ્ય ખતમ થશે અને પાપ પ્રગટ થશે ત્યારે સઘળા ગુન્હાઓની પોલ શિક્ષા રૂપે બહાર આવતા તમારા જીવનમાં દુઃખ દાવાનળને પ્રગટ થતા વાર નહી લાગે.

૨૪. યાદ રાખો—અસાર સંસારમાં સુખની શોધ કરવાનો પ્રયત્ન એ પાણી વલોવી માખણ પ્રાપ્ત કરવા જેવી અજ્ઞાન ચેષ્ટા સિવાય બીજું કાંઈ નથી.

૨૫. યાદ રાખો—પાપ કરતી વખતે પીઠ થાબડનારા ઘણા મળશે પરન્તુ પાપના ઉદયે પીઠ ઉપર જ્યારે લાઠીઓ પડશે ત્યારે બચાવનારા કોઈ નહિ મળે.

૨૬. યાદ રાખો—તમારો પુણ્યપ્રદીપ જ્યાં સુધી ઝગમગતો છે ત્યાં સુધી સૌ કોઈ તમોને અનુકુળ બની રહેશે, પરન્તુ તે દીપક જ્યારે બુઝાઈ જશે ત્યારે તમારા સ્નેહીઓ પણ શત્રુનું કામ કરનારા થશે.

૩. તેથી તને શું ?

૧ હે ચેતન ? સારીયે દુનિયા તને લાખ્ખો સલામો ભરતી હોય તેથી તને શું ? તારી જીવનનૌકાની સલામતીનો આધાર સલામ ઉપર નહિ પણ તારા સદાચાર ઉપર નિર્ભર છે.

૨ હે ચેતન ? કરોડો રૂપિયાનો ઢેર તારે ત્યાં હોય તેથી તને શું ? તારી સાથે તો તારા હાથે જેટલા દ્રવ્યનો સદ્વ્યય કર્યો હશે તેટલો જ આવશે.

૩ હે ચેતન ? ટેબલ ઉપર હાથ ઠોકી અને પ્લેટફોર્મ ઉપર પગ પછાડી ભિન્ન ભિન્ન અભિનયદ્વારા ગમે તેવા નાસ્તિકોના શીર રોલાવનારો તું પ્રખર વક્તા હોય તેથી તને શું ? તારું કલ્યાણ તો વીતરાગ ભગવાનની આજ્ઞાનો અમલ કરીશ ત્યારે જ થવાનું છે.

૪ હે ચેતન ? તું ગમે તેવો મોટો સત્તાધીશ હોય તેથી તને શું ? તારા શીરે ઝઝુમતી કર્મસત્તાનો નાશ તો ધર્મસત્તાના શરણે જ્યારે જઈશ ત્યારે જ થશે.

૫ હે ચેતન ? તારા મરણ બાદ તારા માનમાં ગમે તેટલા બજારો બંધ રહે તેથી તને શું ? તારા જીવનમાં ચાલી રહેલો અધર્મનો બજાર બંધ ન થાય ત્યાં સુધી તારા દુર્ગતિના દ્વાર બંધ થવા મુશ્કેલ છે.

•

પ્રાપ્ત થઇ હોય **તેથી તને શું ?** તારી સઘળી ઉપાધિઓનો અંત તો તું ધર્મ ક્રિયા કરવામાં તત્પર બનીશ ત્યારે જ થશે.

૧૩ હે ચેતન ? તારી સ્મશાન યાત્રામાં બહેને હાજરો માણસો જોડાય **તેથી તને શું ?** પરલોકમાં તો તારે એકલાએ જ જવાનું છે અને સુખ દુઃખો તારે એકલાએ જ ભોગવવાના છે. સ્મશાન યાત્રામાં ભેગા થયેલા માનવીઓ તારા દુઃખમાં ભાગ પડાવવા નહિ આવે

૧૪ હે ચેતન ? તારા મૃત દેહને તારા ભક્તો સુખડથી બાળે કે બાવળના લાકડાથી બાળે **તેથી તને શું ?** જો તું ધર્મ વિના ખાલી હાથે ગયો તો દુઃખ દાવાનલમાં તારે બળવાનું તો કાયમ જ છે

૧૫ હે ચેતન ? તું બહોતેર કળાનો જાણકાર હોય **તેથી તને શું ?** ધર્મકળાને જાણ્યા સિવાય સંસારનું પરિભ્રમણ કદીયે ટળનાર નથી.

૧૬ હે ચેતન ? તારા ઠાઠાની અનાવરણ વિધિ બહેને મોટા મોટા સ્થળે મોટા મોટા પુરૂષોના હાથે થાય **તેથી તને શું ?** પણ તારા આત્મા ઉપર લાગેલું આઠ કર્મોનું આવરણ જ્યાંસુધી દૂર ન થાય ત્યાં સુધી જન્મમરણના ભોટા તારે ખાધા વિના છૂટકો નથી.

卐

૬ સ્વ ઉત્કર્ષ (આપ બડાઈ) અને અન્યનો અપકર્ષ (હલકાઈ) કરવાની અધમ પ્રવૃત્તિને જે દિવસે તમારો આત્મા તિલાંજલિ આપે તે જ દિવસને ધન્ય દિન સમજજો.

૭ સર્વ પાપ સ્થાનકોમાં અગ્ર સ્થાન ધરાવનાર [૧]મિથ્યાત્વ નામના પાપ સ્થાનકને જે દિવસે તમો વિદાયગીરી આપો તે જ દિવસને ધન્ય દિન સમજજો.

૮ મોહ માયાના કુપમાં નખશીખ ડુબેલા પ્રાણીને બહાર ખેંચી કાઢનાર સદ્ગુરૂની વાણી જે દિવસે કર્ણ ગોચર થાય તે જ દિવસને ધન્ય દિન સમજજો.

૯ સર્વ દાનોમાં શ્રેષ્ઠ અભય દાન અને સુપાત્ર દાન દેવાનો શુભ પ્રસંગ જે દિવસે પ્રાપ્ત થાય તે જ દિવસને ધન્ય દિન સમજજો.

૧૦ પાંચે ઇંદ્રિયોના વિષયોનો ગુલામ બનેલો આત્મા, જે દિવસે તે ઇંદ્રિયોને પોતાની ગુલામડી (દાસી) બનાવે તેજ દિવસને ધન્ય દિન સમજજો.

૧૧ અનંતી સદીઓથી દુરાચારની ગંધાતી ગટરમાં સ્નાન કરી રહેલો આત્મા જે દિવસે સદાચારના નિર્મળ ઝરામાં સ્નાન કરતો થાય તે જ દિવસને ધન્ય દિન સમજજો.

૧૨ રાત અને દિવસ સોનું રૂપું જ કરવાની ધુંધી ભાવનારૂપ વિષ્ટામાં ભુંડની માફક મગ્ન રહેનારો આત્મા જે દિવસે દુરગતનું પણ ભલું કરવાની સુંદર ભાવનારૂપ ભોજનને કરનારો થશે તે જ દિવસને ધન્ય દિન સમજજો.

---

૧ ખોટાને સાચું માનવું અને સાચાને ખોટું માનવું.

સૌને દયાની મહત્તા સમજાવવી એ જ સાચી માનવ-સેવા.

૭ મનુષ્યોના હિતને જ ધ્યાનમાં રાખી પશુ-પક્ષીઓનો બેધડક સંહાર કરવાની દુષ્ટ સલાહ આપનારાઓને તેમને બચાવી લેવાની સુંદર સલાહ આપતા કરવા એ જ સાચી માનવ-સેવા.

૮ રાજ્ય, ઋદ્ધિ અને સત્તા આદિ વિનાશી વસ્તુની પાછળ અમૂલ્ય માનવભવને વેડફી નાંખનારાઓને તે ભવની દુર્લભતાનું ભાન કરાવવું એ જ સાચી માનવ-સેવા.

૯ અનાદિકાળથી મોહ નિદ્રામાં ઘોરતી દુનિયાને ધર્મનો ઢોલ પીટી જાગૃત કરવી એ જ સાચી માનવ-સેવા.

૧૦ મોહ રાજા તરફથી ફેલાયલા અહં અને મમ ના મંત્રથી આંધળી બનેલી જનતાને, નાહં અને ન મમ નો પ્રતિમંત્ર શીખવાડી દેખતી કરવી એ જ સાચી માનવ-સેવા.

૧૧ આધિ, વ્યાધિ અને ઉપાધિરૂપ ત્રિવિધ તાપમાં સળગી રહેલા જગતને, અહિંસા, સંયમ અને તપ રૂપ નીરનાં છાંટણાં છાંટી શીતળ બનાવવું એ જ સાચી માનવસેવા.

૧૨. માત્ર આજ લોકનું હિત કરનારી [illegible] કેળવણી પાછળ જ ઉત્કટ ખર્ચ કરનારાઓને, આ લોક અને પરલોક એમ બન્ને લોકનું એકાંત હિત કરનારી

૮. એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે

૧. આજે અનેકોને એક ટંક પુરતું પણ ખાવાનું મળતું નથી, જ્યારે તને ત્રણ ટંક પેટ ભરીને ખાવાનું મળી રહે છે; હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૨. કેટલાકોને પોતાની લાજ ઢાંકવા પુરતો કપડાનો ટુકડો પણ મળવો મુશ્કેલ છે, જ્યારે તું દરેક સીઝનને અનુકુળ ડ્રેસમાં મ્હાલે છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૩. જગતમાં અનેક માનવીઓ પગે મુસાફરી કરી રહ્યા છે, જ્યારે તારે માટે ટાઈમ ટુ ટાઈમ આંગણામાં મોટર આદિ વાહનો બેસવા માટે તૈયાર જ હોય છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૪. કેટલાકોને માંગ્યું પાણી પણ મળતું નથી, જ્યારે તું પાણી માંગે છે ત્યારે દૂધ મળે છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૫. જગતમાં સંખ્યાબંધ માનવીઓને પાપી પેટ ભરવા માટે અનેકોને સલામ ભરવી પડે છે. જ્યારે અનેકો તને સલામ ભરી રહ્યા છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૮. એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે

૧. આજે અનેકોને એક ટંક પુરતું પણ ખાવાનું મળતું નથી, જ્યારે તને ત્રણ ટંક પેટ ભરીને ખાવાનું મળી રહે છે; હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૨. કેટલાકોને પોતાની લાજ ઢાંકવા પુરતો કપડાનો ટુકડો પણ મળવો મુશ્કેલ છે, જ્યારે તું દરેક સીઝનને અનુકુળ કુલડ્રેસમાં મ્હાલે છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૩. જગતમાં અનેક માનવીઓ પગે મુસાફરી કરી રહ્યા છે, જ્યારે તારે માટે ટાઇમ ટુ ટાઇમ આંગણામાં મોટર આદિ વાહનો બેસવા માટે તૈયાર જ હોય છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૪. કેટલાકોને માંગ્યું પાણી પણ મળતું નથી, જ્યારે તું પાણી માંગે છે ત્યારે દૂધ મળે છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૫. જગતમાં સંખ્યાબંધ માનવીઓને પાપી પેટ ભરવા માટે અનેકોને સલામ કરવી પડે છે. જ્યારે અનેકો તને સલામ કરી રહ્યા છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

વયમાં પણ મરી જાય છે જ્યારે તને દીર્ઘ આયુષ્ય પ્રાપ્ત થયું છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૧૩. અનેકોને અનેક પાસે યાચના કરવી પડે છે. જ્યારે તારે કોઈ પણ પાસે હાથ ધરવો પડતો નથી. હે ચેતન એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૧૪. કેટલાકો પોતાનું પેટ ભરવા પણ અસમર્થ હોય છે જ્યારે તું અનેક આશ્રિતોનું પોષણ કરી રહ્યા છે હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૧૫. કેટલાકોને પાંચ રૂપીયા કમાવા હોય તો નવનેજા પાણી ઉતરે છે, જ્યારે તને વાત વાતમાં સેંકડો મળી રહે છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૧૬. કેટલાકોને રહેવા માટે નાનીશી ઝુંપડી પણ હોતી નથી, જ્યારે તારે રહેવા માટે મોટો મહેલ છે હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૧૭. કેટલાકોને સુવા માટે સાદડી (ચટાઈ) પણ મળવી મુશ્કેલ છે. જ્યારે તું પાંચ મણ રૂની તળાઈમાં રોજ પોઢે છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૧૮. ઘણા આત્માઓનું શરીર અને રૂપ-રંગ ઢંગ-ધડા વિનાનું હોય છે. જ્યારે તારું શરીર સુંદર બાંધાવાળું, દેખાવદાર અને રૂપાળું છે. હે ચેતન ! એ તારા પુણ્યનો જ પ્રભાવ છે.

૧૯. અનેક લોકો આજે સત્તા અને સંપત્તિ પ્રાપ્ત કરવા માટે અનેકવિધ ઉથલ પાથલ કરી રહ્યા છે, જ્યારે

૯. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૧. પ્રથમ તીર્થંકર આદીશ્વર ભગવાનને જે કર્મસત્તાએ બાર મહીના સુધી આહારમાં અંતરાય નાખ્યો. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૨. જે કર્મસત્તાએ પ્રભુ મહાવીરને સાડા બાર વર્ષ સુધી ઘોર દુઃખો આપ્યા. તે કર્મ સત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૩. એક જ દિવસે સાઠ હજાર પુત્રોના મરણથી સગર ચક્રવર્તીને શોકસંતાપની ઊંડી ખાઇમાં જે સત્તાએ પટક્યા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૪. બત્રીસ હજાર મુકુટબદ્ધ રાજાઓ જેની સેવા ઉઠાવે એવા સનત્કુમાર ચક્રવર્તીને જે કર્મસત્તાએ એકી સાથે સાત મહાન્ રોગોથી ઘેરી લીધા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૫. રાવણ જેવા સમર્થ રાજવીની ત્રણ ખંડની વિશાળ રાજ્યસત્તા જે કર્મસત્તાએ ક્ષણવારમાં ઝુંટવી લીધી. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૯. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૧. પ્રથમ તીર્થંકર આદીશ્વર ભગવાનને જે કર્મસત્તાએ બાર મહીના સુધી આહારમાં અંતરાય નાખ્યો. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૨. જે કર્મસત્તાએ પ્રભુ મહાવીરને સાડા બાર વર્ષ સુધી ઘોર દુઃખો આપ્યા. તે કર્મ સત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૩. એક જ દિવસે સાઠ હજાર પુત્રોના મરણથી સગર ચક્રવર્તીને શોકસંતાપની ગહરી ખાઈમાં જે સત્તાએ પટક્યા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૪. બત્રીસ હજાર મુકુટબદ્ધ રાજાઓ જેની સેવા ઉઠાવે છે એવા સનત્કુમાર ચક્રવર્તીને જે કર્મસત્તાએ એકી સાથે સાત મહાન્ રોગોથી ઘેરી લીધા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૫. રાવણ જેવા સમર્થ રાજવીની ત્રણ ખંડની વિશાળ રાજ્યસત્તા જે કર્મસત્તાએ પલકારમાં ઝુંટવી લીધી. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૯. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૧. પ્રથમ તીર્થંકર આદીશ્વર ભગવાનને જે કર્મસત્તાએ બાર મહીના સુધી આહારમાં અંતરાય નાખ્યો. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી ?

૨. જે કર્મસત્તાએ પ્રભુ મહાવીરને સાડા બાર વર્ષ સુધી ઘોર દુઃખો આપ્યા. તે કર્મ સત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી ?

૩. એક જ દિવસે સાઠ હજાર પુત્રોના મરણથી સગર ચક્રવર્તીને ઘોરસંતાપની ગહરી ખાઈમાં જે સત્તાએ પટક્યા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી ?

૪. બત્રીસ હજાર મુકુટબદ્ધ રાજાઓ જેની સેવા ઉઠાવે તે એવા સનત્કુમાર ચક્રવર્તીને જે કર્મસત્તાએ એકી સાથે સાત મહાન્ રોગોથી ઘેરી લીધા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી ?

૫. રાવણ જેવા સમર્થ રાજવીની ત્રણ ખંડની વિશાળ રાજ્યસત્તા જે કર્મસત્તાએ ઘડીકમાં ઝુંટવી લીધી. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૯. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૧. પ્રથમ તીર્થંકર આદીશ્વર ભગવાનને જે કર્મસત્તાએ બાર મહીના સુધી આહારમાં અંતરાય નાખ્યો. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૨. જે કર્મસત્તાએ પ્રભુ મહાવીરને સાડા બાર વર્ષ સુધી ઘોર દુ:ખો આપ્યા. તે કર્મ સત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૩. એક જ દિવસે સાઠ હજાર પુત્રોના મરણથી સગર ચક્રવર્તીને શોકસંતાપની ગહરી ખાઇમાં જે સત્તાએ પટક્યા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૪. બત્રીસ હજાર મુકુટબદ્ધ રાજાઓ જેની સેવા ઉઠાવે છે એવા સનત્કુમાર ચક્રવર્તીને જે કર્મસત્તાએ એકી સાથે સાત મહાન્ રોગોથી ઘેરી લીધા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

૫. રાવણ જેવા સમર્થ રાજવીની ત્રણ ખંડની વિશાળ રાજ્યસત્તા જે કર્મસત્તાએ ઘડીભરમાં ઝુંટવી લીધી. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી !

પચાસ ફટકાનો માર મરાવ્યો. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી ?

૧૩. જે સત્તાએ નળ રાજાને જુગારનાં વ્યસનમાં ફસાવી રાજ્યભ્રષ્ટ કરી વનવાસના અસહ્ય દુઃખો દીધા તે કર્મ-સત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી ?

૧૪. જે સત્તાએ મુંજરાજા પાસે ભીખ મંગાવી. તે કર્મ સત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી ?

૧૫. જે કર્મસત્તાએ કલાવતી જેવી સતીના કાંડા (હાથ) કપાવ્યા. તે કર્મસત્તા શું ત્હારા મારા જેવાને છોડશે ખરી ?

માટે જ

રાજા-મહારાજા શેઠ-શાહુકાર, તવંગર કે રંક, જ્ઞાની કે અજ્ઞાની કો કોઈએ તે સત્તાના અસહ્ય અને બેસીતમ જુલમમાંથી મુક્ત થવું હોય તો ધર્મસત્તાને શરણે મીઠા વરેલા પણ આવ્યા વિના છુટકો નથી.

માતા પાસે આવે છે સાવકાભાઈ પ્રત્યે પણ આવી સુંદર લાગણીને ધરાવનારા પોતાના પુત્રને જોઈ સુમિત્રા માતા ખુશ થાય છે. અને જણાવે છે કે, રામચંદ્રજી તો ક્યાર-નાએ નમસ્કાર કરીને ગયા. જા તું જલદી જા નહિ તો તારે અને એમને ઘણું છેટું પડી જશે કયાં છે આજે ? પોતાના ઓરમાન પુત્ર ઉપર આવો વાત્સલ્યભાવ રાખનારી સુમિત્રા જેવી માતાઓ.

૪. વડીલ ભ્રાતા શ્રીનાથ રામચંદ્રજીની સેવાને ખાતર રાજ્યવૈભવોના સુખોને ઠોકરે મારી જંગલની વિપત્તિઓને પણ સંપત્તિ માનનાર કયાં છે આજે ? લક્ષ્મણજી જેવા સેવાભાવી લઘુ ભ્રાતાઓ.

૫. મોટાભાઈના પત્ની સીતાજીને માતૃ તુલ્ય ગણી તેમના ચરણોમાં સદૈવ નમસ્કાર કરનાર અને કદી પણ તેમના મુખ સામે દ્રષ્ટિ નહિ નાખનાર કયાં છે આજે ? લક્ષ્મણજી જેવા સદાચારી અને વિવેકી દેવરો.

૬. રાવણ જેવા રૂપવાન રાજવીને તથા તેના અપૂર્વ વૈભવોને પણ શીલના રક્ષણ ખાતર ઠોકરે મારનાર તથા સ્વપ્નામાં પણ રામચંદ્રજીનું જ ધ્યાન ધરનાર કયાં છે આજે ! ધર્મનિષ્ઠ અને અડગ પૈર્ય ધારી સીતાજી જેવી પવિત્ર સતીઓ.

૭. સીતાજી પોતાના પતિ સાથે જવાની આજ્ઞા માટે કૌશલ્યાજી પાસે આવે છે. કૌશલ્યાજી સીતાજીને ખોળામાં લઈ અશ્રુધારાથી સીતાજીના શરીરને ભીંજવી નાંખતા,

ત્રીજા નંબરમાં ધર્મગુરૂઓની સેવા ત્યાર પછી તમારી સેવા કરવા બંધાઇએ છીએ જો હમારી આ શરત આપને કબુલ હોય તો તમારા મંત્રી બનવાને હમો તૈયાર છીએ નહિ તો મંત્રીપદની હમારે કશી જરૂર નથી. મંત્રીપદની મહત્તા કરતા ધર્મની મહત્તાને અધિક સમજનારા કયાં છે આજે ! તેમના જેવા ધર્મપ્રીય આત્માઓ.

૧૧. ગીરનારજી તીર્થ કોનું ? શ્વેતાંબરોનું કે દીગંબરોનું ? આવો ઝગડો પડતાં નિર્ણય એ આવ્યો કે જે વધુ સોનું બોલી ઇન્દ્રમાળ પહેરે તેમનું આ તીર્થ. ત્યારે ૫૬ ધડી સોનું બોલી પેથડકુમારે તે તીર્થમાળ પહેરી તીર્થનો કબજો લીધો. કયાં છે આજે ! લક્ષ્મીની લાલસાને ઠોકરે મારી તીર્થ રક્ષા કરનારા મહવીર તીર્થપ્રેમીઓ.

૧૨. ભીમો કુલડીયો ઘીનો વેપારી છે આખા વરસમાં આજીવિકા પુરતું કમાય છે. જે કમાણી સમસ્ત બની આજીવિકાનું સાધન છે. કુમારપાળ મહારાજાના ીશ્વર બાહડ તરફથી થતાં શ્રી શત્રુંજય તીર્થના દ્ધારમાં ઘી વેચીને ઉત્પન્ન કરેલ નફો કહો અગર રાનું સર્વસ્વ કહો જે કંઈ હતું તે અત્યંત હર્ષોલ્લાસ ભી દઇ પોતાનું નામ પહેલે નંબરે નોંધાવે છે. જીવિકાની પણ ચિન્તા કર્યા વિના સર્વસ્વ અર્પણ કરી ા કયાં છે આજે ! ભીમા કુલડીયા જેવા દાનવીરો.

૧૩. નાકના ખાતર, નેહના ખાતર, અને સ્વાર્થના ર પોતાના ધર્મ-સંબંધીઓને, આત્મીયજનોને, અને

૯. ખાવાપીવા માટે, રસોઇ બનાવવા માટે અને પૈસા કમાવવા માટે ઉદ્યમની પ્રધાનતા માનનારાઓ, ધર્મ-ક્રિયાઓ કરવાની વાત આવે ત્યારે ઉદ્યમ કશો હિસાબ જ ઉદયમાં નથી. એમ શું જોઇને બોલતા હશે ? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

૧૦. હોસ્પીટલની, હાઇસ્કુલની, કોલેજની, મ્યુનીસીપાલીટીની, હેરકટીંગ સલુનની, વોશીંગ કંપનીની, ઘી, ગોળ, દૂધ, અનાજ અને કાપડની દુકાનોની તથા ટ્રેઇન, ટ્રામ, એરોપ્લેન અને ખત આદિ ઇહલોક ઉપયોગી સર્વ વસ્તુની જરૂરીયાતને સ્વીકારનારાઓ, પરલોકમાં શાંતિનું સ્થાન અર્પણ કરે એવા એક ધર્મની જ જરૂરીયાતને કેમ નહિ માનતા હોય ? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

૧૧. પોતાની સંતતીને એમ. એ એમ. એ. એલ. એલ. બી. અગર તો આઇ. સી એસ. આદિ મોટી મોટી ડીગ્રીઓ હાંસલ કરાવવા માટે સાત આઠ વર્ષની નાની ઉમ્મરમાં જ નિશાળે મુકવાની સતત કાળજી રાખનારા, ભગવાન મહાવીર સ્વામીનું વિશ્વાગ્ર તત્ત્વજ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવા માટે તેમની ત્યાગનિશાળમાં મોકલતા માત-પિતાને અને ખુશીથી જતાં નાની ઉમ્મરના બાળકોને શા માટે અટકાવતા હશે ? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

૧૨. જેઓ પોતે સ્વતંત્રતાને ચાહે છે, તેઓ બીજાની સ્વતંત્રતા ઉપર કાપ મારવાની અન્યાયકારી કાર્યવાહી કેમ કરતા હશે ? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

રોગ ભગડાવનારાને વીતરાગ કથીત ધર્મ ઔષધી ઉપર હજુ તેવો વિશ્વાસ કેમ નહિ જામતો હોય? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

૩૫. ખાવાના, પીવાના, ઓઢવાના, પહેરવાના, ઘરેણાંગાંઠાના, ઘરના અને સ્ત્રી પુત્ર પરિવારના રોજના રોજ એના એ વપરાશથી અને સંસર્ગથી નહિ કંટાળનારા વીતરાગ ભગવાનને ફરમાવેલી રોજની આવશ્યક ક્રિયાઓથી કેમ કંટાળી જતા હશે? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

૩૬. વટના ખાતર કે નાકના ખાતર એક ઘંટીના પડીયા માટે કોર્ટની દેવડીએ ચડી હજારો રૂપિયાની બરબાદી કરનારા, ધર્મની ટીપોમાં આપવાના સમયે આજકાલ સમય ઘણો બારીક આવ્યો છે એમ શું જોઇને બોલતા હશે? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

૩૭. અઢારપાપસ્થાનકોને સેવી ભેગી કરેલી લક્ષ્મીનો શુભ ખાતામાં વ્યય કરવાને બદલે ને લક્ષ્મીના સોગટા માટે અને પોતાનું નામ રાખવા માટે પારકાના પુત્રને ગોદ (દત્તક) લાવી અજ્ઞાની આત્માઓ આ ભવમાં અને પર ભવમાં શા માટે ગોથા ખાતા હશે? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

૩૮. સ્વનિંદા સાંભળી ઉંચા નીચા થઇ જનારા, પારકાની પેટ ભરીને નિંદા કરતા કેમ કાંઇ પણ વિચાર ન કરતા હોય? **એની કાંઇ સમજ પડતી નથી.**

૩૯. કોઇ એક ગરીબ ડોશીનો છોકરો મોટો થટ

૧૪. તમારી કોઈ ઇર્ષ્યા કરે તો તમોને પસંદ નથી તો તમારે પણ કોઈની ઇર્ષ્યા કરવાની બુરી આદતને તિલાંજલિ આપવી જોઈએ.

૧૫. તમારૂં બુરૂં થાય એવી કાર્યવાહી કોઈ કરે તો તમોને તે ગમતું નથી તો તમારે પણ પ્રાણીમાત્રનું કોઈનું બુરૂં કરવું નહિ.

૧૬. તમારૂં જીવન તમોને વહાલું લાગે છે તેમ તમામ પ્રાણીઓને પોતાનું જીવન વહાલું હોય છે. માટે જ કોઈના જીવનને નષ્ટભ્રષ્ટ કરવાની અધમ પ્રવૃત્તિ તમો આદરશો નહિ.

ઢાંકવામાં દિવસોના દિવસો પસાર કરનારા, સમયની કીંમત સમજ્યા છે, એમ કેમ કહેવાય?

૮. યુદ્ધ ભૂમિમાં તીર કામઠા અને બાણોના ઘાને હિંમત પૂર્વક ઝીલનારા, પરન્તુ સ્ત્રીઓના કટાક્ષ આગળ કાયર બની જનારા બહાદુર છે, એમ કેમ કહેવાય?

૯. રાત અને દિવસ પરનિંદા સાંભળવામાં અને પરનિંદા કરવામાં મશગુલ રહેનાર, કાનનો અને જીભનો સદુપયોગ કરવાનું સમજ્યા છે, એમ કેમ કહેવાય?

૧૦. જે મનુષ્યો ગુણીઓના ગુણ ગાન કરવાનું શીખ્યા નથી તેઓના હૃદયમાં ગુણાનુરાગ ઊંડો છે, એમ કેમ કહેવાય?

૧૧. વૈભવવિલાસો નહિ મળવાથી વૈભવોને નહિ ભોગવનારા તેના ત્યાગી છે. એમ કેમ કહેવાય?

૧૨. તાવની બીમારીમાં માત્ર મગના પાણી ઉપર રહેનારા, માલ મિષ્ટાન્નના ત્યાગી છે. એમ કેમ કહેવાય?

૧૩. પુણ્યોદયથી પ્રાપ્ત થયેલી લક્ષ્મીનો જેઓ સદુપયોગ કરી શકતા નથી તેઓ પોતે લક્ષ્મીના માલીક છે. એમ કેમ કહેવાય?

૧૪. જે વડીલો પોતાની સંતતિનું ભવિષ્યમાં શું થશે? તેની જરા પણ ચિંતા કરતા નથી તેઓ તેમના હિતસ્વીઓ છે. એમ કેમ કહેવાય?

૧૫. સ્વ અને પરના હિત માટે છતી શક્તિએ દાન નિરાધાર રહેનારા સત્પુરુષો છે. એમ કેમ કહેવાય?

૩૦. પ્રેમ જોડો તો સુદેવ, સુગુરૂ, અને સુધર્મ સાથે જ જોડજો.

૩૧. શત્રુ તરીકે માનો તો રાગ અને દ્વેષ એ બેને જ શત્રુ માનજો.

૩૨. સ્નાન કરો તો જ્ઞાનગંગામાં જ કરજો.

૩૩. મસ્ત બનો તો પ્રભુભક્તિમાં જ મસ્ત બનજો.

૩૪. કાપવાની ઇચ્છા થાય તો ચોરાશીલાખ ફેરાને કાપજો.

૩૫. રૂવો તો આત્માનો મેલ ધોજો.

૩૬. નમો તો ધર્મી અને ગુણીજનોને જ નમજો.

માત્ર સુંદર પરંતુ પરિણામે અત્યંત દારૂણ વિપાકને આપનાર અબ્રહ્મને (વ્યભિચાર) સુજ્ઞ માણસોએ પહેલી તકે તિલાંજલિ આપવાની જરૂર છે.

૧૩. જે માનવીઓના હૃદયમાં સ્ત્રીઓએ ઘર પેસારો કર્યો તેના હૃદયમાંથી મનોહર ગુણોનો સમુહ તરત વિદાયગિરિ માંગી લે છે.

૧૪. ધારેલી ધારણા બર લાવનાર, મંત્ર-તંત્રને ફળીભૂત કરનાર, જગતમાં જયનો ડંકો બજાવનાર, અને દેવના સાનિધ્યને પ્રાપ્ત કરાવનાર જો કોઇ હોય તો તે માત્ર એક બ્રહ્મચર્ય જ છે.

૧૫. મનમાં કાંઇ, વચનમા કાંઇ અને ક્રિયામાં કાંઇ એવી સ્ત્રી શી રીતે સુખના માટે થાય ? એ ડાહ્યા માણસોએ વિચારવા જેવું છે.

૧૬. સોનાના દહેરાસરને બંધાવનારના કરતાં પણ બ્રહ્મચર્ય વ્રતને ધારણ કરનારો અધિક ગણાય છે, તેવા વ્રતની મહત્તા માટે વધારે શું લખવાનું હોય !

૧૭. એક જ વખતના વિષય સેવનમાં નવ લાખ ગર્ભજ પંચેન્દ્રિય, અસંખ્યાતા બે ઇંદ્રિય જીવો અને સમુચ્છિમ જીવોની જેમાં ઘોર હિંસા થતી જણાવેલ છે, તેવી વિષય પ્રવૃત્તિને છોડી દેવામાં કયા સુજ્ઞ સ્ત્રી-પુરુષો વિલંબ કરે ?

૧૮. અન્ય શાસ્ત્રોમાં જારકર્મ આચરનારનો નિર્વંશપણું, નપુંસકપણું અને દુર્ભાગ્યપણું વગેરેનું પ્રાપ્ત

દુર ! પુરૂષોની સંખ્યા જગતમાં હંમેશને માટે મોટી જ હોય છે.

૨૬. સિંહની મૂછ, સર્પનો મણી, કૃપણનું ધન અને ક્ષત્રિયની તલવાર, જીવ ગયા પછી જ પારકાના હાથમાં જાય છે, તેમ સતી સ્ત્રીઓ પણ મર્યા પછી જ પર પુરૂષના હસ્તમાં જાય છે.

ધન્ય હો ! ધન્ય હો ! ધન્ય હો ! પૃથ્વીના ભૂષણ-રૂપ બ્રહ્મચારી સ્ત્રી પુરૂષોને.

૨૧. આટલું જરૂર વાંચો.

૧. વૈરાગ્યનો માત્ર વય [ઉંમર] સાથે સબંધ નથી. પરન્તુ તથાપ્રકારની પૂર્વકૃત પુરુષાર્થ અને આ ભવમાં તેમના ધર્મી અને સંસ્કારી કુટુંબ તરફથી સીંચવામાં આવતા સુસંસ્કાર સાથે તેનો સબંધ છે.

૨. અનાદિ અનંતકાળથી ચતુર્ગતિરૂપ સંસારમાં પરિભ્રમણ કરી રહેલા આત્માની કોઈ ઉમ્મર જ નથી. ઉમ્મર તો માત્ર તેણે ધારણ કરેલા સ્થુલ દેહની ગણાય છે.

૩. બાળકો શું સમજે? એમ બોલનારાઓ હજુ આત્માને તેના સત્ય સ્વરૂપમાં પીછાણી શક્યા જ નથી. આત્મા બાળક નથી, યુવાન નથી, તેમ વૃદ્ધ પણ નથી. ઉપરોક્ત ત્રણ અવસ્થાઓ કર્મવશાત્ તેણે પ્રાપ્ત કરેલા શરીરની છે.

૪. કેટલાક બાળકોમાં જે ચાલાકી, હોંશિયારી પ્રતિભા અને હાજરજવાબી આદિની શક્તિઓ જોવામાં આવે છે, તે કેટલીક વખત યુવાન તેમ વૃદ્ધોમાં પણ જોવામાં આવતી નથી.

૫. દુનિયામાં વ્યવહારિક તેમ ધાર્મિક શિક્ષણ આપનારી બન્ને પ્રકારની શાળાઓ (school) છે. પોતાના બચ્ચાઓને કઈ સ્કુલમાં દાખલ કરવા તે તેમના વાલીઓની

૨૨. કડક પણ સાચું.

૧. પાપી કરતા પાપનો પ્રચારક વધુ ભયંકર છે. પાપી પોતાના આત્માને ડુબાડે છે. જ્યારે પાપનો પ્રચારક અનેક આત્માઓને દુર્ગતિના કુપમાં પટકે છે.

૨. મૂર્તિને તોડનારા કરતા મૂર્તિ પ્રત્યેની ભાવનાને તોડનારા વધુ ગુન્હેગાર છે.

૩. પાપના સ્થાનોમાં કોઇને વૈરાગ્ય થતો હોય તો તેમાં તથાપ્રકારની ભવિતવ્યતા, પૂર્વના સંસ્કારો અને સમ્યગ્જ્ઞાન જ કારણ છે, પરન્તુ પાપના સ્થાનો તો એકાંતે ત્યાજ્ય જ છે.

૪. નાથવાળો બળદ કહેવાય છે, અને નાથ વિનાનો સાંઢ કહેવાય છે, નાયક વિનાનું અગર અંકુશ વિનાનું ટોળું, સાંઢ જેવું છે.

૫. કોઈપણ ગચ્છ, પક્ષ, કે વાડાનો આત્માને મોક્ષ નથી, બંધન નથી. એમ બોલનારાઓ પણ એક જાતના વાડામાં જ પુરાયલા છે. અને એક જાતના પક્ષમાં છે.

૬. ધર્મ દુનિયાને નુકશાન પહોંચાડનારી ચીજ છે. એમ બોલનારા અને લખનારા કેવળ મિથ્યાત્વરૂપ સન્નિપાતમાં પેસેલા ભયંકર કોટિના રોગીઓ છે.

૭. જે જમાનામાં સ્વચ્છન્દતા અને શિથિલતાને [illegible] [illegible] વધુ હોય તે જમાનામાં ધર્મના નિયમોને ખૂબ જ મજબુત બનાવવાની જરૂર છે, તે બંધનોને શિથિલ કરનારા સ્વચ્છન્દતાને પોષનારા છે.

ખંડ ૨ જો.

૨૯. આપણા સુખ-દુઃખો માટે આપણે જવાબદાર છીએ.

જ્યારે જ્યારે મનુષ્યો ઉપર આપત્તિઓ આવી પડે છે અને એનો કટુક અનુભવ કરવો પડે છે ત્યારે ત્યારે અજ્ઞાની આત્માઓ પોતાના પૂર્વભવમાં કરેલાં અશુભ કર્મોનો દોષ નહિ કાઢતાં કાંતો ઈશ્વર ઉપર અગર તો વિપત્તિ આપવામાં નિમિત્ત બનનાર આત્માઓ ઉપર સઘળા દોષોનો ટોપલો ઓઢાડી દેવાની મૂર્ખાઈ કરે છે. ખરૂં જોતાં તો આપણા વર્તમાન સુખ-દુઃખો માટે આપણે જ જવાબદાર છીએ. એ જ વાતની પુષ્ટિ કરતાં શ્લોકકાર મહર્ષિ ફરમાવે છે કે:—

सव्वे पुव्वकयाणं कम्माणं, पावए फलविवागं ।
अवराहेसु गुणेसु य निमित्तमित्तं परो होइ ॥

અર્થ—સર્વ આત્માઓ પુર્વમાં કરેલા પોતાના શુભ અશુભ કર્મોના અનુસારે જ સુખ-દુઃખોના ફળનો વિપાક પ્રાપ્ત કરે છે. અપરાધમાં અગર તો ગુણમાં અન્ય તો નિમિત્ત માત્ર જ થાય છે.

કારણ કે નિમિત્તને જવાબદાર ગણનારને તો નીચેના શ્લોકમાં કુતરાની ઉપમા આપવામાં આવી છે.

उपेक्ष्य लोष्टक्षेप्तारं, लोष्टं दशति मंडलः ।
सिंहस्तु शरमपेक्ष्य, शरक्षेप्तारमीक्षते ॥

અર્થ—કુતરો પત્થર મારનારાની ઉપેક્ષા કરી પત્થરને બચકું ભરે છે જ્યારે સિંહ બાણને જતું કરી બાણ મારનારાને જ જુએ છે.

એવી જ રીતે અજ્ઞાન મનુષ્યો પણ કુતરાની પેઠે દુઃખ દેવામાં નિમિત્ત થનારાનો જ સામનો કરવા તૈયાર થાય છે. પણ પોતાના અશુભ કર્મનો જરા પણ વિચાર કરતો નથી. જ્યારે જ્ઞાની આત્માઓ સિંહની માફક શુભાશુભ કર્મોને ખ્યાલ કરી નિમિત્ત બનનારાને જતો કરે છે.

દષ્ટાંત તરીકે કોઈ એક રાજા પોતાના દુશ્મન રાજા સાથે યુદ્ધ કરવા પહેલા તે માટેનો સંદેશ પોતાના દૂત મારફત મોકલે છે. દૂત પણ તે રાજાની સભામાં જઈ તે સંદેશને સુણાવવા ઉપરાંત પોતાના રાજાના ગુણગાન કરે છે અને બીજા રાજાના અવગુણ બોલે છે. છતાં તે દૂતને અવધ્ય તેમ બીન ગુન્હેગાર ગણી યોગ્ય જવાબ આપી વિદાય કરવામાં આવે છે. કારણ કે રાજા સમજે છે કે દૂત તો માત્ર ચીઠ્ઠીનો ચાકર છે. માટે મારો અપરાધી દૂત નહિ પણ રાજા ગણાય. તે જ મુજબ આપણા ઉપર દુઃખોની ઝડી વરસાવનારને દૂતના સ્થાનમાં અને કર્મોને રાજાના સ્થાનમાં ગણવામાં આવે તો આત્મા નવીન કર્મોના

માણસને જોઈને સાંભળીને ખુશ થવું તેમના ગુણો જોઈને રાજી થવું, તે ગુણોની અન્ય આગળ અનુમોદના (પ્રશંસા) કરવી તેમાં તો કાંઈ જ આપવાનું જ નથી, કાંઈ પણ ગુમાવવાનું નથી તેમ કોઈ પણ જાતનો પરિશ્રમ ઉઠાવવાનો નથી, છતાં આશ્ચર્યની વાત છે કે ગુણાનુરાગી પુરુષોની શોધ કરવા નીકળીએ તો આંગળીના વેઢા ઉપર ગણી શકાય તેટલા જ નીકળશે.

કર્મને વિવશ પડેલા પ્રાણીઓમાં માત્ર ગુણો જ હોય અને અવગુણો ન જ હોય એમ બનતું નથી, બન્યું નથી અને બનશે પણ નહિ પ્રાણી માત્રમાં ગુણો અને અવગુણો બન્ને ક્વચિત ધરાવે છે. સર્વગુણસંપન્ન તો વીતરાગ પરમાત્માઓ જ હોય છે દુધ અને પાણીના મિશ્રણમાંથી દુધ અને પાણીને જુદા પાડવા માટે હંસની જ ચાંચ સમર્થ બને છે, તેમ ગુણો અને અવગુણોના મિશ્રણમાંથી બન્નેને જુદા પાડી ગુણોને ગ્રહણ કરવા માટે પણ ગુણગ્રાહી દૃષ્ટિની જરૂર છે. જે દૃષ્ટિને ધરાવનારા પુરુષોની સંખ્યા આ પૃથ્વીપટ ઉપર હંમેશને જ માટે અલ્પ પ્રમાણમાં હોય છે.

માખી સુગંધદાર ચંદનના લેપને છોડી પાચ ઉપર, સુંદર રૂપોને છોડી જેમ કાગડો માંસના ગંધાતા ટોચા ઉપર જઈને બેસે છે, તેમ હલકી કોટિના માનવીઓ મનુષ્યોમાં રહેલા અનેક ગુણોને છોડી અવગુણો જ ગ્રહણ કરવાની કાક વૃત્તિને સેવે છે. જેમ ઘઉં અને કાંકરા બન્ને ભેળાં જ રહે છે પરન્તુ ડાહ્યા મનુષ્યો કાંકરાને દૂર કરી ઘઉંને રાખે છે પણ ઘઉંને દૂર કરી કાંકરાનો સંગ્રહ

છે, કુસંપના ઉંડા બીજો વાવ્યા છે. પરસ્પર વૈમનસ્ય ભાવને પેદા કર્યો છે, આજે એક બીજાની આંખમાં અમી રહી નથી. એક બીજાને મળતા આંખમાંથી અગ્નિના તણખા ઝરતા દેખાય છે. વીતરાગ પરમાત્માના ધર્મને જ પાળનારાઓમાં એક બીજાને મળતા જે આનંદ થવો જોઈએ તે આનંદ દૃષ્ટિગોચર થતો નથી નિંદા કરવાની, કોઇના અવગુણને પ્રગટ કરવાની ને કોઇના મર્મને પ્રકાશવાની અધમ પ્રવૃત્તિએ આજે સામાન્ય જ્ઞાનને ધરનારી ભોળી જનતાને ઘણાથી ઘર કરવાનું કાર્ય કર્યું છે કોઇની પણ નિંદા ન કરવી એ તો એક માર્ગાનુસારીના ગુણનું લક્ષણ છે. તો પછી નિંદા કરવાની કુટેવ પાંચ મહાવ્રત ધરનારાઓમા કે બારવ્રત ધારણ કરનાર શ્રાવક–શ્રાવિકામા જો હોય તો તેઓ પોતાના સ્થાનને દૂષિત કરી રહ્યા છે તેમ માનવું પડે

આ અમુક પક્ષનો છે, અને આ અમુક પક્ષનો છે. એવી સંકુચીતતા છોડી દઈ બધા જ આપણે મહાવીરના પક્ષના જ છીએ એમ ગણી વિચારોની આપલે કરી જીવનમાં અરસપરસ સિદ્ધાન્ત મુજબ યોગ્ય સુધારણા કરવાની જરૂર છે. જેથી ચતુર્વિધ સંઘની આજે છિન્નભિન્ન થયેલી દશામાં જરૂર પલટો થયા વિના નહિ રહે. સંપ જામતા વિલંબ નહિ લાગે. પરંતુ અફસોસની વાત છે કે આજે તો કદાગ્રહે ચઢેલા કેટલાકોને ભેદ કરીને નિંદા કરવાનો અને એકબીજાની લડાઈ જોવાનો શોખ હોય છે. અને તેમના મુખમાંથી ઝરતી ઝેરના પાણીની જેવી વાણીને વાંચતી ખૂબ ખૂબ દુઃખ થતા કેટલાક ભાઈઓ પણ નડી આવે છે.

હીએ બીજી સંસ્થાઓમાં નથી જ આપતા એમ પણ નથી. યથાશક્તિ સર્વ ધર્મ સંસ્થાઓમાં આપતા આવ્યા છે અને આપે છે. પરન્તુ ઉપરોક્ત ધર્મક્રિયાઓની માત્ર ટીકા જ કરનારા બધા જ, તેમને જ્યાં જરૂરી લાગે તેવા સ્થાનમાં આપવા માટે કયાં પોતાનો ઉદાર હાથ લંબાવે છે? માટેજ સો કોઈને એક જ સલાહ છે કે તમોને જ્યાં ઠીક લાગે ત્યાં તમારા દાનના પ્રવાહને વહેવા દો, અને અન્યોને જ્યાં ઉચિત લાગે ત્યાં તેમને પોતાની લક્ષ્મીનો વ્યય કરવા દો આમ થવાથી એક બીજા વચ્ચે વૈમનસ્ય ભાવ પેદા થવાનો પ્રસંગ આવશે નહિ, એટલુ જ નહિ પણ સુલેહ-શાંતિ અને સંપ પણ જળવાઇ રહેશે

બોલવામાં જ બધી બાજી બગડી જાય છે ને? મા અને બાપની બૈરી બન્નેનો અર્થ ભલે એક હોય. પરન્તુ મા કહેવામાં વિવેક છે, જ્યારે બાપની બૈરી કહેવામાં વિવેકનું દેવાળું છે. આજે ઘણા માણસોને અને સંસ્થાઓના કેટલાક કાર્યવાહકોને પણ બોલતા સાંભળીએ છીએ કે ઉપધાનનો સાફ્ટો કાઢ્યો છે. વાહ વાહને ખાતર લાખો રૂપીઆનું પાણી કરી દેશે, પણ ગરીબોને તેમ કોઈ સંસ્થામાં આપશે નહિ. આમ બોલવામાં પણ વિવેકની ખામી સાથ ધર્મક્રિયાની મહત્તાના જ્ઞાનનો અભાવ હોય છે. પરન્તુ એમ નહિ બોલતા, આ અને આવા અનેક ધર્મકાર્યોમાં વધી વધારી લક્ષ્મીનો સદ્વ્યય કરતા આવ્યા છે તેમ આ સંસ્થા તરફ પણ ખાસ ખ્યાલ રાખવાની જરૂર છે. આ પ્રમાણે બોલવામાં શાસ્ત્રવિહિત ધર્મક્રિયાના તિરસ્કા-

આદિ પોતાના અંગત સ્વાર્થ માટે વીલાયત જનારાઓના અને ત્યાંથી પાછા ફરનારાઓના માનમાં મોટી-મોટી ટીપાર્ટી, મીજલસો, અને ઉજાણીઓ ખુશીથી ગોઠવાય છે, જ્યારે માત્ર ધર્મના ઈરાદાથી જ કરવામાં આવતા ધાર્મિક જમણનો વિરોધ ઉઠાવાય છે. લોકમત કેળવવા માટે લાખો માણસ એકત્ર થઈ જલસો ઉડાવે છે, જ્યારે પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ આદિ ધર્મ પ્રસંગે ભેગા થતા હજારો માણસો આંખ ઉપર ચડે છે. આ બધી વસ્તુઓ ઉપર તટસ્થ બની ખૂબ વિચાર કરવાનો છે. વિચાર કરીને બોલવામાં અને લખવામા ઘણો જ લાભ થાય છે. કહ્યું છે કે-Look before you leap and think before you speak.

ધર્મગુરુઓની સુંદર શિક્ષાને નહિ સાંભળનારાઓ જ્યારે મરણ પથારીએ સુએ છે, ત્યારે વિચાર કરે છે કે અરે રે ! આવા ઉમદા જન્મને માત્ર વાડી ગાડી અને લાડીની મોજ પાછળ નાટકમાં ગુમાવી દીધો. જો તે દેહથી ધર્મની સુંદર કાર્યવાહી કરી લીધી હોત તો પુનઃ તેવા દેહને પ્રાપ્ત કરવાની આશા રાખી શકાત. ઉપરોક્ત તેમના વિચારો પણ દાંઝયા પછીના ડહાપણ જેવા હોઈ કદાજ ઉપયોગમાં આવે એમ નથી.

૪. પાંચે ઇંદ્રિયોના વિષયોનો ભોગવટો પ્રાણીમાત્રને ચોરાશી લાખ યોનીમાં ભટકાવે છે માટે તે વિષયો ઉપર યથાશક્તિ કાપ મૂકી કર્મોને થાપ ખવડાવી અથાગ પાપ-માંથી બચવા પ્રયત્ન કરો. આવી ધર્મગુરુઓની કડક પણ સાચી સલાહને મશ્કરીમાં ઉડાવનારાઓ જ્યારે અનેકવિધ ખાદાખોરાક ઉભી કરે એવી ટાઈફોઈડની બીમારીમાં સપડાય છે ત્યારે મહિનાઓ સુધી માત્ર મગના પાણી ઉપર અને મોસંબીના રસ ઉપર રહી શરીરનો કસ કાઢી નાંખે છે. તેવા પ્રસંગે રડી વિચારે છે કે અરે ચેતન ! તું હઠવાયલો (સપડાયેલો) રોગ બધુંએ છોડી દેવા હમણાં તૈયાર થયો છે. તો પછી ગુરુ મહારાજના ફરમાનથી વધુ નહિ તો માત્ર અભક્ષ્ય પદાર્થોનો પણ ત્યાગ કર્યો હોત તો ઘણું સુંદર થાત. આવા રોગીના વિચારો પણ દાંઝયા પછીના ડહાપણ જેવા હોઈ કદાજ કામ લાગે એવા નથી.

૫. સટ્ટો, જુગાર, આદિ ખોટા ભયંકર ધંધામાં કદી પડશો નહિ. આવી વડીલોની હિતશિક્ષાને અવગણીને પણ

૩૦. આટલું તો જરૂર કરો.

૧. સાતે વ્યસનનો ત્યાગ કરજો પણ દાન દેવાના વ્યસનને કદી છોડશો નહિ.

૨. બધાનો લોભ છોડજો પણ ધર્મના લોભી તો જરૂર બનજો.

૩. કોઇથી ડરશો નહિ પણ અપકૃત્યથી તો ડરતા રહેજો

૪. પારકી વસ્તુ છીનવી લેવાની દુષ્ટ ભાવના થાય ત્યારે પાંગળા બનવાનું પસંદ કરજો.

૫ વિકાર દ્રષ્ટિથી રૂપરંગને નીહાળવામાં જ રાત અને દિન રક્ત રહેનારી ચક્ષુની પ્રાપ્તિ કરતાં અંધાપો વધુ હિતકર છે એમ માનજો.

૬ બધી વાતે સંતોષી બનજો પરન્તુ ધર્મક્રિયા કરવામાં તો સદા અસંતોષી રહેજો

૭. કોઇનું ભલું ન થાય તો તેનો બહુ વાંધો નહિ પણ બુરૂ તો કોઇનું કરશો જ નહિ.

૮. ધર્મ થાય એટલો કરજો પરન્તુ તે કરનારાઓના માર્ગમાં અંતરાય રૂપ બની કાંટા તો કદી નાંખશો નહિ.

૯. કોઇના ગુણાનુવાદ કરવાનું ન બને તો ભલે પરંતુ કોઇના અવર્ણવાદ (નિંદા) તો કદી કરશો નહિ.

૧૦. દેવ ગુરૂ અને ધર્મની ભક્તિ બને એટલી કરજો પરન્તુ તેમની અભક્તિ કરવાની મૂર્ખાઇ કદી કરશો નહિ.

ટેક્સીના ત્રણસો રૂપીઆ પણ આપવા પડયા હતા તો શું તે મોટર ટેક્સી હીરા માણેકથી જડેલી હતી ? કહેવું જ પડશે કે તે ચાર્જ માત્ર પ્રાણને બચાવી લેવા માટે કટોકટીના પ્રસંગ પુરતો જ હતો. તે જ મુજબ અનંતજન્મ મરણના ફેરામાંથી બચાવી લેનાર ચારિત્ર આરાધવા માટે પ્રાપ્ત થએલી સુંદર તકની તે કીંમત હતી, નહિ કે મોઘા પાતળાની. પંડીતજીની શંકાને તથા તેમના જેવા અન્યોની શંકાને દૂર કરનારો આ પણ બંધ બેસતો પ્રસંગ છે.

૧૦. અલ્પકાલીન, અસ્થિર કાલ્પનિક, ક્ષણિક શાંતિ અર્પણ કરનાર સ્વરાજ્યની પ્રાપ્તિ પાછળ ભુખ, તૃષા, ઇષ્ટ વિયોગ અનિષ્ટ સંયોગ, લાઠીનો માર, બંદુકની ગોળી, આદિ બે સુમાર તકલીફોને સહન કરવી પડી છે, તો પછી શાશ્વત, permanenient સંપૂર્ણ, વાસ્તવિક, જન્મ મરણ, વિનાનું ઉપાધિ રહિત એવું આત્મિક સ્વરાજ્ય (મોક્ષ) પ્રાપ્ત કરવા માટે શું શું નહિ કરવું પડે અને કઇ કઇ તકલીફો નહિ સહન કરવી પડે તેનો પણ વિચાર કરવાની જરૂર છે.

અવગુણનું રૂપ આપી ચીતરે એવી અગર છાપામાં લખી, ચોવટ, નિંદા અને ખોટી ટીકા કરવાની અજ્ઞાન અને નિરર્થક ચેષ્ટા કરવા તૈયાર થાય છે, તેમને ગુજરાતના પ્રખ્યાત કવિ શ્રીયુત દલપતરામ પોતાના અઢારે વાંકા અંગોને નહિ જોતા અન્યના એકાદ વાંકા અંગની ટીકા કરનારા ઉંટના દ્રષ્ટાંતથી નીચેની કવિતામાં સચોટ પ્રેરણા અર્પે છે.

ઊંટ કહે આ સભામાં વાંકા અંગવાળા ભુંડા,
ભૂતળમાં પશુઓ ને પક્ષીઓ અપાર છે.
બગલાની ડોક વાંકી, પોપટની ચાંચ વાંકી,
કુતરાની પુછડીનો વાંકો વિસ્તાર છે.
વારણની સુંઢ વાંકી, વાઘના છે નખ વાંકા,
ભેંસને તો શિરે વાંકા શીંગડાનો ભાર છે,
સાંભળી શિયાળ બોલ્યું, દાખે દલપતરામ,
અન્યનું તો એક વાંકું, આપના અઢાર છે.

એક વખત જંગલમાં પશુ અને પક્ષીઓની સભા ભરાઈ. તેમાં પ્રથમ ઊંટભાઈનું વક્તવ્ય શરૂ થયું. તેમણે પોતાની બુલંદ અવાજવાળી સ્પીચ શરૂ કરી સભામાં બેઠેલા પશુ પક્ષીઓના વાંકા અંગોની નોંધ લેવા જણાવ્યું, કે આ સભામાં વાંકા અંગવાળા, અને ભુંડા પશુ-પક્ષીઓ કુદરતમાં ઘણા છે. જુઓ બગલાની ડોક વાંકી છે. પોપટની ચાંચ વાંકી છે. કુતરાની પુંછડીનો વાંકો વિસ્તાર છે. હાથીની સૂંઢ વાંકી છે. વાઘના નખ વાંકા છે. અને ભેંસને માથે વાંકા શીંગડાનો ભાર છે. ઊંટભાઈના વક્તવ્યમાં અન્ય પશુ-પક્ષીઓની ટીકા સાંભળી ચીબાવલુ લુચ્ચું

-

૩૩. જીવો અને જીવવા દો.

(Live and let live)

यथा न मे प्रियो मृत्युः, सर्वेषां प्राणीनां तथा ।
तस्मात् मृत्युभयात् नित्यं, त्रातव्या प्राणीनो बुधैः ॥

ઉપરોક્ત શ્લોકમાં શ્લોકકાર મહર્ષિએ જીવદયાનો સુંદર ઉપદેશ યુક્તિ સાથ પાઠવ્યો છે જે તેના અર્થ ઉપરથી સમજી શકાશે.

અર્થ—જેવી રીતે મને મરણ પસંદ નથી તેવી જ રીતે સર્વ પ્રાણીઓને પણ મરણ પસંદ નથી. માટે જ મૃત્યુના ભયથી બુદ્ધિશાળી પુરૂષોએ પ્રાણીઓનુ રક્ષણ કરવું જોઇએ.

ઉપરના અર્થથી માલુમ પડે છે કે મહાન પુરૂષોની કોઇ પણ સંજોગોમાં પ્રાણીને બચાવવા માટેની જ સખત ભલામણ હોય છે. દયાની મહત્તાને સમજનારા આત્માઓના મુખમાંથી કોઇને પણ મારવાની વાત કદી નીકળે જ નહિ. વળી "જે વસ્તુ પોતાને પસંદ પડતી નથી. તે જ વસ્તુનું આચરણ અન્ય પ્રત્યે કદી ન કરવું." આટલો ટુંકો અને સ્પષ્ટ સિદ્ધાન્ત જો કોઇને સમજાય તો આજેજ દયા દેવીનું સામ્રાજ્ય દેશના પ્રત્યેક ખુણામાં પ્રસર્યા વિના રહે જ નહિ. પરન્તુ "વો દિન કહાં કિ મીયાંકે પાઉં મેં જુતીયાં"

સુક્ષ્મ કે બાદર (નાના કે મોટા) ત્રસ કે સ્થાવર (હાલતા ચાલતા કે સ્થિર) જ્ઞાની કે અજ્ઞાની, સુખી કે દુઃખી, રાજા કે રંક સૌ કોઇને પોતાનો પ્રાણ વ્હાલો છે. ધનજીને

यो दद्यात् काञ्चनं मेरुं, कृत्स्नां चैव वसुन्धराम् ।
एकस्य जीवितं दद्यात्, न तत्तुल्यं युधिष्ठिर ! ॥

અર્થ—હે યુધિષ્ઠિર ! કોઇ એક માણસ સોનાના મેરૂ પર્વતનું અને આખી પૃથ્વીનું દાન કરે અને એક માણસ મરતા પ્રાણીને જીવીતદાન આપે તો તે બન્ને એક સરખા ગણાતા નથી અર્થાત્ જીવોનું રક્ષણ કરનારો દાન આપનાર કરતા અધિક ગણાય છે.

ઉપરના શ્લોકમાં એક પ્રાણીને બચાવી લેવાનું આટલું પુન્ય બતાવ્યું છે તો પછી એક પ્રાણીને મારવાનું પાપ કેટલું લાગતું હશે એનો વિચાર દરેક સજ્જનોએ કરવો રહ્યો.

વળી અફસોસની વાત તો એ છે કે વાંદરા વિગેરેને મારી નાંખવા જેવી ઘોર અને સ્પષ્ટ હિંસાને કેટલાક નામધારી દયાના હિમાયતીઓ, અહિંસાના નામથી નવાજી રહ્યા છે. પરન્તુ યાદ રાખવાની જરૂર છે કે હિંસા અને અહિંસાનો લેબાસ પહેરાવવાથી હિંસા કદીએ અહિંસા બનવાની નથી અને અહિંસાને તેના સત્ય સ્વરૂપમાં સમજી તેના ચોક્કસ પાલન સિવાય જીવનમાં સાચી શાન્તિ પણ આવનાર નથી. વળી અહિંસાના પાલન સિવાય ધર્મ બનવો જ મુશ્કેલ છે. અને ધર્મ વિના આ લોકનું સ્વરાજ્ય ટકવું અને પરલોકમાં મોક્ષ સ્વરાજ્ય મળવું પણ મુશ્કેલ છે. જે દેશમાં પશુ પક્ષીઓ પાલન માટે હજારો રૂપિયાના ખર્ચે પાંજરાપોળો ચાલતી હોય, જે દેશમાં મહારાજા કુમારપાળના સમયમાં મારવાની વાત તો દૂર રહી પરંતુ "માર" એટલો શબ્દ

વિના ભાવનાએ આપેલા દાનનો આટલો પ્રભાવ છે તો ભાવપૂર્વક આપવામાં આવતા દાનના પ્રભાવનું તો પૂછવું જ શું ! એમ સમજી શેઠને સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા થવાથી તેઓ જુઠી માન્યતાને છોડી સુદેવ, સુગુરૂ અને સુધર્મની સેવા સાથ દાન-ધર્મમાં વિશેષ તત્પર બન્યા.

એક વખત એજ નગરના રાજાને અચાનક પેટમાં શૂળની બીમારી પેદા થાય છે. અનેક વૈદ્યોના ઉપચાર કરવા છતાં જરા પણ ફાયદો નહિ થયો. એટલે રાજાએ ઢંઢેરો પીટાવ્યો કે રાજાના દર્દને જે કોઇ મીટાવશે તેને યોગ્ય ઇનામ આપવામાં આવશે આ હકીકત જાણીને સુંદર શેઠે ઝીલી. તેમને મળેલા રત્નોમાંથી એક રત્ન એવું પણ હતું કે ધોઇને પાણી પીવરાવવામાં આવે તો શૂળ દૂર થઇ જાય. આ પાણી રાજાસાહેબને શેઠે પીવરાવતાં તુરત જ પીડા શાન્ત થઇ ગઇ.

રાજાએ શેઠને કહ્યું કે તમારે જે ઇનામમાં માગવું હોય તે માગો.

સુંદર શેઠે સમય ઉચિત જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે આપ જેવા નરરત્નોનો રોગ નાબુદ થયો એટલે જ હમોને ઘણું જ પ્રાપ્ત થયું છે. શેઠની ઉદારતા અને નિઃસ્પૃહતાને જોઇ રાજાએ તેમને નગરશેઠની પદવી આપી. તે રત્નોના વડે વર્ષો સુધી સોદાગરી કરી અંતે તે રત્નો પોતાના પુત્રને સ્હોંપી સ્વયં દીક્ષા ગ્રહણ કરી આરાધના કરી તેઓ સ્વર્ગમાં સીધાવ્યા.

Pain is the great teacher of mankind beneath it souls develope.

દુઃખ એ તો મનુષ્યજાતિનો એક મોટો શિક્ષક છે કે જેના હાથ નીચે આત્માઓનો વિકાસ થાય છે.

માટે જ દુઃખના સમયમાં આપઘાત આદિ કરવાની અજ્ઞાન ચેષ્ટા નહિ કરતા ધર્મકાર્યોમાં ખૂબ પરાયણ રહેવાની જરૂર છે. આપત્તિઓને હઠાવનાર ધર્મ સિવાય કોઇ પણ બીજી ઔષધિ નથી, એ હૃદય પટ ઉપર કોતરી રાખવાની જરૂર છે.

Master your passions and heaven is not far.

અર્થાત્-તમો પાચે ઈંદ્રિયોના વિષયો ઉપર કાબુ મેળવો તો સ્વર્ગ કાંઇ દૂર નથી

આથી એટલુ નિશ્ચિત થાય છે કે ઝેરનું પાન કદાચ નુકશાન કરે તો માત્ર એકજ ભવ પુરતુ, જ્યારે વિષયોનાં પાનથી અનેક ભવો સુધી થતું નુકશાન પારાવાર અને અસહ્ય હોય છે પરન્તુ આશ્ચર્યની વાત તો એ છે કે માનવીઓને જેટલો ભય વિષનો હોય છે તેટલો ભય વિષયોનો હોતો નથી કહ્યુ છે કે—

यन्नेन पापानि समाचरन्ति, धर्मं प्रसंगादपि नाचरन्ति।
आश्चर्यमेतद् हि मनुष्यलोके, क्षीरं परित्यज्य विषं पिबन्ति ॥

અર્થાત્–અજ્ઞાન માનવીઓ પાપને પ્રયત્નપૂર્વક આચરે છે જ્યારે સહેજ સ્વભાવે (વિના પ્રયત્ને) પ્રાપ્ત થએલા ધર્મનું આચરણ કરતા નથી. એ જ જગતમા મોટુ આશ્ચર્ય છે કે ખીરને છોડી વિષનુ પાન કરવા ખુશીથી તૈયાર થાય છે. ખરેખર અજ્ઞાનથી આત્માની વધુ કમનસીબી અને મૂર્ખાઈ બીજી કઈ હોઈ શકે ?

વિષયોના સેવનથી થતા નુકશાન માટે તો પુછવું જ શું ? કહેને આજસુધી આવવા આમંત્રણ [illegible] ન હોય તો તેમાં માત્ર વિષય વિકારોની આડી નડતર જ એક કારણ અહીં દેખાય. વળી વિકારોને ઉત્તેજનાં પણ મોટે ભાગે વિષયો જ નિમિત્તભૂત હોય છે, વિષયોના

ઘોડા ઉપર બેસી જા. એમ બોલતાં તેના મામાને તે સાંભળે છે. બગાભાઈ તો ઘોડે બેસવાને ક્યારનાએ ઉતાવળા થઈ રહ્યા હતા એટલે એકદમ હોંશભેર બગાએ ઘોડા ઉપર બેસવા માટે કુદકો માર્યો કે તરત જ બગાભાઈ ભોંય ભેગા થઈ ગયા. હાડકાં ખોખરાં થયાં. બીજે દિવસે પરગામ જવાની તેની આન હાલ તો પરલોકમાં સીધાવવાની તૈયારીઓ કરવા લાગી. એટલામાં જ તેની બેન ભાતું લઈને ખેતરમાં આવે છે, ત્યાં તો બગાના મુખારવિન્દમાંથી ઉં ઉં ઉં નો કરૂણ સ્વર નીકળતો સાંભળે છે. નજીકમાં જઈને જુએ છે તો તે જમીન ઉપર બેહોશ થઈ પડયો છે. ઉઠવાના તથા બેસવાના હોંશ પણ રહ્યા નથી.

આ દશ્ય જોઈ તરત જ તેની બેન ઉતાવળી ઉતાવળી ઘેર આવી. બગાના પડી ગયાની વાત જણાવી. આ સમયે તેની મા રસોડામાં રોપાથી (ચાટવાથી) પેંસને હલાવી રહી હતી. બગાના આવા ઉતાવળીયા સ્વભાવ માટે એકદમ આવેશમાં આવી જઈ તેણે ઠપકો આપવાં કહ્યું કે–"મુઓ એ તો એવો જ છે, એમ કહી રોપો હાંલ્લામાં એવો તો જોરથી અફાળ્યો કે હાંલ્લું ભાંગી ગયું અને સારીએ પેંસ ચુલામાં ગઈ. આજ સમાચાર તેની બેને પોતાની દાદીમાને આપ્યા. આ વખતે એ ગાય દોહી રહી હતી. બગાના આ દુઃખદ સમાચારને સાંભળી દાદીમા તો એવા ગભરાઈ ગયાં કે હેં એમ કહી તુરત તેના બે પગ પહોળા થઈ ગયા કે તુરત જ દુધની–તપેલી જમીન ઉપર ઢળી ગઈ.

દોષ તો તેનાથી થતા નુકશાનનો વિચાર કરી તેને તિલાંજલિ આપવા પ્રયત્નશીલ બનવાની જરૂર છે.

જે આત્માઓ ધર્મને છોડી ભોગો તરફ જ દોડી રહ્યા છે તે આત્માઓ પોતાના આંગણામાં ઉગેલા કલ્પવૃક્ષને ઉખેડી ધતુરાના વૃક્ષને વાવવાની, ચિન્તામણી રત્નને ફેંકી દઈ કાચના કટકાને ગ્રહણ કરવાની, અને ઐરાવણ હાથીને વેચી ગધેડાને ખરીદવાની અજ્ઞાન ચેષ્ટા કરી રહ્યા છે. વળી ખુજલી ઉપર ખણવાથી જો કે પ્રથમ તો ખુબ જ મીઠાશ આવે છે પણ ખણ્યા પછી તેમાં જબ્બર દાહ (અગ્નિ) ઉત્પન્ન થાય છે તેજ મુજબ વિષયોનો ભોગવટો કરતી વખતે તો તે અત્યંત મીઠા લાગે છે પરન્તુ દુર્ગતિમા જઇ કટુક વિપાકો (દુખો) ભોગવતી વખતે અસહ્ય વેદનાઓ સહન કરવી પડે છે.

એક પૈસાના નફા માટે હજારો રૂપીયાને વેડફી નાખનારો જેટલો મૂર્ખ ગણાય છે, તેના કરતાયે વિષયવિલાસોના ક્ષણિક સ્વાદ માટે મોંઘી માનવજીંદગીને વેડફી નાખી નરક ગતિના અસહ્ય દુખોને સ્વીકારનારો કઇ ગણો વધુ મૂર્ખ ગણાય છે.

ઉપરોક્ત હિતોપદેશને અવગણનારાઓએ ખાસ એટલું લક્ષમાં રાખવાની જરૂર છે કે વિષયના સ્મરણ માત્રથી અમના તો આજ જગમાં હાહાકાર મચ્યા, પરન્તુ રાગ અને વિષય તેની ખાણ જ અન્ય બનીને ફરનારાઓના હાથોનો તો આવતા ભવોમાં ફરેફરો થઈ જશે એ નિઃસંદેહ વાત છે,

કરે છે કે મારા ગળામાં કુદરતે રહી ગયેલો આ કાંઠલો ઉંદર મામાને મારા ઉપર વિશ્વાસ જમાવવા માટેનું સુંદર સાધન થઈ પડશે.

એમ વિચારી જ્યારે ઉંદરો દરની બહાર નીકળે છે ત્યારે તે બીલ્લીબાઈ તેમના તરફ મોં રાખીને કહે છે કે આવો ઉંદર ભાઈ આવો ! હવે તમારે મારા તરફથી લેશ માત્ર ભય રાખવાની જરૂર નથી, કારણ કે હું હમણાં જ તીર્થયાત્રા કરીને આવી છું. હવે પછી કોઈ પણ જીવની હિંસા નહિ કરવાની મેં ત્યાં પ્રતિજ્ઞા ગ્રહણ કરી છે. જુઓ ! તેના ચિન્હ તરીકે મારા ગળામાં મેં આ કેદારનાથનું કંકણ પહેર્યું છે.

બીલ્લીબાઈના આ વિશ્વાસઘાતી વચન ઉપર શ્રદ્ધા રાખી સઘળા ઉંદરો હવે નિર્ભયપણે બહાર આવ-જાવ કરે છે. પણ ધુર્ત બીલ્લીબાઈ બધા ઉંદરો અંદર પેસી જાય અને છેલ્લો ઉંદર પેસવા જાય કે તુરત પકડીને ખાઈ જાય છે. આ પ્રમાણે ઘણો વખત સુધી પેટ ચલાવી. બીલ્લીબાઈ ઉજાણી કરતા રહ્યા. પરંતુ "પાપ તો પીપળે ચઢીને પોકારે છે" એ કહેવત અનુસાર ઉંદરોની સંખ્યામાં દિવસે દિવસે ઘટાડો થતો જોઈ બીલ્લીબાઈની દાનત ઉપર શક ગયો. હવે આ વાતનો નિર્ણય કરવા માટે તેઓએ એક ઉંદરની પુછડી કાપી બાંડો બનાવ્યો. અને તેને સૌથી છેલ્લા વાંકામાં આવવા કહ્યું. બીજે દિવસે બધા ઉંદરો બહાર નીકળ્યા. બધા અંદર ગયા કે છેલ્લા રહેલા બાંડા ઉંદરને ટપ પકડી ટપોટપ હજમ કરી

૩. કપાળ ઉપર કરવામાં આવતો લાંબો કે ગોળ ચાંલ્લો અજ્ઞાનજનતાને છેતરવામાં જ કામ લાગતો હોય, પરંતુ વીતરાગ પ્રભુની શરણ આજ્ઞાને શિરોધાર્ય કરવાનો તેનો હેતુ જો ન હોય.

૪. સુંદર કવર, સુંદર કાગળ, સુંદર પ્રીન્ટીંગ અને બોલ્ડ ટાઈપવાળા સંસ્થાઓના રીપોર્ટમાં માત્ર લાંબી લાંબી ડાહી ડાહી અને વાયડી સેવાની અને ધર્મકાર્યોની વાતોના જ વડાકા મારવામાં આવ્યા હોય, પરન્તુ તેમાં દર્શાવેલ વસ્તુનો તે તે સંસ્થામાં જો અમલ નહિ થતો હોય

૪. સાધુ વેષ માત્ર ભોળી જનતાને આકર્ષવા માટે જ હોય. પરન્તુ તે વેષની સંપૂર્ણ વફાદારી, તેમ તેને અનુકૂળ સુંદર આચરણનું જો હોવાનું જ હોય

૫. હાથવણાટના સુતરનો, બગલાની પાંખ જેવો સફેદ ઝભ્ભો, માત્ર દેખાવ તરીકે પહેરવા પુરતો જ હોય, પરન્તુ તેની પાછળ દેશની અને દેશસેવાની સાચી તમન્ના અને સાથ ક્રિયા જો ન હોય.

૬. સાકર અને દોરીની મધુરતાને પણ મહાત કરે એવી ટેમ પ્લેટફોર્મ અને ટેબલ ઉપર હાથ પછાડી વિવિધ અભિનયવાળી વ્યાખ્યાનપટુતા માત્ર લોકરંજન માટે કે પ્રખ્યાતઃ કહેવડાવા માટે જ હોય પરન્તુ વાણી પ્રમાણે જરા પણ વર્તન જો ન હોય.

૭. One rate (એક જ ભાવ) એવું સુંદર અને સ્ટાઈલિશ બોર્ડ મારે છે. કાચું ભેળસેળ વિગેરે ઉપરાંત

ઇન્દ્રિયોની મારફતે પ્રાપ્ત થતું સુખ એ આત્મિક સુખ નથી, પરન્તુ ભાડુતી સુખ છે. તરવારની તીક્ષ્ણ ધાર ઉપર ચોપડેલા મધને ચાટવાથી ક્ષણિક સ્વાદ પ્રાપ્ત થાય છે, પરન્તુ જીભ કપાયા પછી તેનું અસહ્ય દુઃખ ઘણા દિવસો સુધી સહન કરવું પડે છે. તે જ મુજબ ઇન્દ્રિયજન્ય સુખથી પ્રાપ્ત થતો સ્વાદ પણ ક્ષણિક હોય છે, પરન્તુ તે સુખોના ભોગવટાથી નરક, નિગોદના અકથ્ય અને અન્તિમ દુઃખો અસંખ્ય વર્ષો સુધી આત્માને જ ભોગવવા પડે છે. જે સુખના પાછળ દુઃખ રહેલું હોય છે તે સાચું સુખ નથી.

સાચું સુખ શાસ્ત્રકારો તેને જ કહે છે કે જે સુખ આવ્યા પછી કદીએ પાછું જાય જ નહિ. જે સુખની પાછળ દુઃખનો લેશ પણ ન હોય, જે સુખ દુઃખથી મિશ્રિત નહિ હોય, જેનાથી ચઢીયાતું સુખ અન્ય કોઇપણ સ્થળે હોય નહિ. એવા સુખને જ જ્ઞાનીઓ સાચું સુખ કહે છે. એ જ સુખમાં સાચી શાન્તિ હોય છે. તેવા જ સુખની પ્રાપ્તિ થતા આત્મા સાચું સ્વરાજ્ય (True home rule) પ્રાપ્ત કરે છે.

ઉપરોક્ત કોટીની Quality વાળું સુખ આ અતિ તુચ્છ સંસારમાં કોઇપણ સ્થળે મળી શકે એમ નથી પરંતુ તેવા પ્રકારનું સુખ માત્ર મોક્ષમાં જ પ્રાપ્ત થઇ શકે છે. તે પવિત્ર અને શાશ્વત સ્થાનને પ્રાપ્ત કરવા માટે શાસ્ત્રકારોએ સમ્યગ્દર્શન (True Faith) સમ્યગ્જ્ઞાન (True Knowledge) અને સમ્યક્ચારિત્ર (True Conduct) એ રત્નત્રયીને મુખ્ય સાધન તરીકે બતાવી છે.

यः कर्ता कर्म भेदानां भोक्ता कर्म फलस्य च ।
संसर्ता परिनिर्वाता, सह्यात्मा नान्यः लक्षणः ॥

અર્થ—જે કર્મના પ્રકારોને કરનારો છે, જે કર્મના ફલને ભોગવનારો છે, જે સંસારમાં પરિભ્રમણ કરે છે અને જે સંસારથી મુક્ત બને છે તે જ આત્માનું લક્ષણ છે.

આત્માના અવિનાશીપણાને જણાવતા ગીતાજીમાં પણ કહ્યું છે કે—

नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि, नैनं दहति पावकः ।
नैनं क्लेदयन्त्यापो नैनं शोषयति मारुतः ॥

આત્માને શસ્ત્રો છેદી શકતા નથી અગ્નિ બાળી શકતો નથી. પાણી ભીંજાવી શકતું નથી અને પવન તેને સૂકાવી શકતો નથી.

આત્માના અવિનાશીપણાને બતાવનારા આવા અનેક પાઠો છે.

માટે જે લોકો પંચ ભૂતમાંથી પેદા થાય છે અને તેમાં જ પાછો વિલીન થઇ જાય છે એવી માન્યતાવાળા છે તેમણે એ માન્યતાના ભૂતને ભગાડી દેવાની જરૂર છે.

વળી તુરતજ જન્મેલું બાળક કે કોઈએ કશું શીખવ્યા વિના કેમ, તે પોતાની માતાનું સ્તનપાન કરવા મંડી જાય છે તેમ રૂદન પણ કરે છે, વળી કેટલાકને તો જાતિસ્મરણ જ્ઞાન થાય પોતાનો પાછલો ભવ પણ દેખાય છે. આ વસ્ત-

જો કે પરમાત્મા કૃતકૃત્ય અને સંપૂર્ણ હોવાથી ઉપરોક્ત શક્તિનો પ્રયોગ કરવાનું તેમને હોય જ નહિ પરંતુ અંતરાયકર્મના નાશથી તે શક્તિઓનો સંપૂર્ણ આવિર્ભાવ તો હોવો જ જોઈએ

હાસ્ય—પરમાત્મા સંપૂર્ણ જ્ઞાની હોઈ સામાન્ય જનતાની માફક કૌતુક અગર કુતૂહલ આદિથી તેમને હસવાનું હોય જ નહિ

રતિ-અરતિ—સુખ ઉપર પ્રીતિ અગર દુઃખ ઉપર અપ્રીતિ જેવું તેમને હોય જ નહિ.

ભય—સર્વશક્તિમાન હોઈ તેમને કોઈ જીવનો કોઈના તરફથી ભય હોતો નથી

શોક—ઇષ્ટના વિયોગથી અને અનિષ્ટ વસ્તુના સંયોગથી તેમને જરાપણ દિલગીરી થતી નથી.

દુગંછા—ખરાબ પદાર્થો ઉપર પરમાત્માને જુગુપ્સા (Disgust) અર્થાત્ નાક ઉપર કપડું આડવાનું કે મોં મરોડવાનું હોય જ નહિ.

નિદ્રા—પરમાત્મા જગતના ચરાચર પદાર્થોને હંમેશને માટે દેખતા હોઈ નિદ્રા તેમને હોતી નથી. સદા જાગૃત જ હોય છે.

મિથ્યાત્વ—સાચાને ખોટું અને ખોટાને સાચું માનવા જેવી વિરુદ્ધ પ્રવૃત્તિ તેઓમાં કદી હોતી જ નથી.

અજ્ઞાન—કેવલ જ્ઞાનથી આખા જગતને સંપૂર્ણ પ્રતિભાસિત રીતે દેખે છે.

મહાવ્રતોની સમજ

૧. જગતમાં ત્રસ (હાલતા ચાલતા) અને સ્થાવર (સ્થીર) કોઈપણ નાના અગર મોટા પ્રાણીઓની હિંસા સ્વયં કરે નહિ, અન્ય પાસે કરાવે નહિ અને જેઓ તેવી હિંસા કરતા હોય તેમની અનુમોદના કરે નહિ (તેમને સારા જાણે નહિ) કે કાર્યોમાં નાની અગર મોટી હિંસા થાય તેવા કાર્યો સુસાધુ કરતા નથી

૨ સૂક્ષ્મ અગર સ્થુલ કોઈપણ પ્રકારના અસત્યને સ્વયં બોલે નહિ, બીજા પાસે બોલાવે નહિ, અને અસત્ય બોલતા હોય તેની અનુમોદના કરે નહિ.

૩. નાની અગર મોટી, ઓછી કીંમતી અગર કીંમતી કોઈપણ ચીજને માલીકની રજા વિના ગ્રહણ કરે નહિ, અન્ય પાસે ગ્રહણ કરાવે નહિ, અને ગ્રહણ કરનારની અનુમોદના કરે નહિ.

૪. સ્વયં સ્ત્રી સેવન કરે નહિ, અન્ય પાસે કરાવે નહિ અને જે તેવું કાર્ય કરતા હોય તેને ભલા જાણે નહિ.

૫. કોઈ કાંઈ પણ પરિગ્રહ સ્વયં રાખે નહિ, અન્ય પાસે રખાવે નહિ, અને જે રાખતા હોય તેને ભલા જાણે નહિ.

ઉપરોક્ત પાંચ મહાવ્રતને પાલન કરનાર, ઉપરાંત રાત્રિ ભોજન કદી કરે નહિ, કરાવે નહિ અને કરતાને ભલો જાણે નહિ તેમજ સ્વયં [illegible] પોતાને માટે બને [illegible] આહારની [illegible] [illegible] [illegible] રહી [illegible] માં અને [illegible] માં [illegible]

પૂ૦ હેમચન્દ્રાચાર્ય મહારાજ યોગશાસ્ત્રમાં ફરમાવે છે કે—

सरागोऽपि हि देवश्चेद् गुरुरब्रह्मचार्यपि ।
कृपाहीनोऽपि धर्मः स्यात्कष्टं नष्टं हहा ! जगत् ॥

રાગીદેવ, અબ્રહ્મચારી ગુરુ, અને કૃપા રહિત પણ જો ધર્મ હોય તો ખેદની વાત છે કે જગતનો નાશ થયો જ સમજો

દયાની મહત્તા બતાવતાં સ્કન્ધ પુરાણમાં પણ ફરમાવ્યું છે કે—

न हिंसासदृशं पापं त्रैलोक्येऽपि चराचरे ।
हिंसको नरकं गच्छेत् स्वर्गं गच्छेदहिंसकः ॥
धर्मोऽस्ति दयया तुल्यो, न क्वापि जगतीतले ।
तस्मात् सर्वप्रयत्नेन कार्या जीवदया नृभिः ॥

અર્થ—ચરાચર એવા ત્રણ જગતમાં હિંસા સમાન કોઈ પાપ નથી હિંસક નરકમાં જાય છે અને અહિંસક સ્વર્ગમાં જાય છે.

જગતમાં કોઈ પણ સ્થળે દયાના તુલ્ય બીજો ધર્મ નથી. તેથી સર્વ પ્રયત્નથી માણસોએ દયાના કાર્યો કરવાં જોઈએ. ઉપરના શ્લોકથી માલુમ પડે છે કે દયાના વિના ધર્મ ટકી શકતો જ નથી. જ્યાં અહિંસા છે ત્યાં જ ધર્મ છે.

વૈદિકધર્મનો સંબંધ વેદોની સાથે જ છે તેમ વેદમાં પણ અહિંસાધર્મનું [illegible]

બાર ભેદ છે. શંખ, કોડા, ગરોળા જળો અળસીયા, કરમીયા, પોરા આદિકોને સ્પર્શેન્દ્રિય અને રસેન્દ્રિય (જીભ) એ બે ઈંદ્રિયો હોવાથી બે ઇન્દ્રિયવાળા જીવો કહેવાય છે.

માંકડ, કાનખજુરા, જુઆ, કીડી, મકોડા, જુ આદિ જીવોને ઉપર જણાવેલ બે ઇન્દ્રિય ઉપરાંત ઘ્રાણેન્દ્રિય (નાક) વધુ હોય તેઓ ત્રણ ઇન્દ્રિયવાળા પ્રાણી કહેવાય છે. વીંછુ, ભમરી, પતંગીઆ, તીડ માખી, મચ્છર, કસારી આદિ જીવોને એક ચક્ષુઇન્દ્રિય વધારે હોવાથી તેઓ ચાર ઇન્દ્રિયવાળા જીવ કહેવાય છે

પંચેન્દ્રિયના ચાર પ્રકાર હોય છે.

નારકીના જીવો, દેવગતિના જીવો, મનુષ્યો અને પશુ પક્ષીઓને શ્રોતેંદ્રિય વધારે હોવાથી તેઓ પંચેંદ્રિય કહેવાય છે.

ઉપર જણાવેલ તમામ પ્રકારના જીવો ચૈતન્યની અપેક્ષાએ એક સરખા છે માત્ર કર્મવશાત્ ભિન્ન-ભિન્ન જાતિઓમાં ઉત્પન્ન થયા છે. દુનિયાના તમામ પ્રાણીઓ જીવવાને જ ઇચ્છે. મરવાનું કોઈને જ પસંદ નથી. દેવ- [illegible]

[illegible] વિનાના માનવીઓને જેમ [illegible] દવાઓ ફૂટી નીકળે છે અને શારીરિક નુકસાન પહોંચાડે છે તે જ મુજબ આર્યસંસ્કૃતિનું સુંદર ઘડતર ઘડનાર સમ્યક્‌જ્ઞાન વિહોણું મિથ્યાજ્ઞાન, આત્મિક નુકસાન કરવામાં કાંઈ જ બાકી રાખતું નથી. એકાન્તે હિતકર દેવ, ગુરુ અને ધર્મનો તિરસ્કાર, સ્વતંત્રતાના નામે સ્વચ્છંદ આચરણો, [illegible] [illegible], [illegible] દ્રવ્યને [illegible] [illegible] પાપથી [illegible], પુણ્ય, પાપ પરલોક આદિ ઢોંગમય છે એવો મિથ્યા બકવાદ વિગેરે આજનું ઝેરી વાતાવરણ મિથ્યા જ્ઞાનને જ આભારી છે તેવા મિથ્યાજ્ઞાનના ઝેરી [illegible] [illegible] જનતાને બચાવનાર સમ્યક્‌જ્ઞાનની પરબો ખડી કરવા માટે જૈનસમાજે તેમ અન્ય સમાજે બનતું બધું જ કરવું જોઈએ.

સમ્યગ્જ્ઞાનનું કાર્ય

સમ્યક્‌જ્ઞાન મનુષ્યોને વિનયી, વિવેકી, નમ્ર અને સાચું બનાવે છે. અવિવેક, [illegible], નિર્દયતા અને સ્વચ્છંદતા આદિ દુર્ગુણોને દૂર કરાવે છે. શરીર અને આત્માની ભિન્નતાનું ભાન કરાવે છે. શરીર નશ્વર છે અને આત્મા અવિનશ્વર છે, એવું ભાન કરાવે છે. આત્મા પોતે જ શુભાશુભ કર્મોનો કર્તા અને ભોક્તા છે. [illegible] તેમાં [illegible] [illegible] નથી. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] બનાવે છે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] અને [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

૪૮. જ્ઞાન સાથે ક્રિયાની જરૂર

સમુદ્ર, સરોવર કે નદીને તરી જવા માટે જેમ બે ભુજાઓની આવશ્યકતા રહે છે, તેમ સંસાર સમુદ્રને તરવા માટે જ્ઞાન અને ક્રિયાની પણ આવશ્યકતા છે. એ બન્ને ભુજાઓનો સુમેળ જ મોક્ષ નગરીનો મેળ કરી આપે છે.

એક-બીજાથી નિરપેક્ષ રહેલા જ્ઞાન અને ક્રિયા મોક્ષ આપી શકતા નથી માટે જ જૈન શાસ્ત્રકારોએ 'જ્ઞાનક્રિયાભ્યાં મોક્ષઃ' એ અટલ અને ત્રિકાલ અબાધિત સિદ્ધાંતને મોક્ષ પ્રાપ્તિના ઉપાય તરીકે વર્ણવ્યો છે. હા! કેવલજ્ઞાન પ્રમાદને આધીન બનેલા આત્માઓ સ્વસ્વરૂપજ્ઞાનને ન જાણી શકે અથવા તો વીતરાગ પ્રરૂપિત ક્રિયાકાંડને આચરી ન શકે એ તો અનાભોગ છે. પરન્તુ જેઓ આજ જ્ઞાનવાનને જ વખોડી ક્રિયાવાનની અને ક્રિયાવાનને વખોડી જ્ઞાનવાનની અવગણના કરે છે તેઓ તો એકાન્તે મિથ્યા-દૃષ્ટિ બની, અજ્ઞાની આત્માને મિથ્યા માર્ગે ઉપર જ ચડાવી દેવાનો આડીઓ પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે એમ કહીએ તો તેમાં ખોટું જ શું નથી. સામાન્ય બુદ્ધિથી પણ તેઓ જો વિચાર કરે તો તેમને માલુમ પડે કે જ્ઞાન તો આંખ.ખાં રહેલા કર્મ કચરાને બાળનાર છે. અને ક્રિયા કર્મ કચરાને દૂર કરનાર છે. એકલું જ્ઞાન કર્યું અધૂરું છે, અને ક્રિયાનું કર્યું પણ અધૂરું છે.

કર્યા જ કરે છે. વળી જ્ઞાન તો કોઈ પાસે ઉછીનું પણ લેવાય છે અર્થાત જ્ઞાન તો બીજાનું પણ કામમાં આવે. પરન્તુ ક્રિયા તો પોતે જ કરવી પડે છે કોઈ ગામમાં જવા માટે રસ્તાનું તો જ્ઞાન કોઈપણ કરાવી શકે છે પરંતુ ત્યાં પહોંચવા માટે ચાલવાની ક્રિયા તો દરેકને પોતે જ કરવી પડે છે.

વળી ચારિત્ર વિનાના જ્ઞાનીને તો શાસ્ત્રકારોએ નીચેના શ્લોકમાં ગર્દભની ઉપમા આપી છે કહ્યું છે કે—

जहा खरो चंदणभारवाही, भारस्स भागी नहु चंदणस्स ।
एवं खु नाणी चरणेण हीणो, नाणस्स भागी नहि सुग्गइए ॥

અર્થાત—ચંદનના (સુખડ) ભારને વહન કરનારો ગર્દભ, ચંદનનો ભાગી નથી. પરન્તુ ભારનો જ ભાગી થાય છે. તે જ મુજબ ચારિત્ર વિનાનો જ્ઞાની માત્ર જ્ઞાનનો જ ભાગી થાય છે, પરન્તુ સદ્ગતિનો ભાગી થતો નથી.

ટુંકમાં આટલું જણાવવું જરૂરી છે કે ક્રિયાકાંડ કરવામાં ખામી અને મોટી આશાઓથી તે તે શુભ ક્રિયાઓનો અમલ ન થઈ શકતો હોય તો પોતાની જાતને દુઃખી કરવી મુર્ખ જેવી વર્તણુંકમાં ગણાય છે. પરન્તુ અજ્ઞાન જનતાને ધીરજ-પૂર્વક ધર્મ અનુકંપા ભાવનાથી પહેલીજ વખત દુર્વિધા કરી જાતને દુઃખિત વિના સહેજ પણ નુકસાન થી દુર થતું એ જ વિચાર છે.

★

વળી તુરત જ તે કટાસણા ઉપર પાછું બેસવાનું થાય છે જેટલે તે જીવો કચરાઇને મરી જાય છે અને તેથી જીવદયા નો હેતુ સચવાતો નથી. વળી તે જ ક્રિયામાં બહાર વાળીએ જઈ મૂકે છે, તથા ચરવળા નાખે છે તે પણ તે ક્રિયાની અવિધિ જ કહેવાય કારણ કે તેથી પણ અનેક જીવો મરી જાય છે, તે માટે તો રાખની કુંડી અગર ખેરીયું (જાડા કપડાનો ટુકડો) રાખવો જરૂરી છે. તેમજ જે જમીન ઉપર ફરતા જીવજંતુઓ દેખી શકાતા નથી તો તેમને બચાવી લેવા માટે કટાસણાનો આખાય ભાગમાં ચરવળાનો ઉપયોગ થવો જોઈએ તે પણ થતો નથી. પૌષધમાં જ્યાં, ધ્યાન કરવાને બદલે આખો દિવસ સુવામાં જ પસાર થાય છે તે પણ ઠીક થતું નથી. વળી દીવાના પ્રકાશમાં પણ કામળી ઓઢ્યા વિના જવાથી અગ્નિકાયના જીવોને વધ થાય છે, ઉની કામળી ઓઢ્યા વિના પ્રકાશવાળા સ્થાનમાં જવાય છે. આવા નજીવા કારણથી તે ક્રિયા કરનારાઓ તેનું અપૂર્વ ફળ મેળવવા ભાગ્યશાળી બનતા નથી એ તો એમ જ થાય કે અમારે નહિ આમાં કરવા કરીએ. માટે મારી એમ કહી અવિધિની બુદ્ધિ નહિ કરતા વિધિ પર કરવા પ્રયત્નશીલ બનવાની જરૂર છે જેથી જ શ. મુજબ વિધિપૂર્વક લેવામાં આવેલું ઔષધ જ દર્દ દૂર કરે છે, તે જ પ્રમાણે વિધિપૂર્વક કરવામાં આવેલી ક્રિયા જ ભવરોગથી મુક્ત કરે છે

૧. આઠ હમેશાંબાર રહેનારા, હાથના ચપટીયું ભરી મારી ખાનારા અને ફુટપાથ ઉપર સુઈ રહેનારાઓ, સુંદર વસ્ત્રોના ઠાઠ હવેલીના કે મનના ત્યાગી છે એમ કહ્યું છે?

૨. મજુરો અને જંગલી ભીલોને પી. ઈ. ખાવાનું પીવાનું તો દૂર રહ્યું પણ જોવાનું પણ ભાગ્યે જ મળે છે તો તેઓ એ વિષયના ત્યાગી કહેવાય ખરા?

૩ જુના આયુષને ચલાવવાથી દુકાને બાંધેલા, અને પાસવાને ક્રિયા પરિમાણવાને માટે કરનારા, અને નપુંસકને બ્રહ્મચારી કહેશો ખરા?

૪. ટાઢે કડકડ ઠીઠરતા [illegible] અને [illegible] પીનારા, દુનિયાના [illegible] ઘર અને ચીજ ખોયેલા ત્યાગી કહેવાશે?

૫. મુસાફરીમાં કોઈ વખત ખીચડી ખાવાનું નહિ મળ[illegible] પાણી ભૂખે રહેનારા, [illegible] ભૂખે [illegible] અથવા બીમારીમાં [illegible] ભૂખે રહેનાર, અને તે [illegible] નહિ ખાવા [illegible] એક જ વખત ખાનાર શું [illegible] ખાનાર છે એમ કહી કહેવાશે?

૬. [illegible]

૭. [illegible]

નિર્બળ કરો છો ! એમને ? વળી આજની ડેમોક્રેસીમાં પણ સત્તા ઉપર આવતા પહેલા પ્રજાને વફાદાર બની રહેવા માટે પરદેશી સરકારે પ્રજા સમક્ષ કરેલી સોગંદવિધિ પણ પચ્ચક્ખાણની મહત્તાને જ સાબીત કરે છે.

૧૧. પાણીના નળનું તેમ ઇલેક્ટ્રીક લાઇટનું કનેકશન તમો જ્યાં સુધી કાપો નહિ ત્યાં સુધી તેનો ચાર્જ ટેક્ષ તમારે ભરવો જ પડે છે ભલે પછી તેનો તમે ઉપયોગ નહિ પણ કરતા હો.

૧૨. તમોએ ભાડે રાખેલા ઘરનો કબજો તે ઘરના માલીકને સોંપો નહિ ત્યાં સુધી તેમાં તમો રહો કે ન રહો, તો પણ તેનું ભાડું તમારે આપવું જ પડે છે

તે જ મુજબ જ્યાં સુધી તમો જાહેર કે ખાનગી પત્રો દ્વારા તમારી દુકાનના તાળાને પ્રસિદ્ધ કરે નહિ ત્યાં સુધી તેના ભાગના ભાગીદાર રહેવું જ પડે છે.

મનુષ્યોએ ઉપર જણાવેલ તે તે વસ્તુઓના ઉપરની આસક્તિને છોડી દઈ જ્યાં સુધી પચ્ચક્ખાણ કર્યું નહિ, ત્યાં સુધી તેઓ તેના ભાગી છે એમ કહેવું જ પડે.

કોઈ માણસ તમારે ત્યાં આવી વિઝિટીંગ કાર્ડ મૂકી વિના પૂછ્યા ચૂકી જાય તો તેને કાંઈ જ મળતું નહિ, તેમ જ્યાં સુધી માણસ ... પ્રતિજ્ઞા ગ્રહણ નહિ કરે ત્યાં સુધી તેનું ફળ આત્માને જ હરે છે અને ઉત્તમ થતું જ નહિ.

બંધાવે છે. એવા સામાયિક અને પૌષધવ્રતને આદરવાવાળા મનુષ્યો કદી જવા નહિ કરે. ઘણા અજ્ઞાની મનુષ્યો ઉપદેશક વ્રતની કીમત અને મહત્તા નહિ સમજવા હોઇ પોતાના અમૂલ્ય ટાઇમને ખાવાપીવામાં, ગપ્પા-સપ્પામાં નિંદા-કુથલીમાં અને રગડા-ઝઘડામાં, રંગ-રાગમાં વેડફી નાખે છે તે સમય નિરર્થક જાય છે, એટલું જ નહિ પણ પાપનો બોજો શિરે વધારતો જાય છે. માટે સુજ્ઞ શ્રાવક-શ્રાવિકાઓએ નાહક તે સમયને પાપ કાર્યવાહીમાં ન ગુમાવવા સામાયિક કરવાદ્વારા સફળ કરવો જરૂરી છે

સામાયિકમાં કરેમિભંતેનું પચ્ચખ્ખાણ કરાવવામાં આવે છે. તે પચ્ચખ્ખાણમાં જ્યાં સુધી હું સામાયિકના નિયમમાં છું ત્યાં સુધી પાપના કાર્યો નહી કરું એમ પોતે કબુલ કરે છે. આ શરત કરીને બેઠા પછી જે માણસો સામાયિકમાં રાજકથા, ભોજનકથા આદિ વિકથાઓ કરે છે, અગર નિંદાનું સ્થાન લઇ બેસે છે, અગર કોઇનું બુરૂં ચિંતવે છે, સામાયક લઈ આમ તેમ ઉપયોગ વિનાની દિશાનું ભાન રાખતો નથી તે માણસો ખુદ શાસ્ત્રોએ અગર તો પોતાની આત્મસાખે કરેલ શરતથી ભ્રષ્ટ થાય છે. માટે તેમ નહિ કરતા સમતાપૂર્વક વિધિવિધાનથી સામાયિક કરવા ભલામણ છે.

કેટલાક માણસો એમ કહેતા સંભળાવે એમ પણ કહે છે કે અમે સામાયિક તો કરીએ છીએ, પરંતુ ચંચળ સ્વભાવના મનમાં અમારૂં ચિત્ત તો ચોંટેલું જ રહે છે. સાંભળ મન તો બહાર ભટકવા જ કરતું હોય તો તેથી

૫૮. રાત્રિભોજનથી થતું નુકશાન

અનેક પાપસ્થાનકો પૈકી રાત્રિભોજન પણ એક પાપનું જ સ્થાનક છે. સૂર્યાસ્ત પછી અનેક સૂક્ષ્મ જીવોની ઉત્પત્તિ થાય છે. જે જીવો ઝગમગતા પ્રકાશમાં પણ દેખી શકાતા નથી. રાત્રે ખાનારના ભાણામાં તે જીવો ઉડી ઉડીને પડે છે, જે પડતા કોઈથી રોકી શકાતા નથી અને આહાર પડ્યા પછી ભક્ષણ થાય છે તે સઘળા જીવોની હિંસાનું પાપ રાત્રિભોજન કરનારને લાગે છે. તે પાપના પ્રભાવે રાત્રે ખાનારાઓને આવતા ભવમાં ગીધ, સમડી, બીલાડા, કાગડા, આદિની નીચ યોનિમાં જન્મ ધારણ કરવો પડે છે. તે અવતારને પામેલા પશુ-પક્ષીઓ મોટે ભાગે માંસનો જ આહાર કરનારા હોય છે, એટલે ત્યાંથી મરીને તેઓ નરક ગતિમાં ચાલ્યા જાય છે. આથી એ પણ સિદ્ધ થાય છે કે રાત્રિભોજનને કરનાર કદાચ નરકમાં નહિ જાય પરન્તુ તિર્યંચ ગતિમાં જઈને પરંપરાએ પણ નરકનો મહેમાન તો થાય છે. આથી તિર્યંચ અને પરંપરાએ નરકગતિને અપાવનારા રાત્રિભોજનને કયો સુજ્ઞ પુરુષ તિલાંજલિ નહિ આપે!

રાત્રિભોજનનો ત્યાગ ધર્મદૃષ્ટિએ હિતકર છે એટલું જ નહિ પરન્તુ આરોગ્યતાની દૃષ્ટિએ પણ તે સૌને અત્યન્ત હિતકારક જ છે. રાત્રિભોજન કરનારને અનેક રોગો ઉત્પન્ન થાય છે, જેની નોંધ લેતાં કલિકાલ સર્વજ્ઞ ભગવાન્ પૂજ્ય હેમચન્દ્રાચાર્ય મહારાજ શ્રી યોગશાસ્ત્રમાં સ્વીકારે છે કે—

વળી આખો દિવસ ખાવા છતાં માત્ર રાત્રિભોજનના ત્યાગ કરનારાને એક મહિનામાં પંદર ઉપવાસનો લાભ પ્રાપ્ત થાય છે જે નીચેના શ્લોક ઉપરથી માલુમ પડશે.

ये रात्रौ सर्वदाहारं, वर्जयन्ति सुमेधसः ।
तेषां पक्षोपवासस्य, फलं मासेन जायते ॥ ४ ॥

અર્થ—જે બુદ્ધિશાળીઓ રાત્રિને વિષે સર્વથા (ચૌવિહાર) આહારનો ત્યાગ કરે છે, તેમને એક મહિનામાં પંદર ઉપવાસનો લાભ મળે છે

કેટલાક પોતાના શાસ્ત્રથી અનભિજ્ઞ મનુષ્યો એમ પણ કહે છે કે રાત્રિભોજનનો નિષેધ, માત્ર જૈનશાસ્ત્રમાં છે. અમારે એની સાથે કાંઇ સંબંધ નથી. એમ બોલનારાએ નીચે જણાવેલ શ્લોકો વાંચવાની જરૂર છે.

चत्वारि नरकद्वाराणि, प्रथमं रात्रिभोजनं ।
परस्त्रीगमनं चैव, सन्धानानन्तकायिके ॥ ५ ॥

ચાર નરકના બારણાંમાં પ્રથમ રાત્રિભોજન છે, બીજું પરસ્ત્રીગમન છે. ત્રીજું બોળ અથાણું (ટુકડા વિગેરે) જેને બોળ અથાણું કહે છે, અને ચોથું અનંતકાય એટલે તમામ જાતના કંદમૂળો છે.

મહાભારતમાં—

मद्य-मांसाशनं रात्रौ, भोजनं कन्दभक्षणं ।
ये कुर्वन्ति वृथा तेषां, तीर्थयात्रा जपस्तपः ॥ ६ ॥

ઉજવવા તથા ધારાઓ પણ આમ છે તો પછી તેમની અર્થે શાંત ગુંજન પૈસાવાળા મનુષ્યોએ તો પ્રભાત ઊઠીને અવશ્યમેવ તેમની ભક્તિમાં રક્ત બનવું જોઈએ.

ધ્યાન રાખવાની જરૂર છે કે ભક્તિમાં જનારે આઠ અમુક ટાઈમ સુધી દાન, શીલ, તપ અને ભાવના એ ચાર ધર્મોની યત્કિંચિત આરાધનાનો પણ લાભ લેવા છે [illegible] ભક્તિથી બહાર રહેનારાને તે ચાર ધર્મોમાંથી એક પણ ધર્મની આરાધનાનો લાભ મળતો નથી એટલું જ નહિ પણ પૂજા કરીને સમયે પ્રભુમાં રહેલા અહિંસા, સત્ય, અચૌર્ય, બ્રહ્મચર્ય અને અપરિગ્રહ આદિ ગુણોની અનુમોદનાનો લાભ મળી શકે છે. અરિહંત ભગવાન, ગુરુ, ધર્મ, અને કહેલા ધર્મને કેણ જાણે કરે!

દેવ ગુરુ અને ધર્મની સેવા ભક્તિ આદિ જે તેમ કરવાથી તમામ પૌદ્ગલિક સુખોને પણ આપે છે [illegible]

છે ? આવું બોલનારા નિર્દય દેવોની આજ્ઞાનું ઉલ્લં[illegible] કરી રહ્યા [illegible] પરિગ્રહને [illegible] આત્માઓને પણ ચારિત્ર ધર્મથી વંચિત રાખી [illegible] આત્મહિતને મોટું નુકસાન પહોંચાડવાનો નિર્દય પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે.

જો કે સર્વવિરતિ ધર્મનો સ્વીકાર કરવાના [illegible] આત્માઓ દેશવિરતિ ધર્મના પાલનપૂર્વક [illegible] આરાધના કરી ભવિષ્યમાં [illegible] આરાધના કરી [illegible] અને છે [illegible] પરંતુ દેશવિરતિ ધર્મમાં જ [illegible] આવશ્યકતા જેઓ માનતા નથી, તેઓને તો દેશવિરતિ પણ ગમતી નથી. [illegible] —

[illegible]।
[illegible] ॥

[illegible]

ઉપરોક્ત બનાવો ક્વચિત જ અમુક મનુષ્યોના સંબંધમાં બની જાય છે. તે જ મુજબ ભરત ચક્રવર્તીને અનિત્ય ભાવનામાં ચઢતાં આરિસા ભુવનમાં, અને દોર ઉપર નાચતાં સાધુ દર્શનથી પોતાની અધમ દશાનો પશ્ચાત્તાપ કરતાં ઇલાચીપુત્રને કેવળ-જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયાના પ્રસંગો બનવા પામ્યા છે.

જેમ સુખ-દુઃખમાં મુખ્યતયા તો શુભાશુભ કર્મો જ કારણ છે. સુખ-દુઃખ આપનાર તો નિમિત્ત માત્ર હોય છે. તે જ મુજબ ભરતજીને તથા ઇલાચીપુત્રને કેવળજ્ઞાનની પ્રાપ્તિમાં મુખ્યતયા તો તેમની અંતરશુદ્ધિ, આત્મિક બહુમાન, તથા સંસારની અનિત્યતાનું જ્ઞાન જ કારણ છે. આરિસા ભુવન અને દોરડા ઉપરનું નૃત્ય એ તો નિમિત્ત માત્ર હતાં. નિમિત્ત કોઈ મોટું મુખ્ય કારણ ન હોય, અને એટલા જ માટે પૂ૦ ઉમાસ્વાતિજી મહારાજ તત્ત્વાર્થ સૂત્રના પહેલા જ સૂત્રમાં મોક્ષમાર્ગના સાધન તરીકે જણાવતાં કહે છે કે—

सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्राणि मोक्षमार्गः

અર્થાત્-સાચી શ્રદ્ધા, સાચું જ્ઞાન અને સાચું ચારિત્ર એ ત્રણ મળીને જ મોક્ષ પ્રાપ્ત કરાવી શકે છે. અહીં તે નિમિત્ત હોય અને નહિ પણ હોય. પરન્તુ ઉપરોક્ત [illegible] જેમ [illegible] ચિત્તવૃત્તિને [illegible] નહિ.

હોય પરન્તુ અંદર ચાંદી ન હોય, છાપ પણ નથી, અને ચાંદી પણ નથી. એ રૂપે બનાવટી રૂપીઆ બજારમાં ચાલી શકતા નથી તે જ મુજબ સાધુવેશ એ મહાવીર ભગવંતની સુંદર છાપ છે. અને અખંડ શુદ્ધ ચારિત્ર એ ચાંદી છે. બન્ને ચારિત્રને પાલન કરનારા સાચા સાધુ બને ત્યારે પૂજ્ય બની શકે છે અને મોક્ષ પ્રાપ્ત કરી શકે છે

વળી ભરત મહારાજાને આરિસા ભુવનમાં કેવળજ્ઞાન થયું છે. એમ કહી દ્રવ્યચારિત્રની અવગણના કરનારાઓએ સંસારમાં રહેવા છતાં તેમની પૂર્વ ભવની અપૂર્વ સાધનાને વિચારવી તરીકે લીધી હોત તો તેમનું જીવન પણ આવું બનેલું હોત. આપણે તેમના જીવનમાં રહેલી એ સુંદર સાધનાને તપાસીએ.

ભરત મહારાજા છ ખંડના સ્વામી છે. ચક્રવર્તિ રાજઋદ્ધિમાં પોતે એટલે બધું ભરી [illegible] ન હોતી [illegible] એ કેટલી [illegible] પોતાના [illegible] [illegible] [illegible] તેમણે તેમને કહી [illegible] હું તમારી પાસે આવું. ત્યારે તમારે મને [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

તેવી જ ભાવનામાં આરૂઢ થવા માટે, હમેં જોયેલો હિમ, અગ્નિ અને પાણીના ઉપદ્રવોથી તમામ વૈભવ વિલાસોથી ભરવારી કિલ્લાઓને તેવા દુઃખદ પ્રસંગે પણ ભાંગવાની અનિત્યતાનો પ્રભાવ આવતો હશે કે કેમ? નહિ જ અને થાંભા છે, ત્યાં ભગવાનની મદદ લીધાશ્વાભ મહા- વીર તારકપીતા ઉઠાવનાર. કેવળજ્ઞાનની વાત કરનારા કેવળ આત્મબળના જ હતી વણા છે કેમ કહીએ તે તેમાં કશું જ ખોટું નથી

હવે ઈલાચીપુત્રના પ્રસંગમાં અનિત્ય ભાવના તરફ નજર કરીએ. ઈલાચીપુત્ર એક ધનાઢ્ય શેઠનો પુત્ર છે એ નટડીના રૂપમાં મોહિત થાય છે, તે તેના પૂર્વભવની પત્ની છે. તેના પિતાએ અનેક રૂપવાન કન્યા સાથે પરણાવી આપવા માટે અત્યંત આગ્રહ કરવા છતાં, તેણીના સ્નેહમાં વિવશ બનેલા શેઠે તેવા અનુચિત કાર્યથી વિરમવું સ્વીકાર્યું નહિ પિતાની આજ્ઞાને અવગણીને નટનું બનવું સ્વીકાર્યું તે નટડીને પરણવા માટે તે નૃત્યકળામાં અત્યંત કુશળ બની રાજાને ખુશી કરી ઈનામ મેળવવા માટે રાજા નટડીને જોઈ રહ્યો છે. આ રાજાએ નટડી પણ આવતાં તે નટડીને જોઈને કાયાની હાલત જોઈને રાજા તેને ઇનામ ન આપતાં નટડીને દેખીને ઈર્ષ્યા કરે છે કે એ તો કદી રાજા ઈનામ નહિ આપે. તેની વાતે રાજા અને નટ ભાવિને જાણી રાજા, ત્યાગવિરક્ત મુનિઓને વહોરાવતાં જોઈને જે વખતે અંતરમાં કેવળ કઈ ... ...

પણ ધર્મની સુંદર વ્યવસ્થા જળવાઇ રહે અને ભાવચારિત્રના બહાને દંભવાળાઓ ફાવી ન જાય એ માટે અનાદિકાળથી ચાલુ થએલા વ્યવહારની પણ અનિવાર્ય આવશ્યકતા સ્વીકારી છે. ટૂંકમાં ભાવચારિત્રને નામે દ્રવ્યચારિત્રની અવગણના કરનારાઓએ જૈન શાસનના અપૂર્વ મર્મને સમજી અને ચારિત્રની આવશ્યકતાને સ્વીકારી વીતરાગના માર્ગનાં પથિક બનવાની જરૂર છે

માગના તેનાથી બચી જવાનો પ્રયત્ન કરી શકત નો નથી. આપનું નામ જ જાણનારાઓ આપના સ્વરૂપને જાણવા સારૂ તેના ચિત્રને જો નહિ જોયું હશે, તો જ ગતમાં ભૂખ કે તૃષા લાગતા તેનાથી પ્રાપ્ત થતા દુઃખથી પોતાનો બચાવ નહિ બચાવી શકે, માટે નામ કરતા પણ મૂર્તિ વધુ ફાયદો કરે છે એ ચોક્કસ સત્ય વાત છે.

વળી મૂર્તિને નહિ માનવાનો દાવો કરનારા પણ એક યા બીજી રીતે તેઓ મૂર્તિ માને તો છે જ. સ્વસ્તિક, શાસ્ત્રનું બહુમાન, મક્કા મદીનામાં રહેલા પત્થરનું પૂજન, ધ્વજવંદન, દેવદેવીની માન્યતા, ફોટાઓ, આદિ મૂર્તિપૂજન પ્રકારો જ છે, પોતે માન્ય રાખેલા મહાપુરૂષોના ફોટાનું કોઈ અપમાન કરે તો તેમનું દીલ દુભાય છે. એ પણ મૂર્તિ માન્યતાનો પુરાવો છે

પેટા જાતિના [illegible] અનેક શુદ્ધ [illegible] અને [illegible] તે શુદ્ધ [illegible] [illegible] આવે છે, તે જ [illegible] અનેકી મૂર્તિ [illegible] મૂર્તિ [illegible] મૂર્તિને [illegible] પણ [illegible] છે.

[illegible] છે, [illegible] છે, અને [illegible] [illegible] છે, [illegible] [illegible] અને [illegible] અને [illegible]

હિંસા તો કરવી જ પડશે. એવું એક પણ ધર્મનું કર્મ નથી કે જેની શરૂઆતમાં થોડી પણ હિંસા ન જ હોય. વળી દેરાસરમાં નહિ જનારા બહાર કાંઈ અહિંસક જ રહે છે એવો પણ નિયમ ક્યાં છે? મંદિરમાં જનારો તો મંદિરમાં રહે ત્યાં સુધી પણ અહિંસક રહી શકશે.

એટલું જ નહિ પરંતુ દાન-શીલ-તપ અને ભાવના એ ચાર પ્રકારના ધર્મની આરાધના મંદિરમાં રહેનારો જરૂર કરે છે. ઉદાહરણ જવા જિનેશ્વરના ગુણગાન એવું અને દાન પછી થાય છે એમ તપો કરીને તે તીર્થંકર દેવની પૂજા અને દર્શનમાં પણ એ જ ભાવ [illegible] છે. જે તીર્થંકર પ્રભુ ન હોત તો મૂર્તિપૂજા [illegible] જ ક્યાંથી હોય? તેમ ધર્મની [illegible] પણ કોણ કરત? ધર્મો તો આપણા ઉપર ઉપકાર અને [illegible] છે તેથી આપણે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] અને તેમના [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] વિચાર કરવામાં આવે છે, તે જ [illegible] [illegible] દેવની મૂર્તિપૂજામાં [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે, કે [illegible] મૂર્તિ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

આથી કાંઈ તેમના નામની અગર મૂર્તિની મહત્તાને અગર પ્રભાવને જરા પણ નુકશાન પહોંચ્યું નથી. અરે ! કેટલાક [illegible] આગમ શાસ્ત્રોને ઉધઈ નામના કીડાઓ ખાઈ જાય છે. તો તેથી કાંઈ શાસ્ત્રની મહત્તા અગર તેની કીમત જરા પણ ઓછી થતી નથી

આ પ્રમાણે મૂર્તિપૂજા યુક્તિસિદ્ધ હોવા સાથે, [illegible] દશવૈકાલિક સૂત્ર, ભગવતીજી સૂત્ર, જ્ઞાતા સૂત્ર અને રાયપસેણી સૂત્ર આદિ આગમ શાસ્ત્રોથી પણ સિદ્ધ છે, જો કોઈ નિષ્પક્ષપણાથી વિચાર કરશે તો પ્રભુપ્રતિમા [illegible]

કેટલાક મૂર્તિને નહિ માનનારા મનુષ્યો તો ભોળા લોકોને ભરમાવવા માટે એવો પ્રશ્ન પૂછે છે કે જો મૂર્તિ પૂજાથી ધર્મ થતો હોય તો તમારા સાધુ મહારાજ કેમ પૂજા કરતા નથી ? માટે તેઓ [illegible]

[illegible]

વળી ગૃહસ્થી ગૃહસ્થીઓમાં પણ ક્રિયામાં કયાં ભેદ પડતો નથી?

કેટલાક ગૃહસ્થીઓ પણ જે ક્રિયાઓ પોતે નથી કરતા તે ક્રિયાઓ શું બીજાને કરવા માટે નથી કહેતા? જુઓ, બાપ નિશાળે ન જાય છતાં દીકરાને જવાનું કહે છે. બાપ દીકરાનો વિનય નહિ કરે પરન્તુ પોતાનો વિનય કરવા તેને કહેશે. વૈદ્ય પોતે જે વસ્તુ પોતે ખાય છે તે ચીજ પોતાના દર્દીને ખાવાનો નિષેધ કરે છે. માસ્તર આવે ત્યારે છોકરાઓ ઉભા થાય, પરન્તુ છોકરા આવે ત્યારે માસ્તરે પણ ઉભા થવું જોઇએ એમ તો નહિને?

જ્યારે ગૃહસ્થી-ગૃહસ્થીમાં અને સાધુ-સાધુમાં પણ આવા ભેદ જોવામાં આવે છે, તો પછી સાધુની અને શ્રાવકોની ક્રિયાઓ એક સરખી શી રીતે હોઇ શકે? માટે "તમારા સાધુ જે નથી કરતા તે બીજાને કરવાનું કહે છે અને તેથી તેઓ બીજાને છેતરે છે." આવી વાત અસંગત વાતો કરી ભદ્રિકનું મગજ ન ફેરવતાં યુક્તિ-પ્રયુક્તિને સમજવાની કોશિષ કરી સત્ય સિદ્ધાન્તના અનુયાયી બની 'સાચું તે મારૂં' (Let this be your motto that what is truth is mine.) એ સિદ્ધાન્તને અનુસરશો તો સત્ય તત્ત્વ જરૂર હાથમાં આવ્યા વિના નહિ રહે.

મૂર્તિ જડ છે અને તેની પૂજામાં હિંસા થાય છે. એમ બે અસત્ય કારણો કલ્પી જેમ તેનો નિષેધ કરવામાં આવે છે, તેમ દયા અને દાનમાં પણ એવું જ કપોલ-કલ્પિત કારણ કલ્પી તેની પણ વિચિત્ર વ્યાખ્યા કરવામાં આવી છે. જેમ કે દીન-દુઃખીઓને દાન આપ્યા પછી અને મરતા પ્રાણીઓને બચાવી લીધા પછી ભવિષ્યમાં તેમના હાથે જે કાંઈ પાપ થશે તે પાપના ભાગી દાન આપનારાઓ તથા દયા કરનારાઓ થાય છે

જો ઉપરોક્ત તેમની વ્યાખ્યા આ પ્રમાણે જ હોય તો તેઓ દયા અને દાનના વાસ્તવિક મર્મને સમજી જ શકતા નથી અને તેથી જ દયા અને દાન જેવા સર્વ સામાન્ય ધર્મથી પણ ભોળી જનતાને વંચિત રાખવાનો નિંદનીય પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે

તે દાનો કેટલા પ્રકારના છે? અને કયા દાનથી કયું ફળ પ્રાપ્ત થાય છે? તથા શાસ્ત્રમાં આપેલા દયા, દાન સંબંધી પાઠોના અર્થનો અનર્થ કરી જનતાને કેવાં ભ્રમિત કરવામાં આવે છે? તેનો સામાન્યતયા ઉલ્લેખ અહીં કરવામાં આવે છે.

શાસ્ત્રકારોએ દાન પાંચ પ્રકારનાં કહ્યાં છે.

૧ મરતા પ્રાણીઓને બચાવી દેવા. તેનું નામ અભય-દાન.

૨ અનુકમ્પાપૂર્વક અને સાધુ-અતિથિને ભક્તિપૂર્વક આપવામાં આવતું દાન સુપાત્રદાન છે.

કરાવે છે અને આઠ આત્માને આપેલું દાન ... થાય છે. અહો! દાન કેટલું ... નિષ્ફળ તો નથી

नेव दारं पिहावेइ भुंजमाणो सुसावओ ।
अणुकम्पा जिणिंदेहिं, सड्ढाणं न निवारिया ॥

જમતી વખતે સુશ્રાવક બારણું બંધ કરે નહિ. શ્રાવકો માટે અનુકમ્પાદાન જિનેશ્વર દેવોએ નિષેધ્યું નથી.

दीनं दीनादपि दीनं, न ददाति महोदयः ।
कृपानुसारिणी शक्तिः कथं तस्य भविष्यति ॥

દીનતાથી પણ દીન એવું જોઈને મહાન ઉદયવાળો જે આપતો નથી તેની કૃપાને અનુસરનારી શક્તિ કેમ કરીને થશે?

धर्मस्यादिपदं दानं, दानं दारिद्र्यनाशनम् ।
जनप्रियकरं दानं, दानं सर्वार्थसाधनम् ॥

ધર્મનું પહેલું પગથિયું દાન છે. દાનથી દરિદ્રતાનો નાશ છે. મનુષ્યોને પ્રિય કરનાર દાન છે. દાન બધા અર્થોને સાધી આપનારું છે.

કલ્પસૂત્ર ટીકામાં ... પણ આ પ્રમાણે દાનનો મહિમા બતાવે છે કે—

यस्माद्वोपदं दुर्जयस्थानमनुकम्पा दानं ... । यतः ... सर्वं ... दुर्लभस्थानोपदर्शकानि ... दानं न कदापि निषिद्धम् ॥

(પ્રાસુ) અચિત્ત અને પ્રાસુ (નિર્દોષ) અશન, પાન, ખાદિમ અને સ્વાદિમ વહોરાવવાથી શું લાભ થાય? ઉત્તર-આમાં ભગવાન્ જણાવે છે કે એકાન્તે નિર્જરા થાય.'

બીજા પાઠનો એ આશય છે કે તથારૂપના શ્રમણ અને અપ્રાસુ (દોષિત) ચાર પ્રકારનો આહાર આપનાર શ્રાવક શું કરે? ભગવાન્ જવાબમાં જણાવે છે કે બહુ નિર્જરા અને અલ્પ પાપ કરે.

ત્રીજા પાઠમાં એમ પૂછવામાં આવ્યું છે કે તથા-રૂપના અસંયતિને વહોરાવવાથી શ્રાવકને શું લાભ થાય? ભગવાન ઉત્તર આપે છે કે એકાન્તે પાપ કર્મ થાય.

ઉપરોક્ત ત્રણ પાઠોમાંથી અનુકમ્પાને ઉદ્દેશીને તેરાપંથી બે પાઠોને છુપાવી બીજા પાઠને આગળ કરીને કહે છે કે તેઓ શુદ્ધ ભગવતી સૂત્રમાં અસંયતિને દાન દેવામાં એકાન્તે પાપ બતાવ્યું છે. પરન્તુ [illegible] જો વિચારવામાં આવે તો માલુમ પડે છે કે એ ત્રણે પાઠો [illegible] [illegible] છે અને તેમાં [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], કારણ કે અહીં [illegible] [illegible] છે, અને [illegible] [illegible] છે. [illegible] [illegible] [illegible] ભગવાન કહે છે કે-

[illegible]
[illegible]

सुहिएसु अ दुहिएसु अ, जो मे असंजएसु अणुकंपा।
रागेण व दोसेण व, तं निंदे तं च गरिहामि॥

વંદિત્તા સૂત્રની ઉપરોક્ત ગાથામાં અસંયતિને આપેલ અનુકંપાદાનની નિંદા કરવામાં આવી નથી, પરંતુ રાગ અને દ્વેષથી જે અનુકંપા કરવામાં આવી હોય તેની નિંદા અહીં કરવામાં આવી છે. ટીકા જોયે આ સ્પષ્ટ અર્થ હોવા છતાં અનુકંપાના નિષેધ પાઠમાં લાઈ આપીને શા માટે ખુલ્લા ઢાંકે એની કાંઈ સમજ પડતી નથી.

આપ ટીકાને સમ્મત એવા હવે રાયપસેણી સૂત્રનાં અનુકંપાદાનની પુષ્ટિ કરનાર મૂળ પાઠ હવે બતાવીએ.

मूलः-तएणं केसिकुमारसमणे पएसिं रायं एवं वयासि मा णं तुमं पएसी ! पुव्विं रमणिज्जे भवित्ता पच्छा अरमणिज्जे भविज्जासि।

वृत्तिः-सर्वं सुगमं:

पूर्वमन्येषां दाता भूत्वा सम्प्रति जैनधर्मप्रतिपत्तितस्तेषा-मदाता न भवेत्। अस्माकमन्तरायस्य जिनधर्मस्योपघातस्य च प्रसङ्गः।

અર્થ-તે વખતે કેશીકુમાર શ્રમણ પ્રદેશી રાજાને એ પ્રમાણે કહે છે કે હે પ્રદેશી! પહેલાં તું રમણીક થઈ હવે અરમણીક ના થઈશ. અર્થાત્ પ્રથમ દાનશાળાઓ આપીને થઈ હવે જૈનધર્મની પ્રાપ્તિથી તેને અટકાવીશ નહિ

૬૪. દયાનું રહસ્ય

સાંભળ્યું છે કે દાનની માફક દયાના સિદ્ધાંત માટે પણ તેમનું કહેવું એમ છે કે જીવ મારનારને તો એક પાપસ્થાનક લાગે છે. પણ બચાવનારને અઢાર પાપસ્થાનક લાગે છે. આ વાત કોઈપણ બુદ્ધિશાળીના ગળે ઉતરે એવી નથી. ભલે તેઓ એ દયાના સિદ્ધાન્તને સાચો માનતા હોય પણ વાસ્તવિક દૃષ્ટિએ તપાસીશું તો માલુમ પડશે કે તેમાં દયાના સિદ્ધાન્તનું કરપીણ ખૂન થઈ ગયું છે. એટલું જ નહિ પણ વીતરાગ પરમાત્માના ધર્મને કલંકિત કરનારો એ સિદ્ધાન્ત છે. કોઈપણ જીવને નહિ બચાવવા માટેનું કારણ બતાવતાં તેઓ જણાવે છે કે ઉંદર આદિને બચાવતા બિલાડી આદિને દુઃખ થાય છે.

દૃષ્ટાન્ત આપતાં એ બતાવે છે કે બિલાડી ઉંદરને પકડી હોય ત્યારે જો ઉંદરને બચાવવામાં આવશે તો બિલાડીને ભોજનમાં અંતરાય પડવાથી દુઃખ થશે અને ઉંદરને બચાવવાથી ઉંદર ઉપર રાગ અને બિલાડી ઉપર દ્વેષ થશે.

આ સંબંધે આગ્રહવાળાએ પણ જરૂર વિચાર કરશે તો માલુમ પડશે કે બિલાડીએ ઉંદરને મારવો હોય છે ત્યાં

પૂછે તો તેના જવાબમાં પ્રથમ તો મૌન ધારણ કરે, ઉત્તર જવાબ આપે, ઉંદર મેં નથી જોયા એમ પણ કહે. આવા-દોમ વ્યવહાર પણ આથી જીવદયાની જ પુષ્ટિ કરે છે.

૭. શ્રી મહાવીરસ્વામીએ ગોશાળાને શીત લેશ્યા મૂકી બચાવી લીધો. એમાં પણ તેમની અનુકંપા (દયા) કારણ હતી. જો બચાવવાથી પાપ લાગતું હોત તો પ્રભુ મહાવીરસ્વામી ગોશાળાને બચાવત જ નહિ

ઉપરના દાખલાથી માલુમ પડશે કે પ્રત્યેક મહાત્માએ પોતાના શુભ ઉપાયથી જ બીજાને બચાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે. એ જ મુજબ સૌ કોઈએ યથાશક્તિ જ્યાં જ્યાં જરૂર હોય ત્યાં ત્યાં સર્વ પ્રાણીઓને બચાવવા પ્રયત્નશીલ રહેવું. ધર્મ પ્રભુની આજ્ઞામાં છે પરંતુ મનકલ્પિત કલ્પનાઓમાં નથી. માટે જ આજ્ઞાને અનુસરીને દયા વિવિધ જીવોને બચાવી આત્મકલ્યાણ કરવા ભાવનાથી અમો એક અભિલાષા.

તેમનો આ પ્રકાર જાણે અજાણે દેવદ્રવ્ય ભેળ. અને જડિત આત્માઓને અહિત કરનારો હોય છે

કહેવું દીર્ઘદષ્ટિથી વિચાર કરવામાં આવે તો માલુમ પડશે કે દેવદ્રવ્ય એટલે દેવની માલીકિનું દ્રવ્ય નહિ પરંતુ દેવની ભક્તિ માટે તેમના પૂજકો તરફથી એકત્રિત કરાયેલા દ્રવ્યને દેવદ્રવ્ય કહેવાય છે.

વળી જૂદા તીર્થંકર પરમાત્માઓ ચાર નિકાયના દેવોએ રૂપાના, સોનાના અને રત્નના ત્રણ ગઢવાળા રચેલા સમવ-સરણમાં સુવર્ણ સિંહાસન ઉપર બેસીને દેશના આપે છે તેમ સોનાના નવકમળ ઉપર પગ મૂકીને ચાલે છે ત્યારે પણ તેઓ વીતરાગી મટી રાગી ન બન્યા, તો પછી તેમના બિંબ અત્રે પણ તેમની ભક્તિ માટે એકત્રિત કરાયેલાં આવતા દ્રવ્ય સાથે દેવ રાગ જોડવા ખાતર તેઓ ફરીથી બની જાય, માટે તેમને રાગી બનાવવાનો પ્રશ્ન ક્યાં છે એવી બાબતો ઉપર કરતાં ઊંડો વિચાર કરવાની જરૂર છે.

આ દેશમાં પણ હાલ નવી સોસાયટીઓ, ટ્રસ્ટ-ડીડ તેમ કરવામાં કેટ આદિ ફરીને વિચાર કરીને તેમના ઉપર ભક્તિ ભાવને [illegible] બુદ્ધિ એકત્ર કરે છે અને તેનું નામ [illegible] કહે છે તેનું તે [illegible] તેમના [illegible] અને તે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

દહેરાસરમાં અગર દહેરાસરની બહાર ગમે ત્યાં હોય, પણ પ્રભુભક્તિ નિમિત્તે બોલાતી બોલી અથવા અર્પણ થતું દ્રવ્ય દેવદ્રવ્ય જ કહેવાય છે અને તેનો ઉપયોગ પ્રભુભક્તિના કાર્ય સિવાય કોઈ પણ સંજોગોમાં અન્ય રસ્તે થાય જ નહિ.

પરંતુ દીલગીરીની વાત છે કે કેટલાક જૈનો એ દ્રવ્યનો દુન્યવી વ્યવહારિક કાર્યોમાં ઉપયોગ કરવાનો આગ્રહ સેવી રહ્યા છે તેમજ આજની સત્તાને તેમ કરવાની સલાહ આપી રહ્યા છે પણ હમારી તો તેઓને અને ભારત સરકારને તેમ જૈન ભાઈઓને એ જ વિનંતિ છે કે તેમાં અથવા અન્ય ધાર્મિક કાર્યોમાં ડખલગીરી (હસ્તક્ષેપ) ન કરતાં જૈનોની ધાર્મિક પ્રણાલિકા મુજબ તેમને વર્તવા દઈ તેમની ધાર્મિક લાગણીને જરા પણ દુભાવો નહિ. અલબત્ત, સત્તા અને કાયદાના જોરે જે કરે તે સરકાર આબાદ કરી શકે છે પરંતુ ધર્મથી તેમ ન્યાયથી વિરુદ્ધ થતું તે કાર્ય એક જુલમ તરીકે ગણાશે, એ પણ ભૂલવા જેવું તો નથી જ. વળી જેમ બીજાં જૈન બંધુઓ, અગર અમે થવાથી રહેલા પોતાના દાન પ્રકરણને એ મત કરીએ તો જૈનોને નુકસાન જ છે, અને નહિ જ નહિ થાય હિતું એમ લેખું રહી.

જૈન સમાજે પણ ખૂબ સમજ રાખવાની છે કે જે જે મિલકતો ને મિલકતે જેના હેતુ ઉપયોગમાં કરી દેવા બોલીને કહ્યું કે કેટલાક તો કામ તો કે જે ઉપયોગ એવા તીર્થયાત્રાએ અંદર જે હતું જ ખપમાં રહેલ છે અને અનેકને નહીં અર્પિત હોય એ, કેટલીક સગવડ ઉચિત

સિવાય અન્ય કોઈ પણ કાર્યમાં વાપરવાનો દુરાગ્રહ રાખવો નહિ.

देवद्रव्येण या वृद्धि, गुरु द्रव्येण यद्धनम् ।
तद्धनं कुल नाशाय, मृतोऽपि नरकं व्रजेत् ॥ १ ॥
ग्रामार्थं ब्रह्महत्या च, दरिद्रस्य च यद्धनम् ।
गुरु पत्नी देवद्रव्यं, स्वर्गस्थमपि पातयेत् ॥ २ ॥

અર્થ—દેવદ્રવ્યથી જે વૃદ્ધિ કરવામાં આવે અને ગુરુદ્રવ્યથી જે ધન પ્રાપ્ત કરવામા આવે છે તે ધન કુલના નાશ માટે થાય છે અને મરીને તે મનુષ્ય નરકમાં જાય છે.

ગ્રામિક દ્રવ્ય, બ્રહ્મહત્યા, દરિદ્રનું ધન, ગુરુપત્ની અને દેવદ્રવ્યનો ભોગવટો સ્વર્ગમાં રહેલાને પણ નીચે પટકે છે.

જો કોઈ દેવદ્રવ્યના રક્ષણથી ધર્મ કરવા અને ભક્ષણથી બચવા ઉપાયોને સમજી શાસ્ત્ર આજ્ઞા મુજબ વર્તન કરે, એજ એક અભિલાષા.

માનતા નથી, અને એ જ હેતુથી કેટલાક અનભિજ્ઞ પુરૂષો જૈનોને નાસ્તિક (અનીશ્વરવાદી) માને છે, પરન્તુ આ તેમની માન્યતા બીલકુલ અણસમજ ભરેલી અને દીર્ઘદૃષ્ટિ વિનાની છે, કારણ કે ચાલુ અવસર્પિણી કાળમાં થએલા પ્રથમ તીર્થંકર શ્રી આદિનાથ (ઋષભદેવ) થી લઇ ઉતરતા તીર્થંકર શ્રી મહાવીરસ્વામી સુધીના પરમાત્માઓને જૈનો માને છે, પૂજે છે, સ્તવે છે એટલું જ નહિ પણ લાખો અને ક્રોડો રૂપીઆના મહાન્ ખર્ચે ગગનચુંબી અને ભવ્ય મંદિરો પણ બંધાવ્યા છે અને બંધાવે છે, આટલું છતી આંખે દેખવા છતાં જૈનો ઇશ્વરને માનતા નથી એમ બોલવું એ કેટલું અનુચિત ગણાય એનો વિચાર વિદ્વાન્ પુરૂષોએ કરવાની જરૂર છે.

છતાં પણ આ પ્રપંચી જગતને ઉત્પન્ન કરનાર ઇશ્વર નથી. આ માન્યતા માત્રથી જ જો જૈનોને નાસ્તિક કહેવામાં આવતા હોય તો તે નાસ્તિકનું ટાઇટલ જૈનોને ભૂષણરૂપ છે, કારણ કે રાગદ્વેષ રહિત પરમકૃપાળુ પરમાત્માને રાગ અને દ્વેષથી ભરેલી દુનિયાને ઉત્પન્ન કરવાનું ખોટું આળ ચઢાવી તેમને રાગી અને દ્વેષી કહેવાનું અઘટિત પાપ કરતા નાસ્તિકપણાનું બીરૂદ સ્વીકારી લેવું વધુ બહેતર છે.

વળી ઇશ્વર કર્તૃત્વનો પક્ષ ઉપસ્થિત કરનારે પહેલાં એ જાણવાની જરૂર છે કે જ્યારે દુનિયા જ ન હતી તો પછી ઇશ્વર રહેતા ક્યાં? કારણ કે સ્થલ હોય તો ઇશ્વર અને ઇશ્વર હોય તો સ્થલ એનો પરસ્પર સંબંધ હોય છે.

માટે જ શાસ્ત્રે અને સોનાના સબંધની માફક આત્મા અને કર્મોનો અનાદિ સબંધ માનેલો. પરંતુ વળી કર્મ ના આત્માઓની સાથે ભિન્ન ભિન્ન દેખાતી વિચિત્ર પ્રકારો દ્રષ્ટિગોચર થાય છે, તે કદી પણ થાત જ નહિ, ટલે સિદ્ધ થાય છે કે આત્મા અને કર્મનો અનાદિ થી સંબંધ જ છે, પહેલાં કર્મ અને પછી આત્મા એમ પણ કહી શકાય નહિ. પ્રથમ આત્મા અને પછી કર્મ એમ પણ કહી શકાશે નહિ. પ્રથમ કર્મ એમ જો કહેશો, તો આત્મા વિના કર્મ કર્યાં કોણે? પ્રથમ આત્મા અને પછી કર્મ એમ જો કહેશો તો શુદ્ધ આત્માને કર્મ લાગવાનું પ્રયોજન શું? વળી કોઇ પૂછે કે પ્રથમ મરઘી કે ઈંડું? જો પ્રથમ મરઘી એમ કહેશો તો ઇંડા વિના મરઘી ક્યાંથી? પ્રથમ ઈંડુ અને પછી મરઘી એમ કહેશો તો મરઘી વિના ઈંડુ મૂક્યું કોણે! એમ ઈંડા અને મરઘીના સબંધમાં પ્રથમ કોણ અને પછી કોણ? એનો નિર્ણય થઈ શકતો નથી તેમ આત્મા અને કર્મના પણ નિર્ણય થઈ શકતો નથી. માટે આત્મા અને કર્મ અનાદિકાળના છે એમ માનવું પડે.

હવે એક સવાલ [illegible] [illegible]

[illegible] અને [illegible] તેમને તે [illegible]
[illegible] એ [illegible] નથી

[illegible] દૂર કરવાની [illegible] એ [illegible] છે [illegible] છે કે—
[illegible]ention is better than cure [illegible]
[illegible] અને પછી [illegible]
[illegible] એ [illegible] છે

[illegible] કે આ [illegible] છે [illegible]
[illegible] છે ? એ [illegible]
[illegible] કે તેને [illegible] તેને
[illegible] ? એ [illegible] છે. [illegible]
[illegible] કે તેને [illegible]
[illegible] અને [illegible]

[illegible]

[illegible]

જે અનેક માનવીઓને આપઘાત જેવા અધમ કૃત્યને [illegible] રહી છે. ગુંડાઓ ગુંડાગિરી કરી બેસુમાર જુલમો [illegible] રહ્યા છે, આવા સમયે આ જગતને બનાવનાર [illegible]ર કેમ ચુપચાપ બેસી રહ્યા છે ? આથી સિદ્ધ થાય છે જગતની જંજાળમાં ઈશ્વરનો હસ્તક્ષેપ છેજ નહિ

જો તમે એમ કહેશો કે એમાં ઈશ્વર શું કરે ? લોકો પોત પોતાના કરેલા કર્મોનો વિપાક ભોગવે તો પછી ઈશ્વરને નાહકમાં વચમાં લાવવાની શી જરૂર ? આ જગત અનાદિ અનંત છે અર્થાત્ તેની આદિ નથી અને અંત પણ નથી તેમાં રહેલા જીવો કર્મ [illegible] ચાર ગતિમાં પરિભ્રમણ કરી રહ્યા છે અને કર્મ [illegible]ને સર્વથા ક્ષય કરી દ્યો એટલે નિરંજન, નિરાકાર, અકલ, [illegible] અજ્ઞાન, મોહ આદિ દોષોથી રહિત પરમેશ્વર [illegible]માત્માને વચમાં લાવવાની જરૂર રહેતી નહિ

દુઃખમાં પરમાત્માને દોષ આપો પણ સુખ ન આપે. [illegible] આપો પરંતુ બનાવનાર નહિ આપે [illegible] [illegible]

[illegible]

ખંડ ૫ મો

૧૧. પુનર્લગ્નની કુપ્રથા અને રીતની ગડબડ.

[illegible] (Celibacy) [illegible] (Widow Marriage) [illegible]

[illegible]

[illegible]

તેમને યોગ્ય સગવડો પુરી પાડવા, તેમનું બધા યોગ્ય સન્માન સાચવવા તથા તેમના જીવનને પવિત્ર વાતાવરણમાં જોડી રાખવા [illegible] એવું [illegible] એ વિચાર [illegible] સાધન જ છે અને રહેશ.

પરન્તુ વિષયવાસનાની [illegible] ઉત્તેજન કરનારી પુનર્લગ્નની [illegible] માટે [illegible] કરનારી, અને [illegible] થતા નથી

[illegible] શાતિમાં આ રીવાજ [illegible] જાતિમાં અને નીચ જાતિમાં [illegible]

[illegible] કે કે ?–

[illegible] ।
[illegible] ॥ ૧ ॥

બનાવ એ બન્યો છે કે રાજા દધિવાહન અને દ્વા[illegible] નીકની લડાઈ થાય છે તેમાં દધિવાહન હારી જાય છે. ત્યારે તેમની રાણી ધારિણી અને પુત્રી ચંદનબાળા (વસુમતિ) કોઈ એક સૈનિકના હાથમાં જપ્ત થાય છે. ચંદનબાળાને વેચી દે છે. અને ધારિણીને કહે છે કે હું તને મારી પત્ની બનાવીશ. પણ તેના આવું કડક વચનો સાંભળવાની સાથે જ તે જીભ કચડી મૃત્યુને વરી લે છે. પરંતુ તેના વચનને આધીન થતી નથી. જે સાંભળવા હું તને મારી પત્ની બનાવીશ એ શબ્દો પણ સાંભળવાને માટે કોઈ તૈયાર નથી, ત્યાં બીજો પતિ કરવાની વાત કેમ જ કરાય?

આથી નેમનાથ ભગવાન [illegible] કહ્યું હતું [illegible] રાજુલ નામની રાજકન્યાને નહિ પરણવા ચાલ્યા ગયા [illegible] ત્યારે રાજુલનાં માતા-પિતા તેને કહે છે કે હજુ પરણ્યાં નથી. અમે કોઈ બીજા રાજકુમાર સાથે તારું લગ્ન કરીશું. તે વખતે એ રાજુલ [illegible] મનથી [illegible] તે [illegible] પતિ કરી શકે છે, ત્યાં તે કહે છે કે હવે બીજો કોઈ મને મનથી પણ પતિ [illegible] કે તેને માટે તેવા વિચાર પણ [illegible] દુઃખ છે.

આ [illegible] છે.

અવિધિપૂર્વક ઉજવવાને પણ પુનર્લગ્ન કહ્યું છે, એમ કહી તે મહાપુરુષ ઉપર પણ અસત્ય આરોપ મૂકવાનું સાહસ થયું છે. પરંતુ નીચેનો ખુલાસો વાંચવાથી માલુમ પડશે કે એ વાત પણ તદ્દન ગલત છે.

ભગવાન આદીશ્વરના સમયમાં જ્યારે યુગલિક ધર્મ પ્રવર્તતો હતો, ત્યારે જો કોઈ બ્હેનનું યુગલ જન્મે તેજ યુગલ યુવક ઉંમર થતાં પતિ પત્ની તરીકેનો સંબંધ જોડે છે અને તે યુગલિકો માટે અનાદિકાળનો તેવો નિયમજ હોય છે.

હવે તે અરસામાં એવું જ એક સ્ત્રી-પુરુષનું યુગલ ઝાડ નીચે બેઠું છે, તે વખતે અકાળે તાડ ઉપરથી એક ફળ પુરુષના શીર ઉપર પડે છે અને તે મરણ પામે છે, એટલે કન્યા એકલી અનાથ બને છે, તેને ઉપાડીને [illegible] પાસે લાવવામાં આવે છે. [illegible] [illegible] એવો [illegible] પત્ની થઈ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] પતિ પત્ની તરીકે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] એટલે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] પણ [illegible] [illegible] જ કર્યો છે!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

દરવામાં પાણી પાની નહિ કરે [illegible] સમજે છે કે હમારે પતિ વિના તે [illegible] " [illegible] " [illegible] છે

વળી [illegible] પોતાના પતિના [illegible] (Suicide) [illegible]

[illegible] (Re-Marriage) [illegible] (D[illegible]) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

તેવી કુપ્રથાના નિવારણ માટે જો કોઈ [illegible]
[illegible] -

Charity is life and [illegible] is death.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

થાના કોડ કેવી રીતે પુરા થશે? શું કુંવારી કન્યાઓને અપરિણિત રાખી વ્યભિચારના અને ગર્ભપાતના પ્રચારને કાયમ જ રાખવા છે?

ઉપરોક્ત જણાવેલ પ્રશ્નો ઉપરાંત બીજા અનેક પ્રશ્નો ઊભા થશે. અને તેના પરિણામે આજ સુધી જળવાઈ રહેલી સમાજની શાંતિ અને વ્યવસ્થા જોખમાયા વિના નહિ રહે.

એટલા જ માટે—

અગ્નિને પાણી બનાવનાર, સર્પને ફૂલની માળા કરી દેનાર, [illegible] (celibacy) [illegible] (admiration) કરવા માટે [illegible] છે. [illegible] નથી.

[illegible]

ખંડ ૬ ઠ્ઠો.

૬૭. વચન પુષ્પાંજલિ.

૧. [illegible]

૨. [illegible]

૩. [illegible]

૪. [illegible]

૫. [illegible] (Romance) [illegible]

[illegible] છે. [illegible]
[illegible] છે [illegible]

[illegible]

[illegible] નથી

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

૪૧. [illegible]

૪૨. [illegible] કરીશો નહિ.

૪૩. [illegible]

૪૪. [illegible]

૪૫. [illegible]

૪૬. [illegible]

૪૭. [illegible]

૫૩. યૌવન, ધન (સંપત્તિ) અને [illegible] [illegible] વિવેક [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

૫૪. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] કર્યો, આવશ્યક ક્રિયાઓ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] શું [illegible] છે!

૫૫. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] શકતી નથી. [illegible] [illegible] [illegible] શકતી નથી.

૫૬. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

૫૭. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

૫૮. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

૫૯. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
(Humanity) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

૮૦. અર્થ (પૈસો) અને કામના [illegible] દુનિયાને અર્થ અને કામનો ઉપદેશ [illegible] માણસના મગજમાં પસરેલી [illegible]

૮૧. અનાદિ કાળથી [illegible] એ કાંઈ [illegible] [illegible]

૮૨. યુક્તિનો [illegible] અને [illegible] અને [illegible] છે

૮૩. [illegible] [illegible] [illegible] છે.

૮૪. [illegible]

૮૫. [illegible]

૮૬. [illegible]

[illegible] ઉપદેશ [illegible] [illegible] [illegible] રહેવાય છે

૯૫. [illegible] તેનું નામ [illegible]

૯૬ જેમ [illegible] [illegible] છે.

૯૭ [illegible] છે

૯૮ [illegible] છે

૯૯ [illegible] છે.

૧૦૦ [illegible] છે

૧૦૧ [illegible] છે

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] પણ [illegible] છે. [illegible]
[illegible]
[illegible] છે

૧૨૪. [illegible] અને [illegible] છે. [illegible] [illegible] છે [illegible] અને [illegible] છે, [illegible]

૧૨૫ [illegible] નહિ, [illegible] નથી

૧૨૬ [illegible] અને [illegible] છે

૧૨૭ [illegible] અને [illegible] નહિ [illegible] નહિ [illegible] નહિ.

૧૨૮ [illegible]

૧૨૯ [illegible] અને [illegible] નહિ. [illegible]

૧૪૯ [illegible] નથી. અને [illegible] નથી

૧૫૦. [illegible]

૧૫૧ [illegible]

૧૫૨ [illegible] નથી.

૧૫૩. [illegible]

૧૫૪. [illegible]

૧૫૫ [illegible]

૧૫૬. [illegible]

૧૫૭. [illegible]

૧૮. પાશ્ચિમાત્ય વિદ્વાનોના બોધદાયક વચનો.

1. The best way to succeed [illegible] is to act on the advice you give to others.

Secretary

[illegible]

2. Only be clear about what is right [illegible] whether you can do it or [illegible] you will be [illegible]

Ruskin.

[illegible]

3. Strong characters are [illegible] by strong thinking [illegible] good thoughts [illegible]

[illegible]

8 One picture is worth ten thousand words.

Chinese proverb

[illegible]

9. True courage and courtesy always go hand in hand.

The bravest men are the most forgiving and the most anxious to avoid quarrels.

[illegible]

[illegible]

10 Religion is a great teaching for man.

[illegible]

[illegible]

11 The great aim of education is not knowledge but action.

Herbert Spencer

[illegible]

12 First deserve and then desire.

[illegible]

17 Seek the good of the others but be not in bondage to their faces or fancies

Carlyle

[illegible]

18 Selfishness is but the survival of the animal in us. Humanity only begins for man with doing things for others

Swedenborg

[illegible]

19 Selfishness is the [illegible] the [illegible] [illegible] working [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] encourages others [illegible] [illegible] and gets no return.

S[illegible]

[illegible]

20 [illegible]
[illegible] [illegible] peace [illegible] [illegible]
that [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] નથી [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] વાત [illegible])

23 The whole science of [illegible] avoid sowing the seeds of regret.

[illegible]
[illegible]
[illegible]

24 United we stand and divided we fall.

[illegible]
[illegible] નથી

25 Labour is [illegible] because learning [illegible] of good.

Never and [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

26 [illegible]
[illegible]
[illegible]

20 Purity of mind is the [illegible] thing for a man to be great

[illegible]

21 Remember that the [illegible] of danger did [illegible] have courage and you [illegible]

[illegible]

22 Forgive and forget

[illegible]

23 Remember that [illegible] and your act [illegible]

[illegible]

24 Remember that [illegible] are the [illegible]

[illegible]

25 [illegible]

[illegible]

44 Master your passions and [illegible] not far

[illegible]

45 Remember that [illegible] self-confidence [illegible] qualities for a man to be [illegible]

[illegible]

46 Remember that [illegible] of later

[illegible]

47 [illegible]

[illegible]

48 [illegible]

[illegible]

49 [illegible]

[illegible]

[illegible] B.

54. Give your [illegible]

[illegible]

55. Hear much, but speak [illegible]

[illegible]

56. The tongue is the [illegible] of the greatest good and the [illegible] done in the world.

[illegible]

57. Do unto others as you [illegible] to do unto you.

—[illegible]

[illegible]

[illegible] Nothing is [illegible] makes it [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

14. Character is property ... [illegible] by what he loves ... [illegible] good or bad from ... [illegible] told.

[illegible]

[illegible]

15. A good ... [illegible] ... all things.

[illegible]

16. [illegible]

[illegible]

[illegible]

17. [illegible]

[illegible]

1. [illegible]

ખંડ ૭ મો.

[illegible]

૧. એનો હરી વિચાર કર્યો છે?

૧ [illegible] એનો હરી વિચાર કર્યો?

૨ [illegible] એનો હરી વિચાર કર્યો?

૩ [illegible] એનો હરી વિચાર કર્યો?

૪ [illegible] એનો હરી વિચાર કર્યો?

૫ [illegible] એનો હરી વિચાર કર્યો?

૬ [illegible] એનો હરી વિચાર કર્યો?

૧૪ [illegible] એવો કદી વિચાર કીધો ?

૧૫ [illegible] એવો કદી વિચાર કીધો ?

૧૬ [illegible] એવો કદી વિચાર કીધો ?

૧૭ [illegible] એવો કદી વિચાર કીધો ?

૧૮ [illegible] એવો કદી વિચાર કીધો ?

૧૯ [illegible] એવો કદી વિચાર કીધો ?

૨૦ [illegible] એવો કદી વિચાર કીધો ?

૨૧ [illegible] એવો કદી વિચાર કીધો ?

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[૧૪]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[૧૫]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[૧૬]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[૧૭]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (અજ્ઞાન) [illegible]

[illegible]

[illegible] father such a son " [illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] my hand [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

૭૦. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]—[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ફૂલની સુંદર આકૃતિ, અને સુંદર સુગંધ જોતું ઊભ ગંધી રહી છે. છગન તો તેનો સ્વાદ લેવા માટે તલપાપડ થઈ રહી છે પણ પૈસા વિના શું કરે? તેની કીમત રૂ. રાખી છે માત્ર અનો રૂપીઆ. આથી બીચારા તો લોકોને હાથ? આપણી પાસે પૈસા હોત તો જરૂર એને ખરીદતે. એમ પશ્ચાત્તાપ કરતા આગળ ચાલવા લાગ છે.

કેવળમાં ત્યાં કોઈ ઠીક આવી પહોંચ્યા. સ્વાદ તો પાછો આવશે પણ તેના રૂપાળે અને સુગંધિ ઠીકને લેવાની લાલચ આવી.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

૧. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]